ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

5

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ | ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012 | ΤΕΥΧΟΣ 5° | ΤΙΜΗ 4 ΕΥΡΩ

FAST FUCK

στα σκουπίδια
Τ. ΚΕΦΑΛΑΣ

στα Γεράνια
Γ. ΦΟΥΦΑΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ: **Θ. ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ, ARUNDHATI ROY, ELECTRIC LITANY**

ΠΑΜΕ: Η παλαιά ουσιοκρατία του αίματος, **ΑΚΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ**

ΜΜΕ και Κρίση, **ΝΤΙΝΑ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

http://**www.babylonia.gr/magazine**

Το διμηνιαίο πολιτικό περιοδικό ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ γεννήθηκε την εποχή που η κοινωνία αποκηρύσσει τις λογικές των πρωτοποριών και εκπροσωπήσεων, προτάσσοντας με κραυγαλέο και αγωνιώδη τρόπο την αναγκαιότητα μιας πραγματικής αλλαγής, που θα έρθει μέσα από τη συμμετοχή και τη δημιουργία κοινωνικών δομών όπου η εξουσία δεν θα έχει κανένα λόγο. Με αιχμή του δόρατος το πρόταγμα της άμεσης δημοκρατίας, η κοινωνία αποζητά να διώξει από πάνω της τα βαρίδια κάθε ιδεολογίας και προτάσσει το αυτεξούσιο του συλλογικού ατόμου. Σε μια τέτοια στιγμή, ο ουσιαστικός διάλογος και η πολιτική ζύμωση κρίνονται αναγκαία.

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ χωρίς μεσάζοντες

Για συνδρομές:
1. Στείλτε όνομα και διεύθυνση στο **babyloniamagazine@yahoo.gr**
2. Κάντε κατάθεση 24 ευρώ με το ίδιο όνομα στο λογαριασμό της εθνικής τράπεζας 116/622407-50
Τηλέφωνο επικοινωνίας - συνδρομές: **6974 546230**
e-mail: **babyloniamagazine@yahoo.gr**

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ οριζόντια διακίνηση

editorial

Fast fuck...

Μεταξύ του στεγνού μειδιάματος του Λουκά Παπαδήμου και του τροφαντού γέλιου του Ευάγγελου Βενιζέλου λαμβάνει χώρα ένα θορυβώδες ψέμα: ότι τώρα θα είμαστε όλοι καλά με ανανεωμένη την ελπίδα. Την ελπίδα γενικά και αόριστα, την ελπίδα-μέγγενη της ελευθερίας. Το κούρεμα, το PSI, τα δεκάδες δις ευρώ που θα φτάσουν στις τράπεζες και τα κρατικά ταμεία θα τροφοδοτήσουν την οικονομία της αγοράς με στόχο την ανάκαμψή της και την ανάπτυξή της. Για να δημιουργήσουν κέρδος.

Η μία όψη του ψέματος είναι ότι στην πραγματικότητα αυτό το κέρδος δεν αφορά την κοινωνία. Αυτός είναι ο νέος όρος οπουδήποτε διαφεντεύουν οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί. Αφού έχουν καταστήσει απόλυτα εξαρτημένους τους πληθυσμούς (διασπασμένα σύνολα σε μονάδες) μέσα σε ένα κλίμα ορυμαγδού, τριγμών και κρίσεων που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση επιχειρούν να τα περάσουν ΟΛΑ στην οικονομία της αγοράς. Να πατεντάρουν και να οικειοποιηθούν γη και ύδωρ, ακόμη και τον αέρα που αναπνέουμε δημιουργώντας στρατιές εξώτερων και εξαρτημένων.

Η άλλη όψη του ψέματος είναι μία απόκρυψη. Ότι για το πολιτικό σύστημα η κυριαρχία της οικονομίας της αγοράς και οι διεθνείς εξαρτήσεις είναι μονόδρομος, άσχετα με το αν αυτό συμφέρει την κοινωνία. Σε κάθε άλλη περίπτωση οδεύουν προς εξαφάνιση μιας και έχουν χάσει σε μεγάλο βαθμό το κύρος και την ισχύ τους. Όπως οι μεσάζοντες της πατάτας και άλλων γεωργικών προϊόντων, όπως οι διοικητές νοσοκομείων (βλ. Κιλκίς), τα μέλη ανεξάρτητων Αρχών (βλ. Ρ.Α.Ε.), οι οικονομικοί παράγοντες, οι συνδικαλιστές και πλήθος άλλοι.
Τα χρήματα που θα εισρεύσουν στα τραπεζικά και υπουργικά ταμεία θα εξυπηρετήσουν ένα σύστημα λεηλασίας. Τα υπουργεία θα αποπληρώσουν προμηθευτές του δημοσίου και μέσω των τραπεζών θα τροφοδοτήσουν τις κατασκευαστικές εταιρίες για να προωθηθούν έργα ενεργειακά (υδροηλεκτρικά, αιολικά, φωτοβολταϊκά, σκουπίδια) με έναν απόλυτα συγκεντρωτικό προσανατολισμό, εξορύξεις πετρελαίου, χρυσού, ξεπούλημα φιλέτων όπως του Ελληνικού και της ΓΕΟΣΕ.

Fast track επενδύσεις που παρακάμπτουν οποιονδήποτε νόμο ή περιορισμό, πολύ περισσότερο τη δημόσια διαβούλευση, η οποία περιορίζεται κυρίως στο εφαρμοσμένο σύστημα «Καλλικράτης».
Fast fuck λεηλασία και μιλιά δεν βγάζουμε; Ας πούμε ότι μας δίνανε 800 ευρώ βασικό μισθό ή 1000 ευρώ, θα είμαστε όπως πριν; Δεν νιώθετε και σεις, όπως πολλοί άλλοι, ότι κάτι έχει αλλάξει τα τελευταία 3-4 χρόνια;
Ένας φίλος χρηματιστής έλεγε πάντα όταν μιλούσε κάποιος πολιτικός για την οικονομία: «Αηδίες, η εταιρεία και η επένδυση είναι πάντα το πρόσχημα!»
Εμείς οι πολλοί έχουμε να πούμε πολλά για την «εταιρεία», την επένδυση και το πρόσχημα. Κυρίως όμως έχουμε να κάνουμε πολλά, έχουμε να δούμε τι ζωή θέλουμε. Θα επιλέξουμε τη σισύφεια καταδίκη της ανάπτυξης ή την αποανάπτυξη της αυτάρκειας, της αυτονομίας και της ελευθερίας;

Νίκος Ιωάννου

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
www.babylonia.gr
Τηλέφωνο επικοινωνίας - συνδρομές: **6974 546230**
e-mail: **babyloniamagazine@yahoo.gr**
http://**www.babylonia.gr/magazine**
ISSN: 1792-9970

Στο τεύχος αυτό συνεργάστηκαν:

Σωκράτης Αβραμόπουλος, Τάκης Άκος, Ιωάννης Ακτήμων, Αργύρης Αργυριάδης, Άκης Γαβριηλίδης, Αρούν Γκούπτα, Ντίνα Δασκαλοπούλου, Θοδωρής Θεοδωρόπουλος, Νίκος Ιωάννου, Ρούλα Καντά, Νίκος Κατσιαούνης, Δημήτρης Κωνσταντίνου, Ηλίας Μπάλιος, Στέφανος Μπατσής, Αντώνης Μπρούμας, Γιώργος Παπαχριστοδούλου, Γιάννης Ραουζαίος, Δανάη Κασίμη, Τάσος Κεφαλάς, Αρουντάντι Ρόι, Αλέξανδρος Σχισμένος, Σπύρος Τζουανόπουλος Γιώργος Φούφας

Λίγο πριν κλείσουν οι κάλπες…

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

Στο σύντομο καλοκαίρι της αγανάκτησης και της δυναμικής επιστροφής της κοινωνίας στο προσκήνιο σε μια πλατεία ακούστηκε: «Δημοψήφισμα έγινε. Κι εκλογές. Στις πλατείες!». Επρόκειτο για το αποτύπωμα του συκοφαντημένου και ιδιωτικοποιημένου δημόσιου χώρου. Χιλιάδες άνθρωποι με μοναδικό όπλο τα σώματά τους συμμετείχαν. Μην ρωτάτε «και τι έκαναν». Συνήθως, τέτοιες ερωτήσεις απευθύνουν εκείνοι που έχουν μια συνταγή φτιαγμένη στα εργαστήρια του κομματικού ή του εταιρικού σωλήνα. Ερήμην της κοινωνίας. Το συμβάν επαναλήφθηκε. Απεργίες, 28η Οκτώβρη, 12 Φλεβάρη.

Με κάμποσες μικρές δόσεις ελευθερίας –πρωτοβουλίες αλληλεγγύης στη γειτονιά, αυτοοργανωμένες κινήσεις στην πόλη, το χωράφι, στον ψηφιακό γαλαξία. Αυτή την ελεύθερη τροχιά προς το σύμπαν του «γίνεται κι αλλιώς», χωρίς προστάτες, επιδιώκει να ανακόψει το πολιτικό σύστημα στην ελεύθερη πτώση του. Κάθε του έκφανση. Με κάθε του εφεδρεία. Παπαδήμος, Σαμαράς, Βορίδης, γαλονάτοι «κουκουλοφόροι», μπλόγκερς, νεοφιλελεύθεροι γραφιάδες κ. ά. – οι μηχανισμοί του καθεστώτος συνασπίζονται και μετά θα μοιράσουν τη λεία. Από τα ερείπια της κοινωνίας. Από τη μία, μείωση μισθών και χειροτέρευση των όρων διαπραγμάτευσης για τον κόσμο της εργασίας, από την άλλη φωτογραφικές παρεμβάσεις για να χαριστεί ο φυσικός και κοινωνικός πλούτος σε εγχώριους και πολυεθνικούς εργολάβους. Για το ένα φροντίζουν Κουτρουμάνης, Λοβέρδος, για το άλλο ο Γ. Παπακωνσταντίνου, ο άνθρωπος που ξεπέρασε τον Γ. Σουφλιά σε γαλαντομία νομοθετικών παρεμβάσεων υπέρ των μεγάλων συμφερόντων. Μεγάλα φράγματα, εργοστάσιο χρυσού, σκουπίδια στους νταβατζήδες της «ενημέρωσης» και των γηπέδων, δωράκια παντού από τον υπαρχηγό της προσφυγής στο μνημόνιο. Κι όπως μάλιστα αποκάλυψε το Wikileaks, ήδη από το καλοκαίρι του »

2009 υπήρχε η σκέψη για προσφυγή στο μηχανισμό... στήριξης. Το έδαφος στρωνόταν από την ανίκανη (είχε χρόνια να αρπάξει από το δημόσιο κορβανά) κυβέρνηση Καραμανλή. Κι αφού ο Παπανδρέου συνέλαβε την τάση της κοινωνίας, διαστρέφοντας έννοιες όπως η οικολογία, και οι συμβουλάτορες αντιλήφθηκαν την επιστροφή στο προσκήνιο της αυτόνομη δράσης των πολιτών, πήρε τις εκλογές. Εκείνες. Τις επόμενες για τις οποίες ξερογλείφεται η αριστερά (η τελευταία ευκαιρία της για να επιβιώσει στο κοινοβουλευτικό παιχνίδι) τις έχουν ήδη κερδίσει οι ασύδοτες αγορές.

Διότι με τη «θεραπεία του σοκ» απέδειξαν πως το πολιτικό σύστημα που οικοδομήθηκε στην περίφημη μεταπολίτευση ήταν μια κότα που καμωνόταν το παγώνι, μια γυαλιστερή κούκλα που μέσα της έκρυβε μίσος για την κοινωνία, ατομισμό, ματαιοδοξία. Ιδού: άνοδος και πτώση του Λάκη Γαβαλά, του Πέτρου Κλικ, Ελλάδα της Μιμής που προσκυνούσε την «Αγία Ζώνη» του Εφραίμ και τώρα ξεροσταλιάζει για ένα εξωφυλλάκι. Εκατοντάδες μικρές και μεγάλες συμμορίες που έκαναν κουμάντο είτε μαζεύοντας ψίχουλα από τους ισχυρούς είτε ανενόχλητοι πουλούσαν ίματζ και ξεβράκωτα ξόρκια για τη φτώχεια σε μια κοινωνία υπνωτισμένη. Που μισούσε τους άλλους –τους losers, τους ασυμβίβαστους του Παύλου, τους λοξούς του Αποστόλη. Ραγιάδες; Η πιο βολική εκδοχή για όλους –δεξιούς, κεντρώους, αριστερούς και αντιεξουσιαστές. Πίσω από τις ιδεοληψίες όμως;

«Λιγότερη δημοκρατία είναι καλύτερη για τις αγορές», είπε ο Χάμπερμας. Φάνηκε περίτρανα στις 12 Φλεβάρη. Οχι επειδή περίμενε κανείς από τη βουλή να σώσει τη χαμένη υπόληψή της, αλλά για το τείχος που ορθώθηκε απέναντι στην κοινωνία που έφτιαξε τη δική της στιγμή. Εφερε, για μια στιγμή, το χρόνο στα μέτρα της. Τον απελευθέρωσε. Το χύμα εκείνου του απογεύματος στους δρόμους του αθηναϊκού κέντρου ήταν η έκφραση της χυμώδους αυτενέργειας. Του γίνεται «κι αλλιώς».

Των απεργιακών φύλλων της Ελευθεροτυπίας και του Επενδυτή (κι άλλων αξιόλογων προσπαθειών), των ελεύθερων κοινωνικών χώρων, των ανταλλακτικών-χαριστικών αγορών, της... αδιαμεσολάβητης πατάτας στην Πιερία, του νοσοκομείου στο Κιλκίς που το αυτολειτουργούν οι εργαζόμενοι, των εργατικών αγώνων χωρίς κομματική καθοδήγηση, του κοινωνικού ωδείου, των δωρεάν μαθημάτων, των κοινωνικών ιατρείων, της πρότασης για εξαγορά και κοινωνική αυτοδιαχείριση της Εταιρείας Υδρευσης στη Θεσσαλονίκη, της ανοιχτής συνέλευσης στην πλατεία της Κορίνθου, της κίνησης να μην περάσει στα χέρια των κερδοσκόπων το Ελληνικό, της πρότασης για αποκεντρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων, της κινητοποίησης για την ελευθερία στο διαδίκτυο, της μούντζας των μαθητών στην παρέλαση στα Γιάννενα. Γίνεται κι αλλιώς. Γίνεται αλλιώς. Συνεργατικά, αλληλέγγυα, με άμεση δημοκρατία και κοινωνική λογοδοσία.

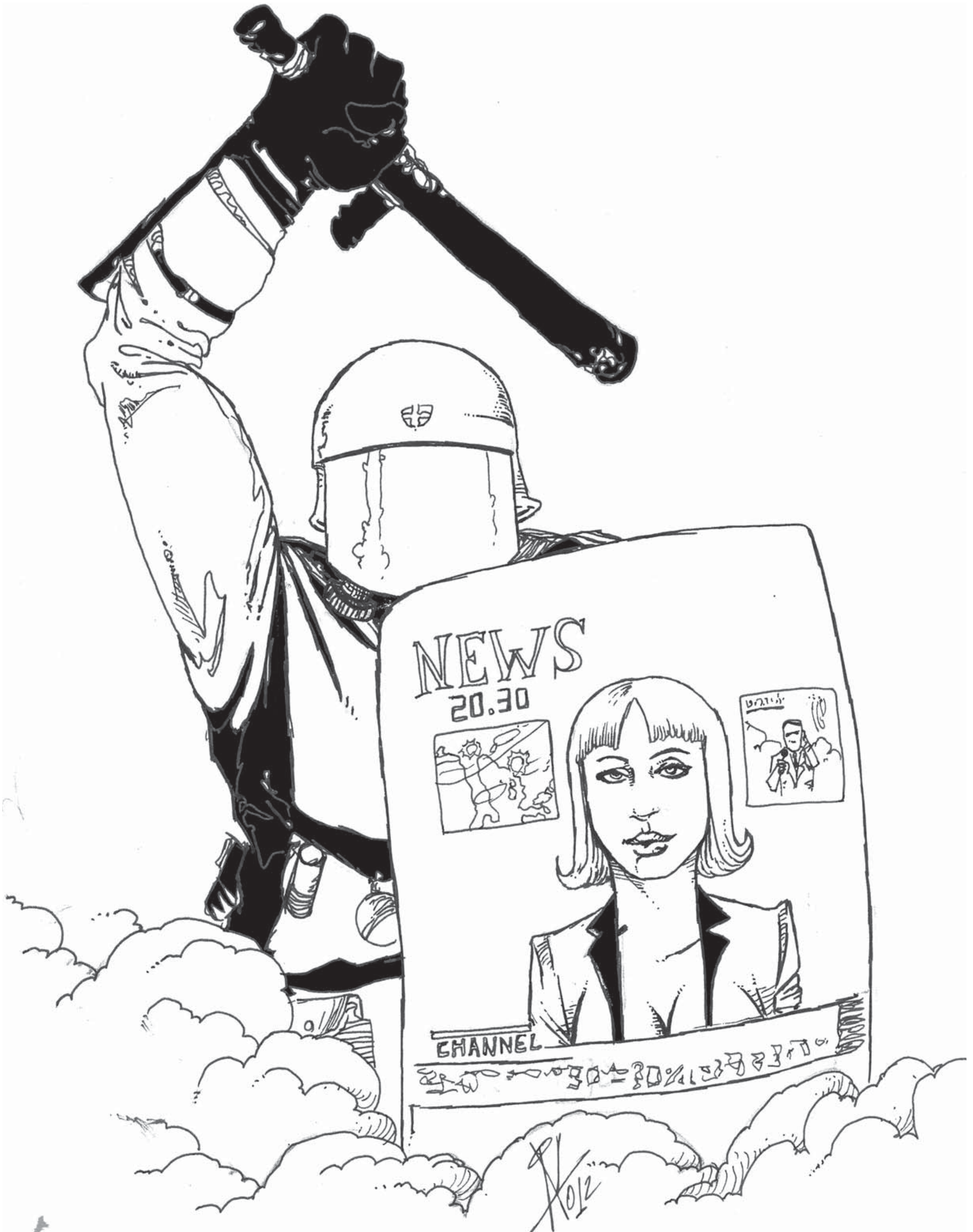
Στη βουλή, κάτι σκιάχτρα, όταν δεν κοιτούσαν την πολιτική τους επιβίωση στην επόμενη ημέρα, σήκωναν τα χέρια. Τα δικά τους ροζ από τις περίφημες κόκκινες γραμμές. Απέναντι χιλιάδες δάχτυλα ροζιασμένα.

Κατά διαβολική σύμπτωση εκείνη την ημέρα συμπληρώνονταν 66 χρόνια από τη συμφωνία της Βάρκιζας. Αλλά σήμερα παραδίδει τα όπλα ένα μέτωπο που δεν έχει ακόμη.. φτιαχτεί. Στον αντιμνημονιακό αντίποδα επικρατεί ετερογένεια: αριστερά και δεξιά συναντώνται (τι περίεργο, ε!) στο πεδίο της πατρίδας και του έθνους. Υπερασπίζονται χωρίς πολλά την κυρίαρχη εθνική αφήγηση, τους Ελληνες γενικώς (και οι μετανάστες;;), ονειρεύονται τη γεωπολιτική αστάθεια, μιλούν για κρεμάλες, Γουδιά, λατρεύουν τις συνωμοσίες, ανασταίνουν σύμβολα του νεοελληνικού κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού όπως ο Βελουχιώτης. Μίσος ανάκατο με κάμποση εθνική σάλτσα. Κι εκεί χωρούν όλοι (αφού το μπλοκ Καραμπελιά τώρα συμβουλεύει τον Σαμαρά): Καμμένος, Ψωμιάδης, κομμάτια του ΣΥΡΙΖΑ, Θεοδωράκης, Γλέζος, η τηλεπερσόνα Καζάκης και η άκρα δεξιά (κοινοβουλευτική και εξωκοινοβουλευτική). Μέτωπα, Ελλάδες, γελάδες, μπουλάδες και μουλάδες. (Μία κατηγορία μόνοι τους το ΚΚΕ και ο εσχάτως λάτρης του Τ. Φωτόπουλος).

Το αντιμνημονιακό ρεύμα τέμνεται (κι ας μη φαίνεται με την πρώτη ματιά) στην αφήγησή του με το καθεστωτικό μπλοκ εξουσίας, το οποίο έχοντας στην κορυφή έναν τραπεζίτη (στην ουσία έναν άνθρωπο που συμμετέχει χρόνια στον σχεδιασμό της κεντρικής πολιτικής και τώρα πέταξε τη μάσκα) και συμπαραστάτες σύσσωμο το πολιτικό προσωπικό που δημιούργησε τη χώρα του παρασιτικού νεοελληνικού «καπιταλισμού» της κακιάς ώρας. Η «εθνική σωτηρία» που επαγγέλλονται οι δεύτεροι, παρά τις όποιες εσωτερικές διαφοροποιήσεις, είναι ρεαλιστική επειδή καταρχήν χρησιμοποιεί τον εκβιασμό που λέγεται ευρώ απέναντι στους δραχμολάγνους. Και προβάλλει ως η μόνη λύση επειδή οι λεόντειες δανειακές συμβάσεις, πατώντας στο περίφημο «ζούσαμε με δανεικά», είναι ο μόνος τρόπος να προχωρήσει η διαδικασία ιδιωτικοποίησης του φυσικού πλούτου της χώρας –ακτές, λιμάνια, νερό, γη, ορυκτός πλούτος–, ώστε να ευνοηθούν τα διεθνή λόμπι των κερδοσκόπων της ενέργειας, του real estate, των μεταφορών, της διατροφής.

Για να τελειώνουμε με το ψευδές δίλημμα, είτε με ευρώ είτε με δραχμή προηγείται ένα άλλο ερώτημα. Τι είναι το χρήμα; Μέσο ανταλλαγής ή μέσο κερδοσκοπίας;

Η απάντηση έχει δοθεί... Γίνεται κι αλλιώς. Χωρίς κάλπες!

NEWS
20.30
CHANNEL

Νέος νόμος, ίδια πολιτική διαχείρισης αποβλήτων

Τάσος Κεφαλάς*

Η πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή σχεδίου νόμου, που, ανάμεσα σε πολλά άλλα σοβαρά ζητήματα, πραγματεύεται το πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, σε συνδυασμό με την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την οδηγία 2008/98/ΕΚ, δίνει τη δυνατότητα μιας επίκαιρης αποτίμησης της κυβερνητικής πολιτικής στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Εισαγωγικά, αξίζει να πούμε ότι η προσπάθεια ενοποίησης της νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων και η (υποχρεωτική) ενσωμάτωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια πρώτης τάξης ευκαιρία για να μπουν σε ένα δρόμο επίλυσης κρίσιμα και χρονίζοντα προβλήματα της υφιστάμενης κατάστασης στη διαχείριση των απορριμμάτων, η οποία χαρακτηρίζεται, κυρίως, από:

- την εμφανή απροθυμία της πολιτείας να υποστηρίξει ουσιαστικές πολιτικές πρόληψης, μείωσης των απορριμμάτων, διαλογής στην πηγή, ανακύκλωσης και κομποστοποίησης
- τις ανεξέλεγκτες πρακτικές επιμόλυνσης των αστικών απορριμμάτων από επικίνδυνα-βιομηχανικά απόβλητα
- τη συνειδητή επιλογή διατήρησης του μέγιστου μέρους των αστικών απορριμμάτων σε σύμμεικτη μορφή, την οδήγησή τους σε κεντρικές, κατά κανόνα υπερδιαστασιολογημένες, σύνθετες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, με σκοπό την ενεργειακή αξιοποίηση και την καύση
- τη σταδιακή εκχώρηση όλων των δραστηριοτήτων διαχείρισης (από την αποκομιδή, έως την καύση και τη διάθεση) στα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, με την παράλληλη υποβάθμιση του δημόσιου - κοινωνικού χαρακτήρα και κάθε ίχνους κοινωνικού ελέγχου τους, μέρος των οποίων αποτελεί και η αναμενόμενη εκτόξευση του κόστους διαχείρισης

Η τυπική μεταφορά της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, με τα όποια θετικά εργαλεία περιλαμβάνει, έχει μια αξία. Ωστόσο, δεν αποτελεί ασφαλές κριτήριο για τη χρησιμότητα του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου, η οποία κρίνεται από το κατά πόσο αναμένεται να συμβάλλει στη ριζική ανατροπή της κατάστασης, που περιγράφηκε προηγουμένως. Δυστυχώς, αποδεικνύεται και με μια απλή ανάγνωση ότι η πρόθεση των συντακτών του σχεδίου νόμου και της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ δεν είναι αυτή. Αντίθετα, αναδεικνύεται μια συνειδητή επιδίωξη εξασφάλισης της απαιτούμενης νομιμοφάνειας σε επιλογές που έχουν, εδώ και πολύ καιρό, δρομολογηθεί (στην Ημαθία, στη Δυτική Μακεδονία, στην Πελοπόννησο, στην Αττική, στη Θεσσαλονίκη και στις περισσότερες περιφέρειες της χώρας).

Αυτό επιτυγχάνεται:

- πρώτα απ’ όλα, με τον «εγκλωβισμό» της ενότητας για τη διαχείριση των αποβλήτων, στον ίδιο νόμο, ανάμεσα σε άλλες δύο ενότητες σοβαρών ρυθμίσεων, που θα μπορούσαν, κάλλιστα, να αποτελέσουν ξεχωριστά σχέδια νόμων
- με τη μηχανιστική μεταφορά (βλέπε, απλή μετάφραση) της οδηγίας, κρίσιμα σημεία της οποίας, μάλιστα, έχουν παραλειφθεί
- με την υποβάθμιση της ουσίας των θετικών προβλέψεων της οδηγίας
- με τη συντήρηση της ασάφειας των «θολών» ή ανοιχτών σημείων της οδηγίας
- με την προσθήκη μιας σειράς αρνητικών ρυθμίσεων

Το αποτέλεσμα είναι ένα «νέο» νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων, που κινείται στην πεπατημένη της ίδιας πολιτικής, που εφαρμόζεται και σήμερα. Σε πρακτικό επίπεδο, η ουσιαστική συνεισφορά του νέου πλαισίου διαχείρισης βρίσκεται στην προσπάθεια νομιμοποίησης των κυβερνητικών επιλογών, που βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη, με πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα τις τρέχουσες δημοπρατήσεις μεγάλων έργων στη Δυτική Μακεδονία και Πελοπόννησο και τις αναμενόμενες των τεσσάρων εργοστασίων της Αττικής.

Οι ιδιαίτερες πλευρές αυτής της πολιτικής, που τεκμηριώνουν την παραπάνω εκτίμηση, είναι:

»

ΚΥΡΙΟΙ, ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΠΟΛΥΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΣΑΣ ΣΕΡΒΙΡΟΥΜΕ ΑΧΕΛΩΟ, ΑΡΑΧΘΟ, ΠΑΡΝΑΣΣΟ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, ΣΕ ΕΝΑ ΠΙΑΤΟ!
ΔΕΝ ΚΑΤΑΡΓΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΜΗ ΜΑΣ ΠΙΑΣΕΙ ΚΑΝΑ ΚΟΨΙΜΟ;
ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ
ΕΜΦΙΕΤΖΟΓΛΟΥ
1 EURO

Η πλήρης αλλοίωση του βασικού πυρήνα των θετικών προβλέψεων της οδηγίας, αφού

- τινάζεται, στον αέρα κάθε προοπτική σοβαρής πολιτικής ανακύκλωσης, ενώ δεν θίγεται καν το σημερινό παράλογο και διαβλητό σύστημα τους ενός και μοναδικού μπλε κάδου και της ΕΕΑΑ. Υπονομεύεται ο στόχος της ξεχωριστής συλλογής των τεσσάρων ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών, ενώ παραμένει χαμηλός ο στόχος της ανακύκλωσης για το 2020
- υιοθετείται ο εσκεμμένα χαμηλός στόχος της οδηγίας για τη χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων, που αποτελούν το μισό σχεδόν της συνολικής κ.β. ποσότητας των αστικών απορριμμάτων, στο 5%, έως το 2015, και στο 10%, έως το 2020. Αυτό σημαίνει ότι το σύνολο σχεδόν των βιοαποβλήτων θα οδηγείται σε σύμμεικτη μορφή σε κεντρικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας και ενεργειακής αξιοποίησης (βιοξήρανση, καύση)
- η υποχρέωση του ΥΠΕΚΑ για την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων παραπέμπεται στις καλένδες
- περιορίζεται η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού, που υποχρεώνει τους παραγωγούς σε ανασχεδιασμό προϊόντων, ώστε να είναι επαναχρησιμοποιήσιμα και να μειώνεται ο αντίκτυπος στο περιβάλλον και η παραγωγή αποβλήτων

Η αφυδάτωση της λογικής της ιεράρχησης των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων, αφού δεν επιχειρείται η ουσιαστικοποίησή της, με τις απολύτως αναγκαίες ερμηνευτικές προσθήκες, που προκύπτουν από την πρόσφατη και παλιότερη εμπειρία, όπως:

- τη διαφοροποίηση της ενεργειακής αξιοποίησης από τις άλλες εργασίες ανάκτησης
- την προσθήκη μιας αυτονόητης ερμηνείας στη διαδικασία της ιεράρχησης, έτσι ώστε να υπάρχει σαφής πρόβλεψη ότι για τις εργασίες διαχείρισης σε κάθε συγκεκριμένο στάδιο προϋποτίθεται ότι έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες όλων των προηγουμένων σταδίων. Δηλαδή, για παράδειγμα, προτού μιλήσουμε για διαδικασίες ενεργειακής αξιοποίησης ή διάθεσης, θα πρέπει να έχουμε εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες της πρόληψης, της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της κομποστοποίησης
- την επανεξέταση του τρόπου υπολογισμού, που χρησιμοποιείται για την τεχνητή μεγέθυνση του βαθμού ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, ώστε να πριμοδοτείται η καύση
- τη συγκεκριμένη μεταφορά των αρχών της αυτάρκειας και της εγγύτητας, ώστε να ευνοείται η λύση των αποκεντρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης μικρής κλίμακας, κοντά στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων, έναντι των συγκεντρωτικών εγκαταστάσεων
- τον αποκλεισμό της μαζικής εισαγωγής αποβλήτων για καύση σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός του δικτύου διαχείρισης αποβλήτων, όπως επιχειρείται να γίνει με το σχέδιο εισαγωγής από την Ιταλία 7.000.000 τόνων αποβλήτων, ετησίως, για καύση σε τρεις τέτοιες μονάδες (Βόλος, Αστακός, Εβρος) και, μάλιστα, με καθεστώς ΑΠΕ

Η συντήρηση του θολού καθεστώτος στη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων και ο κίνδυνος επιμόλυνσης των αστικών, με τη συντήρηση εξαιρέσεων και παρεκκλίσεων στην ανάμειξη επικίνδυνων και αστικών αποβλήτων και με την έλλειψη πρόβλεψης ουσιαστικού ελέγχου και αντιμετώπισης των καθημερινών κρουσμάτων επιμόλυνσης και ενώ δεν υφίστανται ακόμη στη χώρα μας ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων

Η απομάκρυνση του σχεδιασμού και του ελέγχου της διαχείρισης από τις τοπικές κοινωνίες και τα αιρετά όργανα, με τη μεταφορά της αρμοδιότητας εκπόνησης των περιφερειακών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) στους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), ενώ συντηρείται, σκόπιμα, η αστήρικτη εντύπωση ότι οι δήμοι δεν μπορούν να προχωρήσουν στην υιοθέτηση σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων τους, αν πρώτα δεν λάβουν έγκριση από τις περιφέρειες.

Οι προκλητικές εξαιρέσεις και η περαιτέρω ελαστικοποίηση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με μια σειρά ρυθμίσεων, κυριότερη των οποίων η δυνατότητα που δίνεται, προσωπικά, στον υπουργό ΠΕΚΑ να εξαιρεί από τη συνήθη περιβαλλοντική αδειοδότηση έργα ανάκτησης ή διάθεσης αποβλήτων, για λόγους δημόσιας υγείας, ασφάλειας ή διακύβευσης του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος. Από το σύνολο αυτών των ρυθμίσεων δημιουργείται, εύλογα, η υποψία ότι επιχειρείται συρρίκνωση ή απάλειψη της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, για έργα διαχείρισης αποβλήτων, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (και για τους ΠΕΣΔΑ)

Πιθανότατα, αυτή τη στιγμή, το σχέδιο νόμου έχει γίνει νόμος. Οπότε οι προσπάθειες για τη ριζική αναδιαμόρφωσή του μεταφέρονται εκεί όπου δίνονται οι καθημερινές μάχες για την αποτροπή της εφαρμογής των υφιστάμενων σχεδιασμών. Ο αγώνας αυτός δίνεται σε όλη την επικράτεια. Και η πρόταση της «Πρωτοβουλίας συνεννόησης για τη διαχείριση των απορριμμάτων», για μια κοινή πανελλαδική δράση, αποσκοπεί στο να συνενώσει σε ένα ενιαίο ρεύμα όλες τις τοπικές πρωτοβουλίες και προσπάθειες. Η επιτυχία αυτού του αγώνα δεν θα σηματοδοτεί, απλά, μια καλύτερη τύχη για την οδηγία 2008/98/ΕΚ. Κυρίως, θα έχει καταφέρει ένα καίριο πλήγμα σ' εκείνες τις αντιλήψεις και τους φορείς τους, που συντηρούν και αναπαράγουν το υφιστάμενο στρεβλό, αντιπεριβαλλοντικό και φιλοεργολαβικό καθεστώς διαχείρισης των αποβλήτων.

28/1/2012

*μέλος της Πρωτοβουλίας συνεννόησης για τη διαχείριση των απορριμμάτων

http://prosynat.blogspot.com
prosynat@gmail.com

Η αρχιτεκτονική του πολιτικού συστήματος μετά το τέλος της μεταπολίτευσης

Ηλίας Μπάλιος

Στο προηγούμενο τεύχος υποστηρίξαμε ότι το πολιτικό σύστημα μετασχηματίζεται.

Τα όσα συνέβησαν μετά την ψηφοφορία για το νέο μνημόνιο την Κυριακή 12 Φεβρουαρίου, μέσα και έξω από τη Βουλή, επιβεβαίωσαν ότι βιώνουμε τις τελευταίες μέρες της ιστορικής περιόδου που ορίστηκε ως «μεταπολίτευση».

Η δημόσια πολιτική σφαίρα άλλαξε άρδην εν μία νυχτί.

Το ΠΑΣΟΚ έχασε την αρχή της δεδηλωμένης και οι ανεξάρτητοι βουλευτές έγιναν αξιωματική αντιπολίτευση.

Ο Καρατζαφέρης πλήρωσε την εμπλοκή του στο μνημονιακό κάδρο, παρά την άτακτη υποχώρησή του από τη συγκυβέρνηση, με τη φυγή πρωτοκλασάτων στελεχών προς την ΝΔ, μένοντας ουσιαστικό χωρίς «αξιόλογο» πολικό προσωπικό.

Την ίδια στιγμή, το πολιτικό ρολόι δείχνει να γυρνάει αριστερόστροφα, καθώς οι δημοσκοπήσεις αναδεικνύουν την –διασπασμένη πάντα– αριστερά σε πρώτη κοινοβουλευτική δύναμη.

Ειδικότερα, η λελογισμένη Δημοκρατική Αριστερά του Κουβέλη παγιώνεται, τουλάχιστον δημοσκοπικά, ως δεύτερη σε ποσοστά εκλογική δύναμη και οι ενισχυμένες δυνάμεις της αριστεράς διεκδικούν να παίξουν το ρόλο καταλύτη στις πολιτικές εξελίξεις.

Το ΠΑΣΟΚ σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

Το ΠΑΣΟΚ δείχνει να ψυχορραγεί, καθώς στις δημοσκοπήσεις εμφανίζει ακόμα και μονοψήφια νούμερα. Η επικείμενη εσωκομματική διαδικασία αλλαγής προέδρου στο ΠΑΣΟΚ –αναμένεται στα μέσα Μαρτίου– δεν αποτελεί εχέγγυο για τη διασφάλιση του πολιτικού του μέλλοντος. Ο Βενιζέλος αυτοπροκρίνεται ως αρχηγός, προσπαθώντας ταυτόχρονα να αποκλείσει το ενδεχόμενο άλλου υποψηφίου. Το ενδεχόμενο αυτό βρίσκει αντίθετους όσους στήριξαν στην κούρσα διαδοχής το 2007 τον Γιώργο Παπανδρέου. Ωστόσο, οι λεγόμενοι «προεδρικοί» βουλευτές (Κατσέλη, Ξενογιαννακοπούλου, Καστανίδης) έμειναν μετά την καταψήφιση της 12ης Φεβρουαρίου εκτός κόμματος. Έτσι, προβάλλεται το ενδεχόμενο να διεκδικήσει την αρχηγία και ο Χρήστος Παπουτσής.

Σε κάθε περίπτωση η σύμπλευση Βενιζέλου-Λοβέρδου και η υποστήριξή του από το μεγαλύτερο μέρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ, καθιστά τον Βενιζέλο φαβορί στην κούρσα διαδοχής.

Όποιος και να είναι ο επόμενος αρχηγός του, το ΠΑΣΟΚ έχει να αντιμετωπίσει εκτός από τις παρενέργειες των δύο χρόνων μνημονιακής διακυβέρνησης και μια σειρά άλλων προβλημάτων.

• Ο κομματικός μηχανισμός είναι πλήρως αποδιοργανωμένος με πολλές τοπικές οργανώσεις να υπολειτουργούν ή ακόμα και έχουν διαλυθεί μετά τη μαζική παραίτηση στελεχών.

• Το ΠΑΣΟΚ είναι καταχρεωμένο με τον τραπεζικό δανεισμό να έχει φτάσει τα 112 εκατ. ευρώ και το κόμμα να αδυνατεί να πληρώσει ακόμα και τους υπαλλήλους του.

• Με την πολιτική του μνημονίου ήρθε σε απευθείας ρήξη με το συνδικαλιστικό κίνημα, που παραδοσιακά αποτελούσε πολιτικό του βραχίονα.

• Το ΠΑΣΟΚ δεν κατόρθωσε τα τελευταία χρόνια να φέρει στο πολιτικό προσκήνιο στελέχη τα οποία θα ανανέωναν τον πολιτικό του λόγο και θα του έδιναν νέα πνοή. Στο κόμμα κυρίαρχη δύναμη παραμένουν οι πενηντάρηδες και οι εξηντάρηδες της γενιάς του Πολυτεχνείου.

Το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται πολιτικά σε μια κατάσταση μη αναστρέψιμη. Χωρίς ευδιάκριτη ιδεολογικοπολιτική τοποθέτηση και χωρίς να διαθέτει εναλλακτική πρόταση εξουσίας το πολιτικό του προϊόν τίθεται εκτός εποχής.

Η ΝΔ σε αναζήτηση αυτοδυναμίας

Με την κατάρρευση του ΠΑΣΟΚ, »

στη Ν.Δ. αυτοπροβάλλονται ως το μοναδικό κόμμα εξουσίας, και επομένως ως η μόνη αξιόπιστη λύση σε συνθήκες μαζικής δημοκρατίας. Αν και το δεξιό κόμμα επλήγη και αυτό από την ψηφοφορία της 12ης Φεβρουαρίου, χάνοντας μάλιστα δύο από τους κοινοβουλευτικούς του εκπροσώπους, ωστόσο η προσάρτηση των Βορίδη και Γεωργιάδη ισορρόπησε, σε κάποιο βαθμό, τις απώλειες.

Η πτώση του ΛΑΟΣ εξυπηρετεί άλλωστε τη Ν.Δ. Μάλιστα, θεωρούν ότι η άνοδος της αριστεράς που καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις μπορεί να αντιμετωπιστεί με την ενίσχυση της κεντροδεξιάς και τη δημιουργία ενός ισχυρού πολιτικού μετώπου.

Προσδοκούν και στην προσάρτηση μέρος του πατριωτικού σκέλους του ΠΑΣΟΚ, δηλαδή του κομματιού της σοσιαλιστικής παράταξης που δεν προσελκύεται από τις δυνάμεις της αριστεράς.

Ωστόσο η αδυναμία του Σαμαρά να ανασυντάξει όλες τις δυνάμεις της δεξιάς παράταξης και να επιτευχθεί η όσμωση μεταξύ λαϊκής και αστικής δεξιάς, οι συνεχείς πολιτικές παλινωδίες και το πρόσφατο σχίσμα μεταξύ μνημονιακών και αντιμνημονιακών, ενισχύουν τον προβληματισμό που υπάρχει στη Ν.Δ. σχετικά με την εξασφάλιση ποσοστού αυτοδυναμίας. Η συμμετοχή άλλωστε του κ. Σαμαρά στην κυβέρνηση συνεργασίας ενέταξε και τη δεξιά παράταξη στο μνημονιακό κάδρο. Η πιθανή δημιουργία ενός ενιαίου αντιμνημονιακού πόλου (Καμμένος-Θεοδωράκης) αναμένεται να στοιχίσει, επιπλέον, σε ψήφος για την Ν.Δ.

Ο "αιφνιδιασμός" της Δημοκρατικής Αριστεράς

Η Δημ. Αρ. είναι ο πολιτικός σχηματισμός που ευνοείται, αποτελώντας τον αποδοχέα των απογοητευμένων ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ αλλά και άλλων από τον ονομαζόμενο παλαιότερα «μεσαίο χώρο». Η Δημ. Αρ. αυτοπροσδιορίζεται ως δημοκρατικό σοσιαλιστικό πολιτικό κόμμα, το οποίο τάσσεται καθαρά υπέρ της διατήρησης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, για τη Δημ. Αρ., θα πρέπει να ξεπεραστούν αγκυλώσεις του παρελθόντος και ιδεοληψίες και να συμμετάσχει η Αριστερά στην διακυβέρνηση της χώρας. Ο ίδιος **ο κ. Κουβέλης συμμετείχε ως υπουργός Δικαιοσύνης στην κυβέρνηση Τζανετάκη (2/7-12/10/89)**. Το προφίλ που θέλει να προσδώσει ο κ. Κουβέλης είναι αυτό της συντηρητικής και λελογισμένης αριστεράς. Η ασάφεια των θέσεων, που τη χαρακτηρίζει, μπορεί να την ευνοεί τη δεδομένη στιγμή, ωστόσο σε προεκλογική περίοδο να γίνει λιγότερη ελκυστική. Η μη ύπαρξη ενός στιβαρού κομματικού μηχανισμού, απαραίτητου για τον προεκλογικό της αγώνα, είναι ένα ακόμα εμπόδιο. Επιπλέον, ο νέος αυτός σχηματισμός, προσπαθώντας να στελεχωθεί με πεπειραμένα στελέχη, προσελκύει στελέχη του ΠΑΣΟΚ. Συνεπώς, η Δημ Αρ. δίνει την εντύπωση ότι πρόκειται για ένα **νέο ΠΑΣΟΚ**, και όχι για ένα νέο, αυτόνομο, αυθύπαρκτο και άφθαρτο κόμμα, γεγονός που μπορεί να ανακόψει σε κάποιο βαθμό την ευρύτερη διείσδυσή του στην εκλογική βάση. Σε κάθε περίπτωση, καθώς οι δημοσκοπήσεις δεν δίνουν αυτοδύναμες κυβερνήσεις, η Δημ. Αρ. θα μπορούσε να αποτελέσει το αριστερό άλλοθι σε κυβερνήσεις συνεργασίας.

Βήμα προς τα πίσω από τον ΣΥΡΙΖΑ, "δεινόσαυροι" ΚΚΕ

Ο ΣΥΡΙΖΑ θέλει να προβάλλεται ως η κοινοβουλευτική φωνή της ριζοσπαστικής αριστεράς. Το γεγονός ότι συνιστώσες του συμμετέχουν σε ακτιβιστικές δράσεις γύρω από κοινωνικά ζητήματα, έδινε την αφορμή ο ΣΥΡΙΖΑ να στοχοποιείται από τα συντηρητικά κόμματα. Το για όλα «φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ» οδήγησε στη σταδιακή αποδυνάμωση του κόμματος,. Ωστόσο, το γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ανέπτυξε εξ' αρχής έναν σαφή αντιμνημονιακό λόγο και να αποτελεί μαζί με το ΚΚΕ τις μοναδικές αντιπολιτευτικές φωνές εντός του κοινοβουλίου, οδήγησαν σε σταδιακή αύξηση των ποσοστών του στις δημοσκοπήσεις. Μπροστά στον κίνδυνο επαναστοχοποίησης, ο ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται να κάνει στροφή και να συντηρητικοποιεί τον πολιτικό λόγο του. Αυτό κατέστη σαφές από τις δηλώσεις του Τσίπρα το βράδυ της 12ης Φεβρουαρίου, ο οποίος απέδωσε τις συγκρούσεις που έλαβαν χώρο στο κέντρο της Αθήνας σε προβοκάτορες και το παρακράτος, προφανώς για ψηφοθηρικούς λόγους.

Το ΚΚΕ, τέλος, εμφανίζεται πάντα σταθερό σε αυτό που πρεσβεύει. Είναι χαρακτηριστικό πως έφτασε πλέον να δηλώνει ανοιχτά πως επιδιώκει την άμεση μετατροπή της χώρας σε Λαϊκή Δημοκρατία, είκοσι χρόνια μετά την πτώση του κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού.

Μετά τις εκλογές τι;

Η κυβέρνηση Παπαδήμου ολοκληρώνει τον κύκλο της και οι εκλογές αναμένονται να διεξαχθούν το αργότερο μέχρι τον Μάιο. Η επόμενη βουλή θα είναι η πιο πολυσυλλεκτική των τελευταίων ετών: Ν.Δ, ΠΑΣΟΚ, ΛΑΟΣ, Δημοκρατική Αριστερά, ΣΥΡΙΖΑ, Οικολόγοι, Δημοκρατική Συμμαχία(;) θα συνθέτουν πιθανότητα την επόμενη Βουλή. Ο πολιτικός αυτός πλουραλισμός αναμένεται να δημιουργήσει νέες πολιτικές ισορροπίες, εύθραυστες συμμαχίες, συνεχείς διαβουλεύσεις.

Το μέλλον, σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο και σε συνθήκες εύθραυστης, τουλάχιστον, οικονομίας, φαντάζει άκρως αβέβαιο, καθώς το τέλος της μεταπολίτευσης σημαίνει και την έλλειψη σταθερότητας που εξασφάλιζε το δικομματικό σύστημα εναλλαγής στην εξουσία.

ΑΡΓΕΙ Η ΚΟΥΖΙΝΑ; ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ...
ΜΑ ΠΩΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΤΕ ΝΑ ΦΤΙΑΞΩ ΜΠΙΦΤΕΚΙΑ ΧΩΡΙΣ ΨΩΜΙ!!!
ΜΑΣ ΚΟΡΟΪΔΕΥΕΙΣ ΜΠΕΝΥ; ΠΡΙΝ ΔΕ ΒΟΥΤΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΝΗΜΟΝΙΑΚΗ ΜΟΥ ΣΑΛΤΣΑ;
ΕΓΩ ΕΙΔΑ ΤΟ ΓΙΩΡΓΑΚΗ ΝΑ ΤΟ ΔΟΚΙΜΑΖΕΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΤΕ!
Η ΑΛΕΚΑ ΤΟ ΠΗΡΕ!
ΕΣΥ ΤΟ ΠΗΡΕΣ!
ΟΧΙ ΕΣΥ!
ΕΣΥ!
ΦΕΡΕ ΠΙΣΩ ΤΑ ΚΟΥΒΕΡ...

Οι φλόγες της οργής

...Αν δεν υπήρχε αυτή η έκρηξη οργής, θα είχα βυθιστεί σε μια θάλασσα κατάθλιψης... Η χαρά μου οφείλεται στο γεγονός πως βλέπω τα ποδοπατημένα σκουλήκια να γυρίζουν και να βρυχώνται. Η χαρά να βλέπω αυτά τα μάγουλα που έχουν χτυπηθεί χιλιάδες φορές να ανταποδίδουν το χτύπημα... Οι φλόγες στην Αθήνα είναι φλόγες οργής, κι εμείς αγαλλιάζουμε μαζί τους.

John Holloway, στη Guardian της 17ης Φλεβάρη 2012

Θοδωρής Θεοδωρόπουλος

Αν ο απρόβλεπτος Δεκέμβρης του 2008 και το Σύνταγμα του 2011 πρωτόλεια έθεσαν τα ζητήματα που αφορούσαν πτυχές του κοινωνικού ανταγωνισμού, η 12η Φλεβάρη, ως συνέχεια των κινητοποιήσεων της 19ης, 20ης και 28ης Οκτώβρη, έβγαλε ορμητικά στο προσκήνιο τη συσσωρευμένη αντίθεση ανάμεσα στο κράτος και στην κοινωνία, με αφορμή το μνημόνιο 2 και τα νέα επώδυνα μέτρα, κι αυτό αποτελεί μια νέα πολιτική τομή για το βάθεμα της κοινωνικής αντίστασης και την αυριανή πραγματικότητα της γενικευμένης, απ' άκρο σε άκρο, πανκοινωνικής εξέγερσης. Η ριζική αντίθεση που πηγάζει από την άσκηση της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας και αυτών που την υφίστανται βίαια, δημιουργεί μια διογκούμενη, προς τους κρατούντες, κοινωνική επικινδυνότητα αυτού του κόσμου της απόγνωσης, που δεν επιδέχεται τις κρατικές κινήσεις χειραγώγησης και πολιτικής ενσωμάτωσής τους από τα κόμματα, δεξιά ή αριστερά.

Ξεχωριστή ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός της μαζικής εισβολής του κοινωνικού παράγοντα στο προσκήνιο, η ποιοτική αποφασιστικότητά του να έρθει σε κάθετη ρήξη με την εξουσία και τους μαυραγορίτες-κουκουλοφόρους της λαομίσητης συγκυβέρνησης, να αυτοοργανώνεται, να επιτίθεται, να στήνει οδοφράγματα και να μάχεται για ώρες στους δρόμους. Ο στόχος της εξουσίας ήταν να διαλυθούν οι συγκεντρώσεις από την αρχή. Γι' αυτό μετέτρεψαν την πλ. Συντάγματος και το κέντρο της Αθήνας –το ίδιο συνέβη και στις άλλες πόλεις– σε θάλαμο χημικών δακρυγόνων από τα ΜΑΤ, που προέβησαν σε δεκάδες αυθαίρετες, αναίτιες και τρομοκρατικές συλλήψεις διαδηλωτών, σε προσαγωγές φοιτητών και εργαζομένων, σε πογκρόμ και κτηνώδεις, δολοφονικών προθέσεων, επιχειρήσεις των μπατσοομάδων ΔΕΛΤΑ και ΔΙΑΣ με εφορμήσεις δικύκλων πάνω σε διαδηλωτές, σε συνεχείς ρίψεις δακρυγόνων και σε δεκάδες τραυματισμούς διαδηλωτών. Ωστόσο ο κόσμος δεν λύγισε και γρήγορα άλλαξε τακτική στο δρόμο, με τη μεταφορά της μάχης από τη Βουλή σε κομβικές αρτηρίες της πόλης.

Οι γενικευμένες συγκρούσεις ανάμεσα στους ταγΜΑΤασφαλίτες, ΔΙΑΣ, ΔΕΛΤΑ και δεκάδων χιλιάδων κόσμου, η ανεξέλεγκτη έκφραση της κοινωνικής βίας, ακόμα και οι λεηλασίες εμπορευμάτων δείχνουν την τεράστια κοινωνική αντίδραση απέναντι στο καθεστώς της κοινωνικής βαρβαρότητας και του ολοκληρωτισμού, την επιθυμία χιλιάδων κόσμου να αποστοιχηθούν από την υποταγή και εξαθλίωση και να πάρουν τους αγώνες και τη ζωή στα χέρια τους. Είναι από τις μοναδικές φορές που οι πέτρες, οι μολότωφ και τα οδοφράγματα δεν λειτούργησαν ως βαλβίδες θεαματικής εκτόνωσης, αλλά ως εργαλεία στοιχειώδους αυτοάμυνας, ισάξια με τις μάσκες και το Maalox για την αυτοπροστασία των διαδηλωτών. Η πάνδημη αποδοχή των μαζικών συγκρούσεων από τους διαδηλωτές και η μάχη με τα ΜΑΤ αποτελεί προηγούμενο και παρακαταθήκη για ακόμη πιο μεγάλες κοινωνικές αναστατώσεις, συνολικής έμπρακτης απονομιμοποίησης της καθεστωτικής τάξης, της κρατικής βίας και τρομοκρατίας, ξεπερνά τις νομιμόφρονες αντιλήψεις των «ειρηνοποιών», τις άθλιες αποκηρύξεις της αριστεράς που εξακολουθεί να νομιμοποιεί την κοινοβουλευτική χούντα και γι' αυτό είναι υπόλογη στον «προβοκάτορα λαό» τον οποίο καταγγέλλει, αλλά ακόμα ξεπερνά και τις όποιες αναστολές των διαδηλωτών απέναντι στον οπλισμένο εχθρό και στο θωρακισμένο σαν αστακό κοινοβούλιο.

Είναι προφανές ότι η αποδιοργάνωση των κρατικών μηχανισμών για τη διαχείριση της κατάστασης, παρά την προαναγγελλόμενη ευχή κοινωνικών ομάδων, από στόμα σε στόμα, για την εκδήλωση γενικευμένων συγκρούσεων, οφείλεται στην ανάδυση της νέας φτωχοποιημένης υποκειμενικότητας ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, που πήρε ενεργά μέρος σ' αυτές. **Η οργισμένη νεολαία συναντήθηκε με τον νεόπτωχο εργαζόμενο, τον άνεργο, τον άστεγο και τον κοινωνικά αποκλεισμένο. Ένα εκρηκτικό μείγμα οργισμένων-αγανακτισμένων-εξεγερμένων που θα παίξει σημαντικό ρόλο στη επόμενη φάση ανάπτυξης του κοινωνικού κινήματος, γιατί είναι γεγονός ότι δεν αρκεί από μόνη της η αυθόρμητη σύγκρουση για να αμφισβητήσει τα θεμέλια του καθεστώτος και να μετασχηματίσει ριζικά την κοινωνική ζωή.**

Πιο συγκεκριμένα, αυτή η στρατιά των κοινωνικών δρώντων είναι η στρατιά των επισφαλών εργαζομένων, των μπλοκάκηδων, των εκ περιτροπής εργαζομένων, των ανέργων, των απολυμένων, των μεταναστών, των νεόπτωχων, αυτών που καθημερινά βιώνουν τον έλεγχο και την καταστολή των μπάτσων, των αφεντικών, των βίαιων οικονομικών μέτρων, των τηλεμπατσοεισαγγελέων των καθεστωτικών ΜΜΕ, αυτών που τη μια μέρα βρίσκονται στην παραγωγή ή τις υπηρεσίες και την άλλη απολύονται. Αποτελούν ένα περιπλανώμενο κομμάτι (ημι)εξαθλιωμένων που σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να μπλοκάρουν και να σαμποτάρουν από τα μέσα την παραγωγική διαδικασία, επειδή ακριβώς είναι αποκλεισμένοι από κάθε πτυχή μιας «κανονικής» μισθωτής εργασίας με όρους επιβίωσης.

Εγκλωβισμένοι από κράτος και κεφάλαιο ανάμεσα στην επισφάλεια και στον αποκλεισμό, παίζουν καθοριστικό ρόλο στην εκδήλωση της κοινωνικής οργής, επηρεάζοντας σημαντικά ακόμα και εκείνον τον κόσμο της εργασίας (χαμηλόμισθους δημοσίους υπαλλήλους, συμβασιούχους αορίστου χρόνου, «αγανακτισμένους» κ.λπ.), που πλέον –και μετά την ψήφιση της δανειακής σύμβασης– δεν εξακολουθεί να έχει διεκδικητικές αυταπάτες υπεράσπισης του μισθού και των εργασιακών κεκτημένων ή να ελπίζει κάτι από τον καθεστωτικό συνδικαλισμό. Ενδεικτικό των παραπάνω είναι ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι αναπαράγουν τις ίδιες τακτικές σύγκρουσης στο δρόμο και υιοθετούν στο έπακρο τις καταλήψεις δημόσιων υπηρεσιών και νοσοκομείων. Ενώ κομμάτια «αγανακτισμένων» που τον Ιούνιο επέκριναν τις βίαιες συγκρούσεις, μεταστράφηκαν σε υποστηριχτές των σκληρών συγκρούσεων, και η νεολαία, κυρίως των υποβαθμισμένων μητροπολιτικών γκέτο και των φτωχογειτονιών, μισεί το απαστράπτον καπιταλιστικό κέντρο. Κατά συνέπεια, αυτή η από κοινού στους δρόμους, διευρυμένη κοινωνική στρατιά αποκλεισμένων, νεόπτωχων, νέων και χαμηλόμισθης υπαλληλίας αποτελεί μια σοβαρή απειλή για το καθεστώς, με αποτέλεσμα το κράτος να εντείνει την καταστολή του στους δρόμους και το κεφάλαιο να εκβιάζει συνεχώς την εργασιακή θέση και εναλλαγή της από τις νέες εφεδρείες αποκλεισμένων που δημιουργεί.

Πίσω όμως από την οργισμένη κοινωνική αντίσταση, εξαιτίας της βίαιης φτωχοποίησης μεγάλων κοινωνικών στρωμάτων, και την πρωτόλεια ανταπόδοση των χτυπημάτων σε κράτος και κεφάλαιο με ανεξέλεγκτο τρόπο και πενιχρά μέσα, υπάρχει και αναπτύσσεται ένα επικίνδυνο για την εξουσία κοινωνικό κίνημα νεόπτωχων, νεολαίας, ανέργων, εξαθλιωμένων –σύγχρονων δούλων της κοινωνικής βαρβαρότητας που ζούμε–, που οι πράξεις τους ξεπερνούν τις θρυμματισμένες βιτρίνες του καπιταλισμού, επειδή ακριβώς «φέρνουν εδώ, μέσα στις καρδιές τους, έναν καινούριο κόσμο. Εκείνο τον κόσμο που αναπτύσσεται τούτη τη στιγμή».

Πρόκειται για έναν εν δυνάμει κοινωνικό «στρατό» ατάκτων που δεν συναινεί με το καθεστώς της ιδιότυπης κοινοβουλευτικής χούντας, τα νέα μέτρα και με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάνει πράξη την άρνηση πληρωμής εισιτηρίων, λογαριασμών ΔΕΗ, διοδίων, δανείων, φόρων. **Ταυτόχρονα αναζητεί να επιλύσει τις ανάγκες και τις επιθυμίες του με κυτταρικές κοινωνικές δομές άμεσης δημοκρατίας, που συνδέουν την κοινωνική αλληλεγγύη με την κοινή λήψη των αποφάσεων και οργάνωσης της κοινωνικής ζωής σε άλλη βάση απ' αυτήν του εμπορεύματος και της εξουσίας.**

Μπροστά σ' αυτήν την επικίνδυνη κοινωνική ριζοσπαστικοποίηση, κράτος, αριστερά, κρατικά συνδικάτα, ΜΜΕ, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές έχουν επιδοθεί μεταξύ τους σ' έναν αγώνα δρόμου για να λοιδορήσουν τις συγκρουσιακές μορφές αντίστασης και πάλης της κοινωνίας. Αξιώνουν το μονοπώλιο της πολιτικής και επικοινωνιακής μεσολάβησης, σαν κυρίαρχες μορφές μεταβίβασης και επιβολής της μαύρης προπαγάνδας τους και των πολιτικών αποφάσεών τους, προκειμένου να εκτρέψουν, να ποινικοποιήσουν, να συκοφαντήσουν και εν τέλει να περιθωριοποιήσουν τις νέες συλλογικές πρακτικές αντεπίθεσης που αμφισβητούν την πολιτική τους, την εξουσία τους και συνολικά το καθεστώς τους.

Το μόνο σίγουρο που δεν μπορούν να παραβλέψουν όλοι τους είναι ότι η 12η Φλεβάρη δεν αποτελεί τον σταθμό άφιξης, αλλά την αφετηρία νέων εξεγερτικών κοινωνικών αγώνων και συγκρούσεων. Γιατί η αυξανόμενη κρατική βία σε όλες τις πτυχές της ζωής, από την ανεργία μέχρι τα συλλαλητήρια και από τα χαράτσια μέχρι τα οικογενειακά δράματα, αποτελεί μορφή επιβολής και εγκαθίδρυσης του καθεστώτος έκτακτης ανάγκης (βλ. χούντα), το οποίο δεν έχει καμιά απολύτως κοινωνική νομιμοποίηση. Και εξαιτίας αυτού, μια κατεστραμμένη κοινωνία θα επιδιώκει τη χειραφέτησή της για να γκρεμίσει τους δυνάστες της. Ας προετοιμαστούμε για τη συνέχεια όλοι μας, ατομικά και συλλογικά!

«Τις πταιει και πώς πρέπει να πληρώσει..»

Δανάη Κασίμη

Με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, οι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα εισπράττουν τα περισσότερα «καλολογικά» επίθετα, από την πλευρά της πλειοψηφίας της κοινωνίας, αποτελώντας τα εξιλαστήρια θύματα. Δημιουργήθηκε έτσι από την αρχή και με την πολύτιμη βοήθεια της κυβέρνησης της χώρας, η εντύπωση τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό ότι εκείνοι είναι οι κύριοι υπαίτιοι για την κατάντια της Ελλάδας.

Ο συνδικαλισμός μετατράπηκε σε ένα ανταγωνιστικό όργιο συλλογής ψήφων με αποτέλεσμα να παγιωθεί μια κατάσταση διαφθοράς, κάτω από το πέπλο της οποίας ήταν βέβαια όλοι ευχαριστημένοι

Ο γνωστός σε μας κρατισμός και η πρεμούρα των ελλήνων πολιτών για διορισμό στο δημόσιο, αποτέλεσαν μία πραγματικότητα, που έγινε ιδιαίτερα έντονη ήδη από το ξεκίνημα της μεταπολιτευτικής περιόδου, δημιουργώντας προσδοκίες για ένα ασφαλές εργασιακό μέλλον χωρίς τους κινδύνους που ενείχε και ενέχει ο ιδιωτικός τομέας. Ο συνδικαλισμός μετατράπηκε σε ένα ανταγωνιστικό όργιο συλλογής ψήφων με αποτέλεσμα να παγιωθεί μια κατάσταση διαφθοράς, κάτω από το πέπλο της οποίας ήταν βέβαια όλοι ευχαριστημένοι. Η μονιμότητα και η ασφάλεια που παρασχέθηκε στους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι αυξάνονταν σε αριθμό κάθε χρόνο, είχε ως αποτέλεσμα κάποιοι από αυτούς να ριζώσουν βαθιά στους κόλπους του κράτους και να προκαλούν τη δυσφορία των πολιτών οι οποίοι σε ορισμένες υπηρεσίες ταλαιπωρούνταν πραγματικά και χάνονταν μέσα στη δίνη της γραφειοκρατίας και στην κακή συμπεριφορά που αντιμετώπιζαν.

Αυτή η πολύ σύντομη ματιά στο παρελθόν και στο παρόν, μας βοηθά να αναλύσουμε λίγο προσεκτικότερα τις συνέπειες αυτής της κρατικής «υιοθεσίας». Παρακολουθώντας από μέσα τη λειτουργία μιας δημόσιας υπηρεσίας, τα συμπεράσματα ήταν λίγο ως πολύ προφανή. Διαπιστώνει κανείς, πέρα από την απογοήτευση των υπαλλήλων για τη σημερινή φάση, ότι η υπηρεσία απαρτίζεται από κάθε πιθανή κατηγορία υπαλλήλου. Οι συνδικαλιστές κομματόσκυλα, οι συνδικαλιστές με ενδιαφέρουσες ιδέες (μειοψηφία), υπάλληλοι τεμπέληδες, υπάλληλοι εργατικοί, μέχρι και «σωματοφύλακες» του ελληνικού δημοσίου υπάρχουν. Από την άλλη πλευρά, οι εγκάθετοι κατά κύριο λόγο υπάλληλοι που καταλαμβάνουν διοικητικές θέσεις, οι οποίοι τοποθετούνται απλώς για να επιτηρούν και να ελέγχουν κάθε κίνηση των υπαλλήλων, αξιολογώντας τους καθημερινά. Το αποτέλεσμα είναι οι απλοί υπάλληλοι, να υποτάσσονται συνήθως στη μιζέρια των υποχρεώσεων της καθημερινότητας, παρακολουθώντας την ανενδοίαστη προσβολή της προσωπικότητάς τους και τη συνεχή συρρίκνωση των εισοδημάτων τους.

Η άμεση και αντανακλαστική επίθεση της Κυβέρνησης και της τρόικας σε βάρος των δημοσίων υπαλλήλων, με τις περικοπές μισθών και επιδομάτων, ήταν η εύκολη λύση ως μια πρώτη εγγύηση για την αποπληρωμή των χρεών και τη μείωση των εθνικών ελλειμμάτων, με σκοπό την επανάκαμψη της χώρας. Σε πρώτη φάση, εκτιμάται ότι ένα μεγάλο μέρος των ελλήνων πολιτών, ήταν σύμφωνο με τη λήψη των εν λόγω μέτρων, διότι «..επιτέλους πλήρωσαν οι φταίχτες-αργόμισθοι που ζούσαν σε βάρος των υπολοίπων..». Έτσι δεν είχε δηλώσει ο κύριος Λοβέρδος; «..Το ένα εκατομμύριο δημοσίων υπαλλήλων, που ταλαιπωρούν δέκα εκατομμύρια πολίτες με την βεβαιότητα ότι ο δημόσιος τομέας είναι ισόβιος, μας έφτασαν εδώ που μας έφτασαν» και άλλα παρόμοια; Το παραμύθι αυτό τελείωσε, όπως ήταν αναμενόμενο, όταν έφτασε η ώρα να υπαχθεί ολόκληρη η χώρα στη «διαδικασία της εξυγίανσης». Στο σημείο αυτό, στο οποίο βρισκόμαστε σήμερα, ιδιωτικός και δημόσιος τομέας, απογυμνώθηκαν πλήρως από κάθε μορφή δικαιώματος παρεχόμενου από το κράτος υπό τη δαμόκλειο σπάθη του Μνημονίου. Πλέον όλοι ή καλύτερα οι πολλοί, βρεθήκαμε στο ίδιο τσουβάλι. Ποια είναι η αιτιολογία τώρα για τη λήψη των μέτρων λιτότητας; Ποιος φταίει αυτή τη φορά; Τα ερωτήματα αυτά θα μείνουν στην ουσία αναπάντητα εκ μέρους της εξουσίας. Η πολιτική που εφαρμόζεται είναι μια πολιτική αφανισμού στην κυριολεξία, όποιου δεν εξυπηρετεί τη δημιουργία κερδών για τη χρηματοδότηση των τραπεζών με τοκογλυφικούς όρους και τη δημιουργία ρευστότητας…Και τώρα..;

Η ιστορία δεν καίγεται.

Καθώς όμως γράφεται, ανάβουν καμιά φορά και φωτιές
Τα νεοκλασικά του Τσίλερ, η αρχιτεκτονική των ευρωπαϊκών πόλεων εκτόπισαν την αθηναϊκή αρχιτεκτονική των λαϊκών σπιτιών με την αυλή αλλά και των αρχοντικών. Ακολούθησαν οι χιλιάδες μικρογραφίες της ευρωπαϊκής αντίληψης και ο πολιτισμός της πρόσοψης. Η Αθήνα ξανάγινε πόλη. Με έναν ξένο όμως μπούσουλα που δεν ήταν ίσως απαραίτητος για το δικό μας κόσμο. Τον επιλέξαμε όμως για όλες σχεδόν τις πτυχές της ζωής μας. Μετά ήρθε η πολυκατοικία, και όταν τελείωσε κι αυτή, ο «Τσίλερ» έγινε το αξιοθαύμαστο έργο! Τα «μέγαρα» εκείνης της εποχής που στολίζουν το κέντρο της Αθήνας, στέγασαν και στεγάζουν την οικονομική και πολιτική εξουσία και η μοίρα τους είναι να καταλαμβάνονται και να καίγονται ενίοτε... παρά τα ποτάμια δάκρυα των τιμητών και κολαούζων ντελάληδων!

Jim Armao

Τσικνοπέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2012

Πρωινό ξύπνημα με ανταριασμένο καιρό. Πίνοντας το ζεστό μου τσαγάκι ξεφυλλίζω την εφημερίδα μου και είναι γεμάτη με περιγραφές και εικόνες από το ζοφερό κλίμα που η χώρα μου ζει αυτό το διάστημα. Η γλύκα του πρωινού στα σωθικά μου ενοχλείται και επισπεύδω το ξεφύλλισμα μέχρι να φτάσω στα αθλητικά. Ακουμπώ την ενόχληση στην κατρακύλα του Παναιτωλικού, βάζω τα παπούτσια μου, παίρνω την ομπρέλα μου και πάω για δουλειά. Έχω ακόμη δουλειά!

Jim Armao

Παρελάσεις

Λέτε να καταργήσει η κυβέρνηση τις παρελάσεις υπό το φόβο της μούτζας του γιουχαΐσματος και του γιαουρτιού; Τζάμπα οι αντιεθνικιστικοί μας αγώνες;

Νικολάκης Δρεπανιάρης

Αγκύλωση

Ο «Γκάιδας», ένας παλιός φίλος και συναγωνιστής είχε το ιδίωμα να μένει ακίνητος. Υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι, τέτοιοι τύποι και τους βλέπουμε σε σειρά αναμνηστικών φωτογραφιών όπου ενώ όλοι αλλάζουν στάση στα αλλεπάλληλα καρέ, αυτοί μένουν ίδιοι. Όπως το ΚΚΕ. Ίδιο στις φωτογραφίες του Δεκέμβρη του '08 και του Φλεβάρη του '12.

Jim Armao

Όσοι έχουν ζήσει δανειακές συναλλαγές με τράπεζες αναγνωρίζουν με τη μία στη σημερινή ευρωπαϊκή πολιτική την τσογλανιά του τραπεζίτη... Όταν έχει απέναντί του έναν εξοντωμένο φουκαρά δανειολήπτη που χάνει το σπίτι του ή το μαγαζί του...

Jim Armao

Η διαφορά μεταξύ της κατάρρευσης του πολιτικού συστήματος και της κατάρρευσης του Παναιτωλικού, είναι ότι ο Παναιτωλικός θα ξανανέβει.

Τον Σεπτέμβριο ένα υποσωματίδιο κατέγραψε ταχύτητα μεγαλύτερη του φωτός και η κυρίαρχη εικόνα για το σύμπαν μπήκε σε κρίση και αμφισβήτηση. Στον κόσμο των θεωρητικών φυσικών, όλα έπαψαν να έχουν νόημα και έγιναν μαγικά. Μία αίρεση κρυφοπλατωνικής υφής άρχισε να ξεδιπλώνεται μαθηματικώς στο φυσικό πεδίο. Το Φλεβάρη, αποδείχτηκε ότι η ταχύτητα που μετρήθηκε οφειλόταν σε ένα ελαττωματικό καλώδιο οπτικών ινών(!), ένα λάθος ηλεκτρολόγου ουσιαστικά. Όπως πάντα, ένα μικρό τερτίπι της καθημερινότητας ύψωσε και γκρέμισε καθεδρικούς θεωρητικής σκέψης.

Λένε, καταργείται ο ΟΕΔΒ, τέρμα και τα δωρεάν βιβλία, πάει η δωρεάν παιδεία. Και δεν τους λέμε, τι νόημα έχει ρε να πιστοποιεί το κράτος; Γιατί να μαθαίνουν τα παιδιά μας ψέματα; Παιδεία δεν ήταν ποτέ, τώρα δεν είναι ούτε δωρεάν, οπότε γιατί να μην φτιάξουμε τα δικά μας σχολεία, ελεύθερης και κριτικής σκέψης;

Ποιος είναι τελικά ο κύριος Σόιμπλε; Θύμωσε ο Παπούλιας με τον Σόιμπλε, ο Σόιμπλε αρνήθηκε πως υπάρχει (κατά λέξη δήλωσε: «δεν ξέρω κανέναν κύριο Σόιμπλε...») βγήκαν τ' άρματα τα γιαννιώτικα και η ελληνική ψευτομαγκιά να φοβερίξουν, τάχαμου, τα γρόσια. Είναι σαν τα γιουσουφάκια οι Νεοέλληνες πολιτικοί, επί Αλή Πασά, που έκαναν νάζια πριν τους πιάσουν το κωλαράκι. Και μετά συζητούσαν μεταξύ τους, «και ποιος είναι αυτός που θα μου πει εμένα». Αλλά τουλάχιστον τότε έπαιζαν με τους δικούς τους κώλους. Τώρα; Πάλι με τους δικούς τους παίζουν, αρκεί να το καταλάβουμε.

Αρχίζει και γίνεται αντιληπτό, σχεδόν υποσυνείδητα, ότι ο χρόνος δεν είναι απλώς μια τέταρτη διάσταση του χώρου, είναι το μάγμα όλου του πραγματικού – ο χώρος είναι μια χρονική διάσταση. Στην ταινία «In time», ο χρόνος ήταν πραγματικά χρήμα. Οι άνθρωποι έπαιρναν δάνεια πληρώνοντας μήνες ζωής. Βέβαια αυτό είναι απλώς μια επιφανειακή σύλληψη, μια αλληγορία περισσότερο για το χρήμα παρά για το χρόνο. Ο κοινωνιολόγος Πολάνυ είχε πει πως το σύμβολο του καπιταλισμού είναι το ρολόι και όχι η ατμομηχανή, το ωράριο. Είμαστε όντα που κολυμπάμε μέσα στο ποτάμι του χρόνου και η κοινωνική ελευθερία προϋποθέτει το σπάσιμο των φραγμάτων που η κυριαρχία θέτει στην κοινωνική χρονικότητα. Μια στιγμή στο παρόν αναζωογονεί το παρελθόν και γεννά το μέλλον. Ζούμε το μέλλον όλων των εξεγέρσεων του παρελθόντος και οι δικές μας είναι πάντα γόνιμες.

Ποιος έκαψε όλη την Αθήνα; Οι δημοσιογράφοι, θα λένε κάποτε.

Οι Anonymous αποδεικνύουν ότι στην εποχή του συλλογικού ατόμου, τα κινήματα δεν χρειάζονται ηγέτες. Τα κινήματα των πλατειών, του Occupy, της ενέργειας, οι εξεγέρσεις, οι μαζικές διαδηλώσεις, όλα, όλα δείχνουν πως δεν χρειάζονται βοσκούς οι άνθρωποι. Ας θυμηθούμε πως ο τελευταίος ηγέτης κινήματος αυτονομίας ήταν η μορφή του Μάρκος των Ζαπατίστας που αποτελούσε ταυτόχρονα την έσχατη άρνηση του ρόλου του ηγέτη. Το μυστικό της ιστορίας, μου είπε ο Ηλίας, είναι ότι δεν επαναλαμβάνεται.

Με το που μπήκε στη Βουλή ο Γλέζος, έγινε καρικατούρα (ο Θεοδωράκης είναι εδώ και καιρό) του εαυτού του. Φταίνε οι μαγικές ιδιότητες που έχουν τα βουλευτικά έδρανα.

Al.Bon.

Η ανάδυση του δημιουργικού και συλλογικού πράττειν

Νίκος Κατσιαούνης

Έχουμε περάσει σε μια περίοδο ενός νέου τύπου ολοκληρωτισμού που αν και δεν εμπεριέχει τα ακριβή στοιχεία με τα καθεστώτα παλαιότερου τύπου, εντούτοις δεν έχει να ζηλέψει και πολλά. Η αλλαγή του εξουσιαστικού παραδείγματος και η επιβολή μιας κατάστασης εξαίρεσης, που σημειωτέον έχει τις ρίζες της στην αστικοδημοκρατική παράδοση κι όχι στα ολοκληρωτικά καθεστώτα, έχει οδηγήσει στο γεγονός ότι τα έκτακτα μέτρα διαχείρισης της κρίσης δεν έχουν προσωρινό χαρακτήρα αλλά αντίθετα μετασχηματίζονται σε μια μόνιμη τεχνική διακυβέρνησης.

Η Ελλάδα θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελεί ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά παραδείγματα αυτής της νέας συνθήκης. Η δημοκρατία πλέον δεν είναι κοινοβουλευτική αλλά κυβερνητική, δηλαδή το κοινοβούλιο δεν αποτελεί το κυρίαρχο όργανο λήψης των αποφάσεων αλλά αντίθετα επικυρώνει τα διατάγματα που εκδίδει η εκτελεστική εξουσία σε συνδυασμό με τις αποφάσεις της διεθνούς κεφαλαιοκρατικής ελίτ.

Η κρίση των κυρίαρχων πολιτικών θεσμών και σημασιών και η όξυνση των αντιθέσεων που δημιούργησε η οικονομική κρίση έχει συγκροτήσει μια τεράστια κοινωνική κίνηση μέσα στην ελληνική κοινωνία τα τελευταία χρόνια. Ήδη από τον Δεκέμβρη του 2008 και στη συνέχεια με τις μεγάλες διαδηλώσεις που συντάραξαν το ελληνικό πολιτικό σκηνικό, αρχίζει να σκιαγραφείται ένας (υπόρρητος ακόμη) κοινωνικός μετασχηματισμός. Το αποκορύφωμα ήταν η πορεία της 12ης Φλεβάρη όπου η κοινωνική οργή ξεχείλισε στους δρόμους της Αθήνας δημιουργώντας ένα εξεγερτικό σκηνικό ανατροπής.

Αναμφισβήτητα οι μεγάλες διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις κάνουν φανερό το σπάσιμο της συναίνεσης από μια μεγάλη μερίδα του κοινωνικού ιστού. Οι θεσμίσεις στο κοινωνικοϊστορικό πεδίο είναι υπόρρητες και τα αποτελέσματα στο δημόσιο χώρο και χρόνο δεν μπορούν να γίνουν αντιληπτά από κανένα παραδοσιακό πρίσμα ανάλυσης αλλά αντίθετα θα αρχίσουν να παίρνουν μορφή και περιεχόμενο μέσα από την ίδια την κοινωνική κίνηση. Οι πορείες μπορούν να λειτουργήσουν καταλυτικά στην επιτάχυνση των κοινωνικών διεργασιών και στη διαμόρφωση μιας νέας συνείδησης καθώς και στην ανάδυση νέων ριζοσπαστικών προταγμάτων. Το ερώτημα είναι εάν αυτό είναι αρκετό.

Στην ιστορική συγκυρία που ζούμε έχει δημιουργηθεί ένα πολωτικό κλίμα ανάμεσα στην κοινωνία και την εξουσία. Οι κυρίαρχοι έχουν καταλάβει ότι παίζουν το τελευταίο τους χαρτί ώστε να επιτύχουν την επιβίωσή τους μιας και οι οδοί επικοινωνίας με το κοινωνικό σύνολο έχουν κλείσει, θρυμματίζοντας το όποιο κοινωνικό συμβόλαιο. Όσοι νομίζουν ότι οι αγώνες που θα παραμείνουν στο πλαίσιο της απλής διεκδίκησης θα είναι και νικηφόροι, μάλλον δεν μπορούν να δουν πέρα από τη μύτη τους. Κι αυτό επειδή το νέο εξουσιαστικό παράδειγμα δεν χωρά κανενός είδους παρεκτροπή γιατί αυτό θα σήμαινε την καταστροφή του.

Έτσι η προβληματική που τίθεται είναι η ανάδυση ενός νέου προτάγματος για έναν ριζικό κοινωνικό μετασχηματισμό. Κι αυτό δεν έχει να κάνει τόσο με τις πορείες, είτε αυτές είναι βίαιες είτε όχι, αλλά με την κατάσταση που επικρατεί στο κοινωνικό πεδίο. Υπάρχει δηλαδή μια αδυναμία προώθησης μιας εναλλακτικής προτασιακής πολιτικής που θα μπορέσει να θέσει το ζήτημα της δημιουργίας νέων θεσμών παρά και ενάντια στην κρατική διαχείριση της πολιτικής. Κι εδώ βρίσκεται και η προβληματική των παραδοσιακών κινημάτων που αδυνατούν να δώσουν απαντήσεις στο σήμερα και είτε ζητιανεύουν ψίχουλα και ψήφους, είτε μέσω μιας ξεπερασμένης ιδεολογικής και μανιχαϊστικής αντίληψης, παραμένουν γαντζωμένοι από την ταυτοτική αντιπαράθεση με την εξουσία, που δεν μπορεί όμως να παράγει νόημα μιας και ο βασιλιάς είναι πλέον γυμνός.

Τα εγχειρήματα τα οποία δείχνουν την προοπτική μιας τάσης για δημιουργία αυτοθεσμίσεων από τα κάτω έχουν πληθύνει το τελευταίο διάστημα και αποτελούν το πιο ελπιδοφόρο τμήμα του κοινωνικού και συλλογικού πράττειν.

Κοινωνικά ιατρεία, κινήσεις οριζόντιας διαχείρισης και διακίνησης προϊόντων, ομάδες αλληλεγγύης σε ευπαθή κοινωνικά στρώματα είναι μερικά παραδείγματα που καταδεικνύουν μια τάση αυτονομίας που ανιχνεύει η κοινωνία. Η διεύρυνση αυτών των εγχειρημάτων μπορούν όντως να αποτελέσουν τρομερή απειλή για την εξουσία γιατί εξοβελίζουν από τη μια το κράτος και το κεφάλαιο ως διαχειριστή των κοινών και από την άλλη δημιουργούν, έστω και σε πρωτόλεια μορφή, την ανάδυση της σημασίας της αυτοκυβέρνησης των από τα κάτω, της αυτοδιαχείρισης της ζωής. Τέτοιοι θεσμοί είναι ικανοί να δημιουργήσουν ρωγμές στην κυρίαρχη θέσμιση και από την άλλη, λειτουργώντας ως εναλλακτική πρόταση, να δημιουργήσουν χώρους και ζώνες ελευθερίες για το κοινωνικό σύνολο.

Η ολοένα αυξανόμενη βαρβαρότητα που επιβάλει η κυριαρχία πιθανόν να οδηγήσει (και όχι αδικαιολόγητα) στην ένταση της βίας τόσο από τη μεριά των κατασταλτικών μηχανισμών όσο και από τη μεριά των μαζών. Αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό παρατηρώντας τις τελευταίες μαζικές κινητοποιήσεις. Το ζητούμενο όμως παραμένει η δημιουργική έκφραση των μαζών ώστε να αμφισβητηθούν οι παραδοσιακές παραστάσεις για τον κόσμο, για τις κυρίαρχες ιδέες, για το τι αξίζει και τι όχι, για το πως εν τέλει πρέπει να θεσμιθεί η κοινωνία. Η αναζήτηση και η ψηλάφηση μιας προτασιακής πολιτικής που, μακριά από ιδεολογικά στεγανά του παρελθόντος, θα καταφέρει να δημιουργήσει μια ώριμη πολιτική κοινότητα που θα επωμιστεί τη ζωή της, τη ρύθμιση των κοινωνικών σχέσεων και εν τέλει την ατομική και κοινωνική αυτονομία. Εάν το φανταστούμε και το επιθυμήσουμε, μπορούμε να το κάνουμε και πράξη.

Άλλη μια μέρα χωρίς τίποτε το αξιοσημείωτο

Λουδοβίκος ΙΣΤ' (καταχώρηση του Βασιλιά Ήλιου στο ημερολόγιό του την ημέρα της γαλλικής επανάστασης)

ΜΜΕ & Κρίση

Ντίνα Δασκαλοπούλου *
www.daskalopoulou.gr

Αν και πέρασε τη ζωή του γράφοντάς ειδήσεις, ο θάνατός του δεν έγινε είδηση. Οι συνάδελφοί του ανακάλυψαν την αυτοκτονία του πέντε μέρες μετά την κηδεία του. Το γεγονός έκανε το γύρο του διαδικτύου, αλλά δεν βρήκε ούτε μερικών δευτερολέπτων κάλυψη στα τηλεοπτικά δελτία. Ο δημοσιογράφος της ΕΡΤ που έδωσε τέλος στη ζωή του στα μέσα Φλεβάρη γιατί δεν ανανεώθηκε η σύμβασή του (ενώ σε ένα μόλις χρόνο θα έβγαινε στη σύνταξη) είναι ο πρώτος νεκρός του κλάδου των ΜΜΕ στα χρόνια της κρίσης.

Ο θαυμαστός κόσμος των Μέσων υπήρξε για πολλά χρόνια ένα χαρούμενο λούνα παρκ. Τα μήντια στην Ελλάδα γνώρισαν πρωτοφανή άνθηση από τα μέσα της δεκαετίας του 80. Ήταν τόσα πολλά που ποτέ δεν προβλημάτισε κανέναν δημοσιογράφο η συλλογική του σύμβαση ή ο ρόλος του σωματείου του. Βεβαίως, πάντα υπήρχαν κι οι μαύροι κωπηλάτες της γαλέρας, ήταν όμως οι νέοι που «όταν θα μεγάλωναν θα έμπαιναν κι αυτοί στο μισθολόγιο». Τα χρόνια της απλήρωτης ή της ανασφάλιστης εργασίας θεωρούνταν κάτι σαν το στρατιωτικό: κάνεις τώρα τη θητεία σου στα σύνορα κι όταν πάψεις να είσαι «ψάρακλας» θα πάρεις μετάθεση για Αθήνα. Αυτή ήταν η άποψη των παλιών που όλοι εμείς οι νέοι υιοθετούσαμε αμάσητη κι ακρίτως. Χωρίς καν να το συνειδητοποιούμε, εργαζόμασταν σε έναν κλάδο που λειτουργούσε ως εργαστήριο για την εφαρμογή κάθε νέας μορφής εργασιακή σχέση: τα μπλοκάκια, η μαύρη δουλειά, οι ντεμέκ εργολαβίες των δημοσιογράφων πρωτιά είναι. Όμως περιμέναμε όλοι μας αγόγγυστα να παλιώσουμε…

Μακριά από τα σωματεία μας, κλεισμένοι ο καθένας στον μικρόκοσμό του, προσπαθώντας να επιβιώσουμε σε ένα χώρο εξόχως ανταγωνιστικό, επί πολλά χρόνια οι δημοσιογράφοι αντιμετωπίσαμε κρίση στο χώρο μας πολλά χρόνια πριν το παγκόσμιο οικονομικό τσουνάμι. Ήταν και είναι μια δομική συστημική κρίση των Μέσων – όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς. Οι πωλήσεις πέφτουν, η εμπιστοσύνη των πολιτών μειώνεται. Όλα αυτά όμως με τον έναν ή τον άλλο τρόπο αντιμετωπίζονταν: τι κι αν δεν έχουμε αναγνώστες; Έχουμε χορηγούς. Τι κι αν δεν έχουμε κοινό; Έχουμε δημόσιο χρήμα δια της κρατικής διαφήμισης. Αυτό ήταν το σκεπτικό των περισσότερων δημοσιογράφων, που μέχρι το 2011 χόρευαν αμέριμνοι στο κατάστρωμα του Τιτανικού (και που και που έριχναν κι λενα καυγά για τις ξαπλώστρες).

Παρόλα αυτά τα νούμερα ήταν εκεί και προμήνυαν την θύελλα: σύμφωνα με έρευνα του World Association of Newspapers μεταξύ του 2001 και του 2005 σε όλες τις αναπτυγμένες οικονομικά χώρες η μείωση του μέσου όρου της ημερήσιας κυκλοφορίας των εφημερίδων έφτασε το -9,63% στη Γερμανία, το -7,4% στον Καναδά, το -7,38% στη Γαλλία και το -9,85% στη Μεγάλη Βρετανία. Στη Ελλάδα ένας στους δέκα εγκατέλειψε την εφημερίδα του. Ακόμα και τα δημοφιλή απογευματινά φύλλα κατρακύλησαν από τα 51.548.974 αντίτυπα το 2001 σε 37.590.292 το 2006.

Τι είχε συμβεί; Γιατί οι πολίτες μας γύρισαν την πλάτη; Και πως το σύνθημα μιας φούχτας αντιεξουσιαστών της δεκαετίας του 90 έγινε μυριόστομη κραυγή στις πλατείες του 2012; Πως στη συνείδηση μιας κοινωνίας έχουμε πια γίνει όλοι «αλήτες, ρουφιάνοι, δημοσιογράφοι»; Πολύ απλά: κάποιοι από εμάς επέλεξαν να ευθυγραμμιστούν ευθέως με τα συμφέροντα των εργοδοτών τους («προθυμογράφους» τους αποκάλεσε πρόσφατα ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας μας) και κάποιοι άλλοι γνώριζαν και δεν μίλησαν την εποχή που έπρεπε. Έτσι, για δεκαετίες ανεχτήκαμε το να υπάρχουν μέσα που ξέπλεναν μαύρο χρήμα ή που λειτουργούσαν σαν πολιορκητικοί κριοί για την ανάληψη δημοσίων έργων.

Όμως δουλειές υπήρχαν όπως και κάμποσα δημόσια βήματα για να ξεπλένουμε τις τύψεις μας: ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές και χάρτινες οάσεις σοβαρής έρευνας, μαχόμενης δημοσιογραφίας και αποκαλυπτικού ρεπορτάζ. Τα χρέη και ο υπέρογκος δανεισμός έσφιγγαν τη θηλιά γύρω από τα Μέσα όμως ουδείς μπορούσε να φανταστεί πως θα έρθει η μέρα που οι τράπεζες θα αρνούνταν να δανείσουν μια εφημερίδα ή έναν τηλεοπτικό σταθμό. Επομένως, κάπως θα επιβιώναμε – όπως άλλωστε επιβίωναν οι περισσότερες επιχειρήσεις της χώρας.

Όταν έσκασε το πρώτο μεγάλο λουκέτο στα ΜΜΕ τον Ιούνιο του 2009, τότε που η Γιάννα Αγγελοπούλου έκλεισε τον Ελεύθερο Τύπο, ελάχιστοι από εμάς αναγνώρισαν την αρχή του τέλους.

Οι περισσότεροι κατάλαβαν πως μια εκκεντρική κυρία της οποίας οι ηγετικές φιλοδοξίες δεν ικανοποιήθηκαν ξαπέστειλε το ακριβό παιχνίδι της. Δεν καταφέραμε να διαβάσουμε πίσω από την κίνηση της κυρίας Αγγελοπούλου: όταν τα Μέσα γίνονται κοστοβόρα και άχρηστα, οι εργαζόμενοι θα πεταχτούν στον Καιάδα. Όμως εμείς ήμασταν πάντα οι «άλλοι», οι διαφορετικοί. Δεν υπήρχε περίπτωση να συμβεί κάτι τέτοιο στο δικό μας μαγαζί.

Πέρυσι έσκασε το κανόνι του Άλτερ και ξεκίνησε η οδύσσεια των εργαζόμενων του με το άρθρο 99. Και τότε ως κλάδος δεν καταφέραμε να αναλύσουμε στρατηγικά τι θα φέρει αυτή η κίνηση των ιδιοκτητών του. Ένα χρόνο αργότερα, το βρώμικο 99 έχει γίνει το εργαλείο επιβίωσης πολλών επιχειρήσεων του Τύπου (δες https://ergazomenoiependyti.wordpress.com). Η Ελευθεροτυπία είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση: οι ιδιοκτήτες των Μέσων βλέπουν τα καράβια να μπατάρουν, δεν έχουν καμιά διάθεση να τα διασώσουν επανεπενδύοντας τα παλιά τους κέρδη κι επιχειρούν να πετάξουν το απόβαρο στη θάλασσα, δηλαδή τους εργαζόμενους, τις αποζημιώσεις και τα δεδουλευμένα τους.

Αρκούσε μια ματιά στα απεργιακά δελτία του Άλτερ για να καταλάβει κανείς πως όταν πια αναφερόμαστε στα ΜΜΕ στην Ελλάδα στην πραγματικότητα μιλάμε για βομβαρδισμένο τοπίο. Η κρατική αγελάδα δεν προσφέρεται για άρμεγμα πια, η διαφημιστική δαπάνη μειώνεται συνεχώς λόγω της μείωσης της κατανάλωσης, τα διαφημιστικά γραφεία «σκάνε» το ένα μετά το άλλο αφήνοντας πίσω τους ακάλυπτες επιταγές που στα μικρά ΜΜΕ μπορεί να στοιχίσουν ακόμα και την επιβίωσή τους. Οι απολυμένοι πια μετριούνται σε χιλιάδες (για 4.000 χαμένες θέσεις εργασίας κάνουν λόγο τα σωματεία μας), οι απλήρωτοι σε εκατοντάδες, ενώ όσοι εξακολουθούν να εργάζονται υφίστανται ωμούς εκβιασμούς για περικοπές μισθών και υπογραφή ατομικών συμβάσεων (την ώρα που γραφόταν αυτό το κείμενο ξεκινούσε νέος γύρος απολύσεων στον Σκάι: οι πρώτοι απολυμένοι ήταν όσοι αρνήθηκαν τον Δεκέμβριο να υπογράψουν ατομικές συμβάσεις). Αν σε αυτό το κλίμα συνυπολογίσει κανείς την όξυνση της αστυνομικής βίας, αλλά και την αυστηρή (αυτό)λογοκρισία που επιβάλλεται ελέω Μνημονίου, καταλαβαίνει εύκολα γιατί σύμφωνα με τους Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα στην Ελλάδα πια υπάρχει πολύ σοβαρό πρόβλημα με την ελευθερία του Τύπου.

Εδώ γεννάται εύλογα το ερώτημα: τι κάνει η Πολιτεία για όλα αυτά; Πως προστατεύει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην ενημέρωση; Ποια μέτρα λαμβάνει ώστε να αποδεσμεύσει τον Τύπο από τη διαπλοκή; Πως αντιμετωπίζει τη χιονοστιβάδα λουκέτων και απολύσεων; Προτίθεται να προχωρήσει σε λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο των εκδοτικών επιχειρήσεων; Οι δοτές κυβερνήσεις του ελληνικού προτεκτοράτου δεν διέσωσαν ποτέ κανέναν εργαζόμενο, γιατί να πράξουν κάτι τέτοιο για εμάς; Όσο για τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα, η ελευθερία του Τύπου στην Ελλάδα γίνεται τόσο σεβαστή όσο το δικαίωμα στην απεργία ή στην ελεύθερη συνάθροιση. Οι εργαζόμενοι του Τύπου υφιστάμεθα την ίδια επίθεση με όλους τους άλλους: το Μνημόνιο απειλεί και τα δικά μας ασφαλιστικά ταμεία, ενώ η κυβέρνηση πριμοδοτεί το λόμπι των μεγαλοεκδοτών προωθώντας την κατάργηση της δημοσίευσης ισολογισμών (κάτι που θα οδηγήσει σε περαιτέρω ασφυξία τις εφημερίδες), χαρίζει αντί να νοικιάζει τις τηλεοπτικές συχνότητες »

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
οι αντιστάσεις δεν λείπουν*

Η Θεσσαλονίκη και ο χώρος ευθύνης της ΕΣΗΕΜ-Θ αποτέλεσαν τον δοκιμαστικό σωλήνα των αντεργατικών μνημονιακών πολιτικών που βιώνει αυτή τη στιγμή όλος ο κλάδος των ΜΜΕ και ολόκληρη η ελληνική κοινωνία.
Από εκεί ξεκίνησαν, πριν τρία χρόνια, οι περικοπές στους μισθούς και μάλιστα με το -25% (Ράδιο Θεσσαλονίκη) καθώς και η υπογραφή ατομικών συμβάσεων (Αγγελιοφόρος). Όπως επιχειρήθηκε η επιβολή εκ περιτροπής εργασία με μειώσεις από 30 – 55%, η οποία όμως ακυρώθηκε μετά τον αγώνα των εργαζομένων και με εφετειακή δικαστική απόφαση (Μακεδονία). Οι καθυστερήσεις στην καταβολή μισθών, οι περικοπές και οι απολύσεις εργαζομένων αποτέλεσαν γενικό φαινόμενο σε όλα τα ΜΜΕ της πόλης τους τελευταίους μήνες (Τύπος Θεσσαλονίκης, Αυριανή Μ-Θ, Μέτροσπορ, Μετρόπολις, Αθλητικά Νέα, TV Μακεδονία).
Μεγάλες είναι οι ευθύνες της διοίκησης της ΕΣΗΕΜ-Θ για το σημερινό εργασιακό τοπίο, αφού προχώρησε σε επίσημη συμφωνία με την εργοδοσία του Αγγελιοφόρου για την υπογραφή ατομικών συμβάσεων με μειώσεις μισθών 12,5% (εκτός επτά συναδέλφων που αρνήθηκαν να υπογράψουν). Τελικά η συνδικαλιστική ηγεσία (η πλειοψηφία της οποίας εργάζεται στον «Α» και υπέγραψε ατομικές) είδε να φεύγουν σωρηδόν 40 από τους 70 δημοσιογράφους μέσα σε έναν χρόνο. Αφού δεν έκανε τίποτα και τα αποδέχτηκε στην ουσία όλα, οι εργαζόμενοι εμβρόντητοι είδαν ο εκδότης Μπακατσέλος (μαζί με Ψυχάρη και Μπόμπολα) να κλείνει το ημερήσιο φύλλο από αρχές Φλεβάρη και ζητώντας επιπλέον μειώσεις 20%.
Αντίθετα, το άλλο συγκρότημα εφημ. Μακεδονία, Θεσσαλονίκη και Σπορ του Βορρα έμεινε κλειστό για δυόμισι μήνες, μετά από επίσχεση των εργαζομένων για μη καταβολή δεδουλευμένων μέχρι και πέντε μηνών.
Στην επιδίωξη της εργοδοσίας για υπογραφή ατομικών συμβάσεων με μειώσεις ως και 30% (στο οποίο επίσης συνήργησε το προεδρείο της ΕΣΗΕΜ-Θ) τελικά το ένα τρίτο των 190 εργαζομένων έφυγε με …αναγκαστική εθελούσια, το ένα τρίτο ενέδωσε υπογράφοντας και οι υπόλοιποι αρνήθηκαν. Από τους σημερινούς 49 δημοσιογράφους των «Μ» και «Θ», οι 27 έχουν υπογράψει ατομικές αλλά οι 22 όχι, συνεχίζοντας τον αγώνα της μη απεμπόλησης κανενός από τα εργασιακά μας δικαιώματα και καλώντας τις ενώσεις σε απεργία διαρκείας.

***Αν δεν υπογράφεις... απολύεσαι.**
Απολύθηκαν 7 δημοσιογράφοι των εφημερίδων Μακεδονία και Θεσ/νικη.
Όλοι τους δεν είχαν υπογράψει ατομικές συμβάσεις.

(που ως δημόσιο αγαθό θα μπορούσαν να αποφέρουν στα δημόσια ταμεία έσοδα έως και 400 εκατομμύρια ευρώ), ενώ αναβάλλει τον ειδικό φόρο τηλεόρασης για το 2012 (χάνοντας έτσι άλλα 80 εκατομμύρια ευρώ). Ταυτόχρονα, «διασώζει» τη χώρα μειώνοντας τις συντάξεις και «εξασφαλίζοντας» έτσι άλλα 400 εκατ. ευρώ.

Το εκδοτικό κατεστημένο έχει κάθε λόγο να επιχαίρει. Όπως σημειώνει σε ανάλυσή της «Στο δρόμο της Αριστεράς» η έγκυρη ρεπόρτερ Ματίνα Παπαχριστούδη, «οι παραδοσιακοί μεγαλοεκδότες, ομοτράπεζοι στη διαπλοκή όλα τα προηγούμενα χρόνια πιστεύουν ότι μόνο αυτοί θα σωθούν στο τσουνάμι. Θεωρούν πως η εξαφάνιση των μικρότερης κυκλοφορίας εφημερίδων, επειδή θα καταργηθεί για παράδειγμα η υποχρεωτική δημοσίευση ισολογισμών στον Τύπο, το κλείσιμο της «Ελευθεροτυπίας» ή το κλείσιμο κάποιων τηλεοπτικών σταθμών θα λειτουργήσει υπέρ των δικών τους επιχειρήσεων. Η λογική «ο θάνατος σου η ζωή μου» διέπει τη συμπεριφορά, τις συμμαχίες και τις επιλογές τους. Θεωρούν πως οι Τράπεζες θα ανοίξουν το θησαυροφυλάκιο μετά τη «σωτηρία» τους από το ευρωπαϊκό πακέτο στήριξης και θα τους δώσουν τα εκατομμύρια ευρώ που χρειάζονται για την επιβίωσή τους. Για αυτό και εμφανίζονται τόσο πειστικά σε ρόλο προπαγανδιστικού δήμιου για έναν ολόκληρο λαό».

Όμως όσο κι αν παπαγαλίζουν οι συνάδελφοι από του τηλεοπτικού άμβωνος υπέρ της Τρόικα και της «ρεαλιστικής λύσης για τη χώρα», η κοινή γνώμη αφυπνίζεται γοργά. Στο πρώτο απεργιακό φύλλο των Εργαζομένων της Ελευθεροτυπίας, παρουσιάστηκε πανελλαδική έρευνα της VPRC για την κρίση στα ΜΜΕ (δες www.erganet.gr). Η δημοσκόπηση καταγράφει μία μεγάλη ανατροπή: οι Έλληνες πια δεν πιστεύουν στα Μέσα. Το κοινό θεωρεί ότι τα γεγονότα παρουσιάζονται από «αρκετά έως εντελώς διαφορετικά» στα παραδοσιακά μέσα, τα οποία και σημειώνουν χαμηλούς βαθμούς αξιοπιστίας (35% για τις εφημερίδες, 40% για το ραδιόφωνο, 34% για την τηλεόραση). Αντίθετα, εκτοξεύεται η αξιοπιστία του ίντερνετ. Ο κόσμος πιστεύει πως τα παραδοσιακά μέσα δεν είναι ανεξάρτητα από τα οικονομικά συμφέροντα των ιδιοκτητών τους κατά 77% και διαπλέκονται με την πολιτική εξουσία (ποσοστό 80%). Οικονομική και πολιτική διαπλοκή αποτελούν τη βασική αιτία για την απομάκρυνση των αναγνωστών και τηλεθεατών.

Τι κάνει ο δημοσιογραφικός κόσμος απέναντι σε όλα αυτά; Ό,τι μπορεί. Κάποιες φορές και ό,τι δεν μπορεί – αν μου επιτρέπετε να παραφράσω τον Καζαντζάκη. Καταλαμβάνει τηλεοπτικές συχνότητες. Εκδίδει τον ψηφιακό Κόσμο των Εργαζομένων του Επενδυτή. Βγάζει απεργιακές εφημερίδες όπως «οι Εργαζόμενοι» της Ελευθεροτυπίας. Άλλοι δημιουργούν δικές τους αυτοδιαχειριζόμενες κολλεκτίβες και φτιάχνουν τα δικά τους περιοδικά, σάιτ, ραδιόφωνα. Ταυτόχρονα, ένα άλλο κομμάτι του πιέζει τα σωματεία μας να υπογράψουν τη μείωση των μισθών μας για να στηριχτούν τα αφεντικά. Κυκλοφορεί δημόσια κείμενα για να προχωρήσει η «εξυγίανση» και να σφαγιαστούν κι άλλοι συνάδελφοί μας στα Δημόσια Μέσα.

Το κακό νέο είναι πως ο δημοσιογραφικός κόσμος έχει διχαστεί. Το καλό νέο είναι πως πια ο καθένας κι η καθεμιά από εμάς έχει διαλέξει πλευρά. Και ευτυχώς για όλους μας, τα γραπτά μένουν.

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΤΕ
www.typologies.gr
καθημερινές ανταποκρίσεις από την εμπόλεμη ζώνη των μήντια.
www.themediaproject.gr
πλούσιο ρεπορτάζ και αναλύσεις από πλειάδα συνεργατών σε σχέση με τα ΜΜΕ.
www.greektv.com
το μπλογκ της εξειδικευμένης στα ΜΜΕ ρεπόρτερ Ματίνας Παπαχριστούδη

ΔΙΑΒΑΣΤΕ
Ζαν Μποντριγιάρ «Ρέκβιεμ για τα Μέσα Επικοινωνίας», εκδόσεις «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ».
Τα καλύτερα Μέσα είναι τα νεκρά Μέσα; Και, τελικά, ισχύει η ρήση του Τζέρι Ρούμπιν ότι «συναντιέσαι με τους γείτονές σου μόνο όταν η πολυκατοικία σας έχει πάρει φωτιά».
Ο. Λάνς Μπένετ «Ειδήσεις. Η πολιτική των ψευδαισθήσεων», εκδόσεις Δρομέας

Η κατασκευή της πραγματικότητας δια των ΜΜΕ είναι παλιά όσο κι ο κόσμος. Από την εποχή τουλάχιστον που οι Ευαγγελιστές έπεισαν δισεκατομμύρια ανθρώπους για τη σταύρωση και την Ανάσταση.

* Η **Ντίνα Δασκαλοπούλου** είναι ρεπόρτερ στο Έψιλον της Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας, μέλος της εργασιακής επιτροπής της εφημερίδας της κι απλήρωτη εργαζόμενη από τον Αύγουστο του 2011. Είναι μέλος της Ένωσης Συντακτών.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

«Η εφημερίδα που κρατάτε στα χέρια σας δεν είναι η Ελευθεροτυπία». Ετσι ξεκινούσε η «επιστολη προς τους αναγνώστες» στο πρώτο απεργιακό φύλλο των εργαζομένων στην Ελευθεροτυπία, που κυκλοφόρησε μετά από πολλές αντιξοότητες στις 15 Φεβρουαρίου.

Δέκα ημέρες αργότερα, στις 25 Φεβρουαρίου, κυκλοφορεί το δεύτερο απεργιακό φύλλο, των επί 7 μήνες απλήρωτων εργαζομένων στο συγκρότημα Χ.Κ.Τεγόπουλος και Φωτοεκδοτική, και οι επιθετικές κινήσεις από την εργοδοσία πολλαπλασιάζονται. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, βρίσκεται σε εξέλιξη εκδίκαση ασφαλιστικών μέτρων της Χ.Κ. Τεγόπουλος ενάντια στην «Ενότητα», την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία που εκδίδει και το «Δρόμο της Αριστεράς», και που «δανείζει» το ΑΦΜ της για να εκδοθεί το φύλλο αυτό, όπως είχε κάνει και παλαιότερα με αντίστοιχα απεργιακά φύλλα των απλήρωτων της Απογευματινής. Σκοπός να ματαιωθεί η έκδοση του δεύτερου φύλλου, κάτι που δεν κατάφερε η εργοδοσία την πρώτη φορά, μολονότι είχε κάνει τα πάντα για να το εμποδίσει: Και εξώδικα έστειλε στα δυο πρακτορεία διανομής ανήμερα της έκδοσης του απεργιακού φύλλου και επιστολές έγραψε προς τους εργαζόμενους ότι τάχα το απεργιακό φύλλο είναι «εχθρική κίνηση» εναντίον της (ενώ το να αφήνεις 800 ανθρώπους απλήρωτους εφτά μήνες είναι δείγμα βαθιάς φιλίας), και σε μάχη υπογραφών ενάντια στο φύλλο επιδώθηκε, μαζεύοντας πιστοποιητικά νομιμοφροσύνης.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

Κύριε Γιαννίκο, μαζί τα φάγαμε;
Η περιπέτεια των εργαζομένων στην εφημερίδα «Ο Κόσμος του Επενδυτή» και τις περιοδικές εκδόσεις της Bestend Α.Ε. («TiVO», «Δίφωνο», «Informer») ξεκίνησε στην καρδιά του καλοκαιριού, όταν πληροφορηθήκαμε από τα ΑΤΜ ότι ο μισθός μπήκε… μισός! «Μην ανησυχείτε, πρόκειται για μια μικρή καθυστέρηση λίγων ημερών», μας διαβεβαίωναν τότε. Εφαρμόζοντας την τακτική της διολίσθησης, οι 15 μέρες έγιναν 20, οι 20 μέρες έγιναν 30, ο ένας μήνας έγινε ενάμισης και στο έβγα του χρόνου η «μικρή καθυστέρηση» μετρούσε ήδη δυο μήνες (μισθοί Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου).
Στις αρχές του 2012, όταν ο κ. Γιαννίκος αθέτησε για πολλοστή φορά τις «δεσμεύσεις» του για άμεση καταβολή των δεδουλευμένων, είπαμε «φτάνει πια» και προχωρήσαμε ομόφωνα σε απεργία. Η εκβιαστική και εκδικητική απάντηση του («Θέτω σε αναστολή την έκδοση της εφημερίδας») είχε ως αποτέλεσμα να μην εκδοθεί το φύλλο.
Προχωρήσαμε ενωμένοι σε εκλογή εργασιακής επιτροπής και από την πρώτη εβδομάδα βγάλαμε την ηλεκτρονική μας έκδοση! Κάναμε καταγγελία στο ΣΕΠΕ, καταθέσαμε ασφαλιστικά μέτρα και βγάλαμε προσωρινές διαταγές, που ισχύουν μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης.
Από την άλλη πλευρά, ο κ. Γιαννίκος ισχυρίζεται τις τελευταίες εβδομάδες ότι «παζαρεύει» την πώληση της εφημερίδας στους εκδότες του «Ελεύθερου Τύπου» (Μπενέκος-Σκαναβής), που θα πληρώσουν αυτοί τα δεδουλευμένα, και ότι, αν η διαπραγμάτευση δεν τελεσφορήσει, δεν βλέπει άλλη εναλλακτική πλην της πτώχευσης. Και αυτό, όταν –όπως προκύπτει από τον ισολογισμό της Bestend– το 2010 πήρε δάνεια 23 εκατ. ευρώ και στις 25/7/2011 έκανε αύξηση κεφαλαίου κατά 8 εκατ. ευρώ!
Κι ενώ με τα χρήματα αυτά η εταιρεία θα μπορούσε να καλύψει τις δαπάνες της για 7 χρόνια (ακόμη και με μηδενικά έσοδα!), οι απολύσεις και οι μειώσεις μισθών συνεχίστηκαν. Πώς λοιπόν ο κ. Γιαννίκος ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχουν χρήματα για να εξοφλήσει τις οφειλές του προς τους εργαζόμενους της επιχείρησής του;

Κυριάκος Καρυώτης
εκπρόσωπος των δημοσιογράφων στο Μεικτό της ΕΣΗΕΑ

ALTER

Για τέταρτο μήνα οι εργαζόμενοι στο «Άλτερ», δημοσιογράφοι, διοικητικοί υπάλληλοι και τεχνικοί, ενωμένοι μια γροθιά, συνεχίζουμε τον αγώνα μας.
Από τις 10 Νοεμβρίου, η συντριπτική πλειοψηφία των 650 εργαζομένων ξεκινήσαμε την επίσχεση εργασίας και περιφρουρούμε τους εργασιακούς μας χώρους, μέρα νύχτα, διεκδικώντας τα δεδουλευμένα μας που φτάνουν μέχρι και τα 12 μηνιάτικα.
Μέσα από τα απεργιακά δελτία δώσαμε τη δυνατότητα στους εργαζόμενους όλων των κλάδων να πουν δημόσια τα προβλήματά τους μέχρι και δύο μέρες πριν την ψήφιση του νέου Μνημονίου.
Τότε μας έκλεισαν τους πομπούς αλλά και την ψηφιακή εκπομπή μέσω της DIGEA των καναλαρχών.
Έπεσε …μαύρο, αλλά δεν πτοούμαστε γιατί ξέρουμε ποιοι είναι οι αντίπαλοι. Όχι μόνο τα αφεντικά, αλλά η κυβέρνηση και η Τρόικα.
Συνεχίζουμε τον αγώνα μας, απορρίπτοντας τα σχέδια της εργοδοσίας για μαζικές απολύσεις, «κουρέματα» των δεδουλευμένων και των από εδώ και πέρα μισθών.
Μπορεί να είμαστε απλήρωτοι, αλλά συνεχίζουμε τον αγώνα, όπως και οι εργαζόμενοι στη Χαλυβουργία και αλλού.
Το ερώτημα που τίθεται είναι εύλογο:
Αλήθεια τι θα κάνουν οι εργαζόμενοι μετά το νέο Μνημόνιο που προβλέπει κυριολεκτικά μισθούς πείνας;
Θα υποταχθούν στις βουλήσεις των αφεντικών μετά το νέο Μνημόνιο;
Θα δεχθούν τις μειώσεις μισθών, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, τις αθρόες απολύσεις συναδέλφων τους;
Θα παίξουν με τους κανόνες του παιχνιδιού της Τρόικα σε συνθήκες Μεσαίωνα και Ζούγκλας;
Θα ανεχθούν την ανθρωποφαγία;
Θα υπομείνουν την καταστρατήγηση όλων των εργασιακών δικαιωμάτων που έχουν παλέψει οι πρόγονοί μας με αγώνες και αίμα;
Εμείς στο Άλτερ ακολουθούμε άλλο δρόμο, το δρόμο του αγώνα και όχι της υποταγής…
Οι εργαζόμενοι σε όλους τους κλάδους μπορούν να χαράξουν την ίδια ρότα. Ενωμένοι να δώσουν τη μάχη.
Να μην ισχύσουν τα Μνημόνια των εργοδοτών, της κυβέρνησης και της Τρόικα στην πράξη!
Λουκέτα παντού, για να μην βάλουν λουκέτο στη ζωή μας…

Βασίλης Τζήμτσος
Εργασιακός εκπρόσωπος των δημοσιογράφων του «Άλτερ»
Μέλος της εξαμελούς Επιτροπής Αγώνα των εργαζομένων του «Άλτερ»

Οι γεροντοκόρες απέναντι στη σφαγή της Συρίας

Αλέξανδρος Σχισμένος

«Δεν χρειάζεται να φοβάμαι τους εχθρούς μου, γιατί το περισσότερο που μπορούν να κάνουν είναι να μου επιτεθούν. Δεν χρειάζεται να φοβάμαι τους φίλους μου, γιατί το περισσότερο που μπορούν να κάνουν είναι να με προδώσουν. Αλλά έχω πολλά να φοβάμαι από τους ανθρώπους που είναι αδιάφοροι».

Ασσυριακή παροιμία

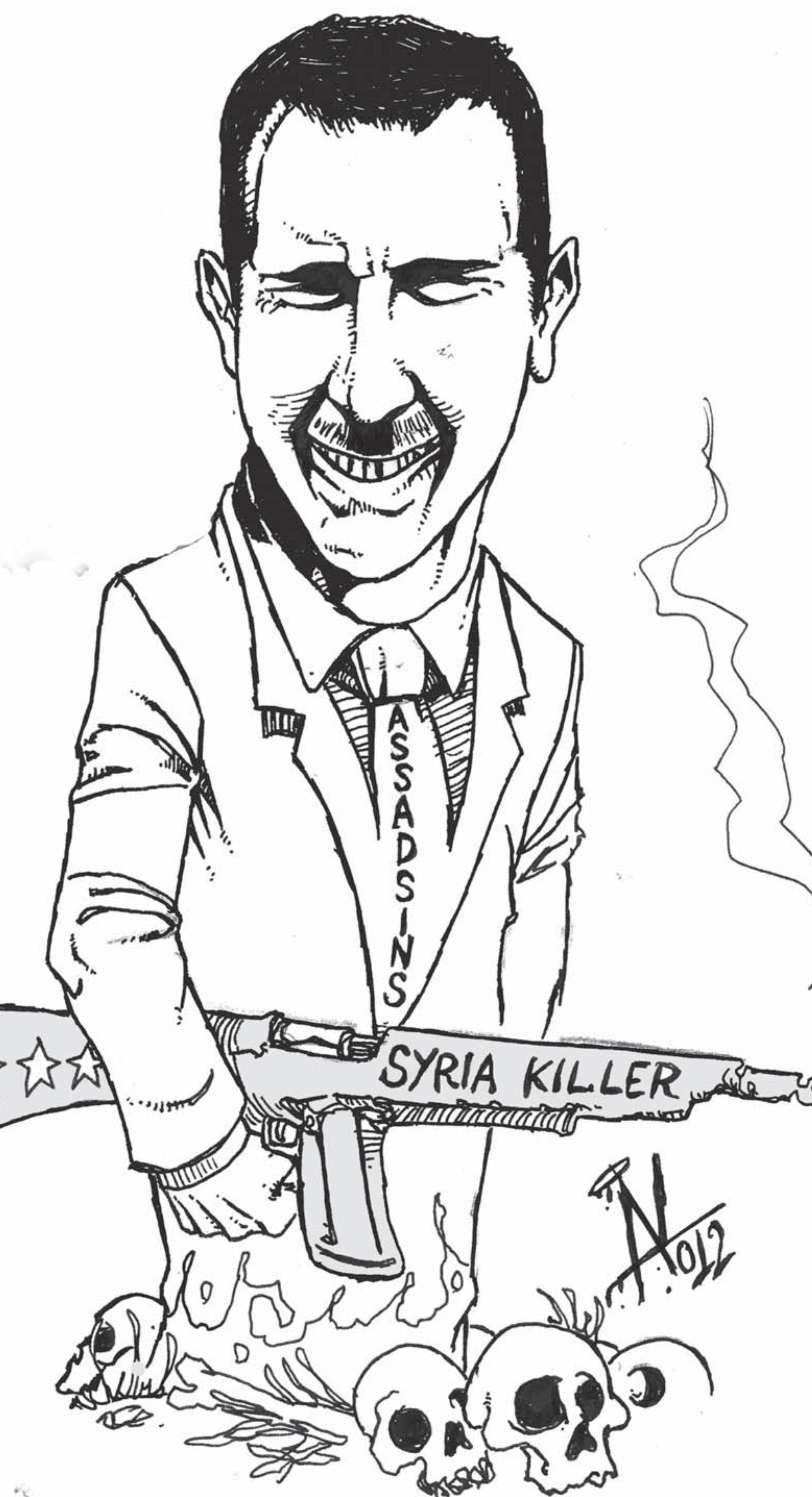
Στη νοτιοανατολική ακτή της Μεσογείου, στις κοιλάδες της Συρίας διεξάγεται ένα έγκλημα κατά της ανθρωπότητας επί ένα χρόνο. Το συριακό κράτος σφαγιάζει τον συριακό λαό, ο συριακός στρατός πολεμά τη συριακή κοινωνία. Η σφαγή αποτελεί το έσχατο μέτρο καταστολής της συριακής εξέγερσης, ένα έσχατο όριο, το οποίο ωστόσο εφαρμόστηκε εξαρχής. Το καθεστώς του Μπασάρ Αλ Άσαντ επιδεικνύει την κυνική ψυχραιμία ενός βιαστή που γνωρίζει ότι κανείς δεν πρόκειται να ακούσει τις φωνές του θύματός του. Η πραγματικότητα δεν είναι ακριβώς έτσι, είναι χειρότερη.

Όλος ο πλανήτης ακούει τις κραυγές, όλες οι οθόνες αιμορραγούν, απλώς, κανείς δεν αντιδρά. Αντιδρά ο λαός. Αντιδρά η Αλ Κάιντα. Ο Αραβικός Σύνδεσμος κάνει πως αντιδρά, αποβάλλοντας την Συρία από τους κόλπους του και στέλνοντας παρατηρητές χωρίς ποτέ να μαθευτούν οι παρατηρήσεις τους. Οι δυτικοί διπλωμάτες φωνάζουν σαν γεροντοκόρες χωρίς ο Ο.Η.Ε. να παίρνει ένα ομόθυμο ψήφισμα. Ο Άσαντ γνωρίζει πως δεν κινδυνεύει στο διεθνές περιβάλλον των διακρατικών διακανονισμών. Στην παγκόσμια σκηνή το έργο είναι μαύρη κωμωδία, ίσως σκέφτεται, λοξοκοιτώντας το καθεστώς του Μπαχρέιν που έβγαλε την Αραβική Άνοιξη του 2011 με παρόμοιες σφαγές. Ενώ ο Καντάφι έγινε ένα κουρέλι σάρκας, ο Άσαντ δείχνει να μη φοβάται τις συνέπειες της ύβρεώς του απέναντι στην ιστορία. Ξέρει πως τα θεμέλια του καθεστώτος του βρίσκονται βαθιά θαμμένα στην πολύπαθη χώρα του. Ποια είναι αυτά; Γιατί αυτός ο εμφύλιος δεν μετατρέπεται σε εμπάργκο, παρέμβαση, εισβολή, «ανθρωπιστική» ή μη;

Εκ πρώτης όψεως, το συριακό καθεστώς βρίσκεται εγκιβωτισμένο από εχθρούς. Στα βόρεια η Τουρκία, όπου ήδη ο Ερντογάν έχει εκδώσει προειδοποιήσεις και έχει αρχίσει το διπλωματικό trash talk. Νότια το Ισραήλ, το οποίο το 1967 απέσπασε από το έδαφος της Συρίας τα Υψώματα του Γκολάν. Η Ιορδανία, με την οποία τα σύνορα ήδη έκλεισαν πέρυσι. Το διαλυμένο Ιράκ στα ανατολικά, όπου γίνεται ο χαμός και είναι ουσιαστικά καμένη γη. Και στα δυτικά ο Λίβανος, που υπέστη έναν πρόσφατο πόλεμο και έχει σχεδόν σταθεροποιηθεί, μία παραλυμένη χώρα. Το καθεστώς είναι το απομεινάρι του κάποτε παναραβικού κόμματος Μπάαθ στην περιοχή, όπως ήταν κάποτε το καθεστώς του Σαντάμ Χουσεΐν παραδίπλα και ουσιαστικά κληρονομήθηκε στον Μπασάρ Αλ Άσαντ από τον πατέρα του Χαζέμ Αλ Άσαντ το 2000.

Εντός των συνόρων το καθεστώς εκφράζει την κυβερνώσα Αλαουίτικη ελίτ της χώρας. Οι Αλαουίτες αποτελούν μία σέχτα του Ισλάμ, την Σιίτικη (Η Shi'a αποτελεί το μυστικι-

στικό και αποκαλυψιακό ρεύμα του κοινωνικοϊστορικού ποταμού του Ισλάμ που τρέχει πλάι και αντίθετα στο ορθόδοξο Σουνίτικο ρεύμα) μειοψηφία της χώρας. Το Ισλάμ στη Συρία, όπως και στο Ιράκ άλλωστε, διαχωρίζεται στην Σουνίτικη πλειοψηφία (74% του πληθυσμού της χώρας) και τη Σιίτικη μειοψηφία (12%). Οι λοιποί είναι Χριστιανοί (9%) και Δρούζοι (3%). Και υπάρχουν και Κούρδοι. Η μειοψηφία των Σιιτών χωρίζεται με τη σειρά της σε Ισμαηλίτες, Δωδεκαδικούς Σιίτες και εν τέλει, Αλαουίτες. Οι τελευταίοι είναι η κυρίαρχη ελίτ της πολυποίκιλης αυτής χώρας. Ο Άσαντ μοιάζει να εκπροσωπεί μία μισητή κουκίδα σε ένα παζλ γεμάτο αντιπάλους. Από πού αντλεί τη βεβαιότητα που οπλίζει τα όπλα εναντίον του λαού του;

Αν κοιτάξουμε πιο κοντά το παζλ, με κέντρο τη Συρία, μία μαγική εικόνα διαλύεται. Ας προσπαθήσουμε μία σύντομη περιήγηση όχι στις κοινωνικές ευαισθησίες, αλλά τα στρατηγικά συμφέροντα κάθε κράτους.

Στο Τελ Αβίβ έχουν κάθε λόγο να μισούν τον Άσαντ. Η Συρία βρίσκεται υπό το ανοιχτά αντιισραηλινό Μπαάθ, είναι σύμμαχος με το Ιράν, βοήθησε και βοηθά την Χεζμπολάχ. Κι όμως, ενώ το Ισραήλ αρχίζει την πολεμική ρητορική εναντίον του Ιράν, το καθεστώς Άσαντ μοιάζει πυλώνας σταθερότητας στα νώτα του. Οι διπλωματικές σχέσεις τα τελευταία χρόνια έχουν ηρεμήσει, καθώς ο Μπασάρ έκανε μεγάλα ανοίγματα στη Δύση. Η Χεζμπολάχ στο Λίβανο βρίσκεται κι αυτή σε σχετική ηρεμία όπως σταθερή για τα γούστα της δείχνει η περιοχή. Παρόλο που δεν έχει επισήμως λήξει η κατάσταση πολέμου μεταξύ Ισραήλ και Συρίας, τα διαβήματά της για τα υψώματα του Γκολάν είναι πλέον χαμηλής έντασης, ενώ ο Άσαντ είναι το καπάκι που συγκρατεί μία κοινωνία που βράζει, ο διάβολος που γνωρίζουμε και κάνουμε και συμφω- »

νίες μαζί του. Υπάρχουν πολύ πιο επικίνδυνοι διάβολοι για το Ισραήλ στη συριακή χύτρα. Ποιος μπορεί να διαβεβαιώσει πως μία πτώση του καθεστώτος δεν θα ενδυνάμωνε τη Χεζμπολάχ, δεν θα ενίσχυε τους ριζοσπάστες φονταμενταλιστές, δεν θα πρόσφερε έδαφος και συμμάχους στο λόγο της Χαμάς; Μήπως μία νέα κυβέρνηση, μετά την πτώση του Άσαντ και φιλοδυτική εγείρει σοβαρές αξιώσεις για τα υψώματα του Γκολάν; Το Ισραήλ γνωρίζει πως όσο ο Άσαντ διαπράττει το έγκλημα πολέμου δεν αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην καμπάνια του εναντίον του Ιράν. Το Ισραήλ δεν πρόκειται να επέμβει.

Η Ουάσιγκτον καταδικάζει τα εγκλήματα του καθεστώτος. Αλλά δείχνει ανήμπορη να προωθήσει μία πιο στιβαρή πολιτική μέσω Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. καθώς αντιμετωπίζει την αντίθεση της Μόσχας και του Πεκίνου. Υπάρχει όμως η υποψία πως στο οβάλ γραφείο η ρωσική και κινέζικη στάση γίνεται δεκτή με ανακούφιση. Προσφέρει ένα πρώτης τάξεως άλλοθι για την κυβέρνηση Ομπάμα. Από τη μία, κανείς Ρεπουμπλικάνος δεν μπορεί να την κατηγορήσει για απάθεια. Από την άλλη, μετά το Ιράκ και την απρόσφορη όπως δείχνει επέμβαση στη Λιβύη και με το Αφγανιστάν ξανά στις φλόγες ύστερα από την προσβολή του Κορανίου, έχει κανείς διάθεση για πραγματική εμπλοκή στη Συρία; Στα σύνορα με το Ιράκ; Ταυτόχρονα ο Άσαντ αποτελεί για τις Η.Π.Α. ένα όπλο διαπραγμάτευσης στα διάφορα επίπεδα άσκησης της πολιτικής τους, στις σχέσεις με τη Ρωσία και την Κίνα, στην ένταση και έκταση της πολεμικής τους προς το Ιράν. Οι Η.Π.Α. γνωρίζουν πως μπορεί να παίξουν μέσω του Άσαντ, και να ξεδιπλώνουν σενάρια αλλαγής του καθεστώτος, δίχως όμως να πάρουν το ρίσκο να το ρίξουν.

Η Γαλλία κάτι ψιθυρίζει, και για τη Γαλλία η Συρία είναι ιστορικός τόπος ενδιαφέροντος. Όμως έρχονται εκλογές, η εσωτερική κατάσταση βράζει όπως παντού στην Ευρώπη, η Λιβύη είναι νωπή και ήδη κοστίζει στο κράτος, δίχως τα αναμενόμενα αποτελέσματα τουλάχιστον στην πολιτική υπεραξία της κυβέρνησης. Η Ε.Ε. έχει το δικό της θέμα καταστολής της ευρωπαϊκής κοινωνίας, δίχως καν την επιλογή που χαρίζει στον Άσαντ.

Και στην Άγκυρα, ο υπουργός Εξωτερικών Νταβούτογλου δήλωσε πως η Τουρκία δεν πρόκειται να διαθέσει «όπλα ή υποστήριξη σε λιποτάκτες του στρατού», δείχνοντας τον Ελεύθερο Στρατό της Συρίας που διεξάγει τον εμφύλιο αυτόν. Η Τουρκία κάνει ανοίγματα στους Άραβες και θέλει να έχει καλές σχέσεις με όλους, ιδιαίτερα ενώ προβαίνει σε λεονταρισμούς χαμηλής έντασης απέναντι στο Ισραήλ. Εξάλλου, μία πτώση του Άσαντ θα απελευθέρωνε το κουρδικό δυναμικό της χώρας σε απρόβλεπτο βαθμό, όπως συνέβη με τους Κούρδους του Ιράκ.

Στα βεβιασμένα κράτη της περιοχής, οι παλαιές κοινωνικές δομές επιβιώνουν κάτω από τη σύγχρονη επικάλυψη και οι ταυτίσεις με τον ηγέτη είναι συγχρόνως οικογενειακού και φατριακού τύπου. Ο εμ-

φύλιος στη Συρία δεν είναι απλώς ζήτημα αλλαγής καθεστώτος, αλλά διακοινοτικής σύγκρουσης. Ειρήσθω εν παρόδω, καθώς η εξέγερση μετατρέπεται σε εμφύλιο με την ανάδειξη συγκεκριμένων κοινοτικών συμφερόντων στη συγκρότηση του Ελεύθερου Στρατού, ο τελευταίος προχωρά σε απαγωγές και σφαγές αμάχων ανάλογες προς τις σφαγές του επίσημου στρατού. Η κοινωνία της Συρίας που εξεγέρθηκε αρχίζει να συμπιέζεται ανάμεσα σε διεκδικήσεις περιοχικότητας διαφόρων πολεμάρχων. Οι ανώτερες ελίτ συσπειρώνονται γύρω από τον Άσαντ σαν προγεφύρωμα ενάντια στην ανομία.

Γύρω από τον Άσαντ συσπειρώνονται επίσης οι κυρίαρχες εθνοθρησκευτικές (με την έννοια πως σχηματίζουν φαντασιακά έθνη συγκροτούμενα γύρω από τη θρησκευτική ταυτότητα) μειονότητες που στηρίζουν το καθεστώς. Το πρόσφατο (Κυριακή 26/2) δημοψήφισμα για το νέο, κομμένο και ραμμένο στα μέτρα του δικτάτορα, Σύνταγμα, που ανέδειξε το ολοκληρωτικού τύπου ποσοστό αποδοχής στο 89% (με 57,4% επίσημη συμμετοχή), δεν σκόπευε να μεταπείσει τους εξεγερμένους. Την ίδια μέρα που διεξήχθη, οι βομβαρδισμοί συνέχισαν την ισοπέδωση της Χομς, κέντρου του Ελεύθερου Στρατού. Αντιθέτως, αποτέλεσε μία μασκαράτα ενίσχυσης της νομιμοποίησης του καθεστώτος, ένα πρώτης τάξεως σεντόνι για να καλύψει τις συμμαχίες του Άσαντ κάτω από το πέπλο της λαϊκής βούλησης. Απευθύνεται κυρίως προς το εξωτερικό, ως άλλοθι, τόσο προς τους δεδηλωμένους συμμάχους του κράτους της Συρίας (Ρωσία, Κίνα, Ιράν) όσο και προς τους απρόθυμους αντιπάλους του στη Δύση, ώστε να συνεχίσει ανενόχλητη η σφαγή των αντιφρονούντων.

Αν καταφέρει η κοινωνία της χώρας να οδηγήσει την εξέγερσή της έξω από το δίκτυο των κρατικών και παραδοσιακών εξουσιών, ίσως το καθεστώς πέσει. Ίσως μια άλλη άνοιξη έρθει στο Χαλέπι και τη Δαμασκό, όπου κάποτε το μεσαιωνικό Ισλάμ έδειξε την πιο ανθρωπιστική και στοχαστική πλευρά του.

Το παζλ όμως των διεθνών σχέσεων στην περιοχή συνθέτει το αιμοσταγές χαμόγελο του Μπασάρ Αλ Άσαντ.

Το ΚΚΕ οι ΠΑΤΑΤΕΣ και η αυτόνομη γεωργία

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

Ξαφνιάστηκαν ίσως πολλοί από την πρωτοφανή επίθεση του ΚΚΕ στο μίνι κίνημα της πατάτας που παίρνει διαστάσεις, και χαρακτηρίστηκε από το κόμμα κάτι "σαν αυτά τα κόλπα που χρησιμοποιούν τα Super Market στο παιχνίδι των προσφορών", αλλά δεν θα 'πρεπε.

Δεν είναι μόνο πως λίγο παρακάτω η ανακοίνωση επιτίθεται στους αγανακτισμένους των πλατειών, αλλά κάτι πιο βαθύ: το ΚΚΕ στην Ελλάδα, όπως και τα υπόλοιπα κόμματα, έχουν συνηθίσει να λειτουργούν ως μεσάζοντες των συμφερόντων των πολιτών (είναι ο μαρξισμός γενικά που θεωρεί ηλίθιο τον εργάτη ο οποίος χρειάζεται τον κηδεμόνα-Κόμμα για να τον απελευθερώσει- κούνια που τους κούναγε τους αντιπροσώπους μας).

Εάν λειτουργείς ως μεσάζων και βλέπεις την κοινωνία ως υλικό για καθοδήγηση, αυτό συμβαίνει. Άλλοι διακινούν πατάτες, άλλοι διακινούν ψηφοφόρους προφανώς!
Εκτός αν υπάρχει και καμιά κομματική επιχείρηση (κανά σούπερ μάρκετ πχ.) η οποία αγοράζει και πουλάει ακριβά, μέσω των μεσαζόντων, και πλήττεται από το "κίνημα".
Και μισούν την αυτονομία. ό,τι ξεκινά από τα κάτω. Για αυτό προτείνουν (κοτσάρουν σε κάθετι0 τον κεντρικό σχεδιασμό εννοώντας τον κρατικό- κομματικό έλεγχο.
Για το ίδιο το κίνημα της πατάτας να πούμε αυτό: ασφαλώς και αποτελεί μία κοινωνική διεργασία από τα κάτω που έχει τη δική της δυναμική που δίνει το δικό της παράδειγμα αυτοοργάνωσης και καλώς να στηριχτεί.

Υπάρχει και μία άλλη διάσταση που παραλείπεται: η ποιότητα του ίδιου του προϊόντος, η διατροφική του αξία. Να φάμε τις πατάτες από το Νευροκόπι ή το λάδι από την Καλαμάτα, αλλά να μην είναι τίγκα στο χημικό. Δεν μπορούμε να υπερασπιστούμε μία γεωργία της χημείας, μία γεωργία που σπαταλά τους υδάτινους πόρους.

Κάτι αντίστοιχο ισχύει με τη "ΔΩΔΩΝΗ" στην Ήπειρο που αυτές τις ημέρες κρίνεται η τύχη της αφού η Αγροτική Τράπεζα ετοιμάζεται να πωλήσει το μερίδιο της σε ιδιώτες: Καταναλώνουμε το γάλα της, τη φέτα, το τυρί, αλλά πόσο σίγουροι είμαστε πως τα ζώα δεν έχουν τραφεί με μεταλλαγμένη ζωοτροφή η οποία μπορεί φτάνει στο πιάτο μας;

Η στροφή στην αδιαμεσολάβητη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων δεν μπορεί να μην συνοδεύεται από μία αγροτική συνείδηση που θα κοιτάει το κοινωνικό συμφέρον και όχι το προσωπικό κέρδος. Έναν τέτοιον δρόμο δείχνουν μικρές αυτόνομες προσπάθειες παραγωγών από όλη την Ελλάδα οι οποίοι από καιρό (και στο περιθώριο της κυρίαρχης «πολιτικής») στράφηκαν στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία αντιστεκόμενοι στις πολυεθνικές.

Με το προσωπικό τους παράδειγμα, με τη σοφία της φύσης, με σεβασμό στην κληρονομιά του τόπου, σε μικρή και ανθρώπινη κλίμακα, οριζόντια, κόντρα στη γεωργία της γενετικής μηχανικής, των μεταλλαγμένων και τους κρατικοδίαιτους συνεταιρισμούς που προωθούν τα προϊόντα των εταιρειών αγροεφοδίων (χημικά, φυτοφάρμακα, λιπάσματα) και αποτελούν τους ιδανικούς διεκπεραιωτές των κεντρικών σχεδιασμών.

ΥΓ. Μην ανησυχείτε. Δεν τα σκέφτονται αυτά στον Περισσό. Ούτε στο Μαξίμου. Οι μεν μας έλεγαν κάποτε πως δεν έγινε τίποτε με το Τσέρνομπιλ. Είναι οι ίδιοι που θέλουν την εκτροπή των νερών του Αχελώου για να ποτίσουν τον κάμπο που παράγει το χειρότερο βαμβάκι στον κόσμο. Οι δε πάνε να μας πείσουν ότι την αγροτιά και την ύπαιθρο θα την σώσουν τα κομπιούτερ, τα πρότζεκτ για αγρότες- επιχειρηματίες, ενώ πατεντάρουν τον σπόρο για να μας τον πουλήσουν αργότερα πανάκριβο...

Πατάτες και «πατάτες»:

Για τις κοινωνικές ανάγκες ή για την υπεραξία της πολιτικής και το κέρδος;

Εν μέσω των αντικοινωνικών πολιτικών της λαομίσητης κυβέρνησης του μπλοκ κρατικής εξουσίας-τρόικας, κι ενώ οι καθημερινοί κοινωνικοί αγώνες και αντιστάσεις αποκτούν ολοένα και περισσότερο εξεγερτικά χαρακτηριστικά, το κίνημα της πατάτας ανοίγει τον ασκό του Αιόλου για μια άλλη οργάνωση της παραγωγής. Αποτελεί ένα καθαρά πολιτικό ζήτημα που σε επίπεδο παραγωγής-διανομής προϊόντων αφορά τον παραγκωνισμό των μεσαζόντων με πιστοποιημένα φθηνά αγροτικά προϊόντα, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο και στη συζήτηση που ήδη έχει ανοίξει από το κίνημα των πλατειών για τον παραγκωνισμό των μεσαζόντων της πολιτικής και των πολιτικών-κομματικών ιερατείων και την οργάνωση της κοινωνικής ζωής σε οριζόντια αμεσοδημοκρατική βάση.

Πέρα από τις προσπάθειες παραγκωνισμού των μεσαζόντων-μεταπρατών, το κίνημα της πατάτας αποτυπώνει στην πράξη κινήσεις χειραφετημένης δράσης του κόσμου της εργασίας που αφορά στην οργάνωση οριζόντιων συλλογικών δικτύων διανομής και συνεργατικών ενώσεων για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών, σε πολύ χαμηλές τιμές (0,25 από 0,70 ευρώ), πέρα κι έξω από τους μέχρι τώρα κανόνες των υπαρκτών εμπορευματικών σχέσεων και της αισχροκέρδειας. Μια προσπάθεια που συνεχώς δοκιμάζεται σε μεγάλη κλίμακα και αποτελεί συνέχεια των αυτοδιαχειριζόμενων κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών προσπαθειών, μικρών ή μεγάλων, που γίνονται σε πανελλαδικό επίπεδο. Πρόκειται για μια απευθείας ρωγμή καταναλωτών-παραγωγών στις κερδοσκοπικές επιχειρήσεις και τις απαιτήσεις της αγοράς, με την επανάκτηση λειτουργιών σε οριζόντιο επίπεδο, που παραγκωνίζουν τον απόλυτο ιεραρχικό έλεγχο εταιρειών τροφίμων, σούπερ μάρκετ, μικρομεσαίων ή μεγάλων κερδοσκόπων, επιφέροντάς τους μεγάλο πλήγμα στα ποσοστά κέρδους τους.

Το κίνημα της πατάτας λειτουργεί σε πρωτόλειο επίπεδο απελευθερωτικά, τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές. Η αποδοχή που έχει, παρά τη λυσσαλέα επίθεση συντεχνιών και κομματικών γραφείων, θορυβεί τους κυβερνώντες και την αγορά γιατί ενώνει την κοινή προσπάθεια για αντίσταση στην αισχροκέρδεια με την αποδόμηση της αγοράς, δημιουργεί μη ανταγωνιστικές συλλογικές σχέσεις με την απευθείας επαφή κοινωνικών ομάδων, αποτελεί πρωτόλειο εγχείρημα κοινωνικής συνεργασίας από το μέλλον και αυξάνει το αίσθημα της αυτοπεποίθησης ότι ο κόσμος της εργασίας και η ίδια η κοινωνία μπορούν να αυτοδιαχειριστούν την παραγωγή και τις υποθέσεις τους με έναν άλλο συνεργατικό και αλληλέγγυο τρόπο από αυτόν του εμπορεύματος και του κράτους. Να γιατί σκύλιασε το ΚΚΕ, ο κατεξοχήν αριστερός μεσάζοντας ανάμεσα στον κόσμο της εργασίας και της πολιτικής εξουσίας, εξαπολύοντας τις κατάπτυστες λοιδορίες-«πατάτες» του. Στην ουσία φοβάται την οργή του λαού, τη χειραφέτησή του, ό,τι δεν μπορεί να ελέγξει, γιατί η κομματική εταιρεία του λειτουργεί κατ' εικόνα και ομοίωση με αυτή των μεσαζόντων, και κάποια στιγμή θα βρεθεί στη θέση τους. Το ίδιο ακριβώς φοβήθηκε από την κοινωνική εξέγερση του Δεκέμβρη το 2008, το κίνημα των πλατειών, και το ίδιο ακριβώς φοβήθηκε την 20η Οκτώβρη το 2011, τότε που μαζί με τους μπάτσους φύλαγαν το κοινοβούλιο από την οργή του «εχθρού λαού». Παραγκωνισμένο δικαίως από μεγάλες κινηματικές στιγμές, χαϊδεύει τα αυτιά των πιο συντηρητικών κομματιών της κοινωνίας για να επιβιώσει ως πολιτικός μεσάζοντας και μεταπράτης των αποστεωμένων αντιλήψεών του.

Αναμφίβολα το κίνημα της πατάτας, όπως και τα κοινωνικά παντοπωλεία, οι τράπεζες χρόνου, οι οριζόντιες συνεργατικές ενώσεις, η οργάνωση συσσιτίων, τα κοινωνικά δωρεάν ιατρεία αποτελούν κυτταρικές μορφές συνεργατικής αλληλοβοήθειας και κοινωνικής αλληλεγγύης, με όσο το δυνατόν προσβάσιμα σε όλους αγαθά. Είναι προφανές ότι ο δρόμος είναι μακρύς μέχρι την ανάπτυξη των πιο σύνθετων κοινωνικών μορφών, που θα συνδέουν την κοινωνική αλληλεγγύη με την κοινή λήψη των αποφάσεων και την οργάνωση της κοινωνικής ζωής σε μια διαφορετική κατεύθυνση απ' αυτή των εμπορευματικών σχέσεων, των νταβατζήδων της πολιτικής, της αγοράς και του κράτους.

Τάκης Σκούρκος

Για την ιστορία, αναφέρουμε ότι το 1931 κυκλοφόρησε η ταινία «Η πατάτα. Τιμή και κέρδος» από τη Συνομοσπονδία Εκπαιδευτικών της Γαλλίας για καθαρά παιδαγωγικούς σκοπούς: «Να αποκαλύψει το μηχανισμό της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης και την αστική ιδεολογία που προωθείται μέσα από τα σχολικά βιβλία»! Η ταινία βασίζεται στην καθημερινή ζωή μιας οικογένειας αγροτών που παράγει πατάτες και στη συνέχεια την πορεία του προϊόντος μέχρι να φτάσει στους καταναλωτές σε πολλαπλάσια τιμή. Σκηνοθέτης της ταινίας ήταν ο Yves Allegret και ηθοποιοί οι φίλοι του Marcel Duhamel, τα αδέλφια Jacques και Pierre Prevert και ο φωτογράφος Eli Lotar ανάμεσα στους άλλους. Πίσω όμως από τη δημιουργία της ταινίας βρισκόταν ο παιδαγωγός Σελεστέν Φρενέ, η δράση του οποίου περιγράφεται στη δημοφιλή για τα παιδιά, ταινία «Το Σκασιαρχείο» του 1949, που ανάμεσα στα άλλα εισήγαγε πρώτος τον κινηματογράφο στο σχολείο το 1926. Η προβολή της ταινίας «Η πατάτα. Τιμή και κέρδος» επηρέασε βαθύτατα το σκηνοθέτη Λουίς Μπουνιουέλ που γύρισε το 27λεπτο ντοκιμαντέρ Las Hurdes, με χρηματοδότηση του Ramon Acin, μέλος της CNT-FAI, που είναι πιο γνωστό ως «Γη χωρίς ψωμί» για τους φτωχούς χωρικούς στην ορεινή περιοχή της Εξτρεμαδούρα της Ισπανίας.
Τα πρώτα 6 λεπτά της ταινίας «Η πατάτα. Τιμή και κέρδος». μπορείτε να τα δείτε στο youtube, http://www.youtube.com/watch?v=jFYF3x6PU1c

ΠΑΜΕ: Η παλαιά ουσιοκρατία του αίματος (1)

Άκης Γαβριηλίδης

Στις 16/01/2012, η Εκτελεστική Γραμματεία του ΠΑΜΕ εξέδωσε δελτίο τύπου με τίτλο «Το αίμα μας το διαθέτουμε για τις ανάγκες της Τάξης μας». Το δελτίο έλεγε μεταξύ άλλων:

«Δημιουργούμε τράπεζα αίματος. Γνωρίζουμε τις ανάγκες. Αγωνιζόμαστε για την πλήρη και δωρεάν κάλυψη των αναγκών όλης της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. (...)

Το αίμα της εργατικής Τάξης το διαθέτουμε για τις ανάγκες των συναδέλφων μας όπου και όποτε απαιτείται, δεν το χαρίζουμε στην κερδοφορία του κεφαλαίου.

Η αιμοδοσία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 11/3/2012 από τις 10 το πρωί μέχρι τις 4.00 το απόγευμα στα γραφεία του ΠΑΜΕ».(2)

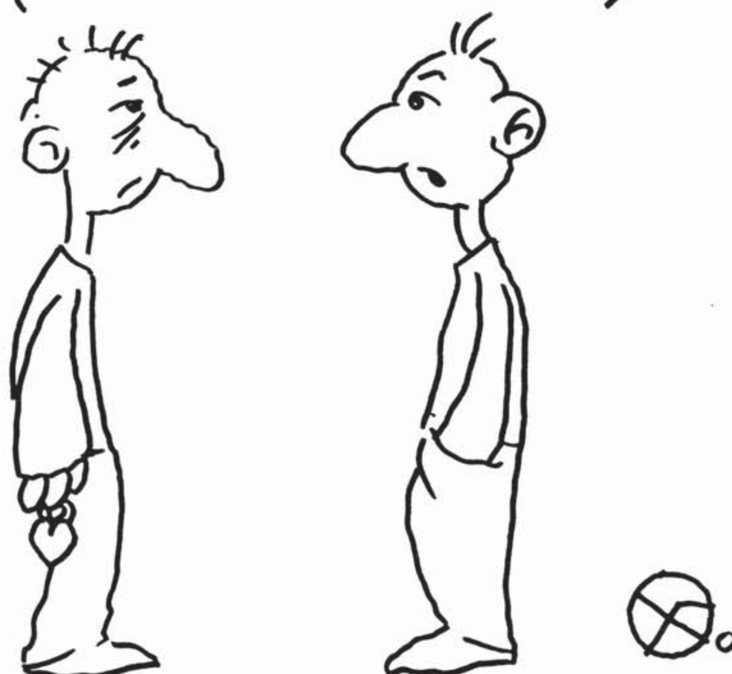
Η ανακοίνωση αυτή δεν πέρασε απαρατήρητη από σχολιαστές του γραπτού και του ηλεκτρονικού τύπου, οι οποίοι ήδη έχουν διατυπώσει σχετικά πολύ σοβαρές, και άλλοτε –ή ταυτόχρονα– ειρωνικές, αντιρρήσεις.

Δυστυχώς, οι αντιρρήσεις αυτές τις περισσότερες φορές είναι βάσιμες. Ωστόσο, αν δεν θέλουμε να αρκεστούμε στα καλαμπούρια για τους «ανόητους και κολλημένους κνίτες» ή στο φιλελεύθερης προέλευσης εννοιολογικό πλαίσιο περί «σύγκλισης των δύο άκρων», «φαιοκόκκινου μετώπου» κ.ο.κ., θα πρέπει να σκάψουμε αρκετά βαθιά για να βρούμε κάτι που να βάζει σε μια τάξη το σοκ και την αμηχανία που προκαλεί ο απροκάλυπτος και επιθετικός *βιολογισμός του αίματος* που εκφράζει η ανακοίνωση. Ακόμη και αν αυτό μας φέρνει στην ενοχλητική θέση να ξανασκεφτούμε μερικά πράγματα που θεωρούσαμε λυμένα για την παράδοση του εργατικού ή του αντικαπιταλιστικού γενικότερα κινήματος. Ή, ίσως, να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτή η αφελής πίστη στη δυνατότητα μονοσήμαντης ταξινόμησης κάθε βιολογικού ατόμου σε μία «Τάξη», σε βαθμό που να είναι ανά πάσα στιγμή προφανές ποιος ανήκει στη «δική μας» και ποιος όχι, αλλά και ειδικότερα η σύνδεση της ουσιοκρατίας αυτής με το αίμα, δεν συνιστά κάποια πρόσφατη παρέκκλιση από μια παράδοση κατά τα άλλα υγιή και απαλλαγμένη από τέτοια δεινά, αλλά μία δυνητικότητα εγγεγραμμένη εξ αρχής στο «λογισμικό» της αριστεράς.

Σε μια συζήτησή του με ομάδα συντακτών της γαλλικής ψυχαναλυτικής επιθεώρησης *Ornicar?* του 1977 (3), ο Μισέλ Φουκώ παρατηρούσε:

«είναι αλήθεια ότι τη στιγμή που οι ιστορικοί της τάξης των ευγενών, σαν τον Μπουλαινβιλιέ, έπλεκαν το εγκώμιο του ευγενικού αίματος, λέγοντας ότι ήταν ο φορέας φυσικών ποιοτήτων, του θάρρους, της vertù, της ενέργειας, υπήρχε μια συσχέτιση των θεμάτων της γενιάς και της ευγενικής καταγωγής. Το καινούριο όμως στον 19ο αιώνα είναι η εμφάνιση μιας ρατσιστικής βιολογίας η οποία επικεντρωνόταν στην έννοια του εκφυλισμού. Ο ρατσισμός δεν ήταν αρχικά πολιτική ιδεολογία. Ήταν επιστημονική ιδεολογία που εκδηλωνόταν παντού (...). Η πολιτική χρήση αυτής της ιδεολογίας έγινε πρώτα από τους σοσιαλιστές (...) με την ιδέα ότι η αποσυντεθειμένη, παρακμασμένη τάξη ήταν η τάξη των ανθρώπων που βρίσκονταν στην κορυφή και ότι μια σοσιαλιστική κοινωνία έπρεπε να είναι καθαρή και υγιής». (σ. 163).

Με την αναφορά λοιπόν στο «αίμα της εργατικής Τάξης», το οποίο τεκμαίρεται ως διαφορετικό από άλλους τύπους αίματος και προορίζεται μόνο για «καθαρά εργατικής καταγωγής παραλήπτες», φαίνεται απλώς να επανέρχεται στο λόγο της αριστεράς αυτή η επιστημονική ιδεολογία περί του αίματος ως «φορέα φυσικών ποιοτήτων». Βέβαια, το αίμα δεν είχε πάψει ποτέ να έχει κεντρική θέση στο λόγο του ΚΚΕ, αλλά ως επί το πλείστον σε σύνδεση με το αφηγηματικό μοντέλο του ηρωισμού και της θυσίας: όπως παλιά οι εργάτες χύνανε το αίμα τους αγωνιζόμενοι υπέρ της «Τάξης» τους, έτσι και τώρα, σε μια εκδοχή πιο κοντά προς την «κυβερνοοτροπία» (gouvernementalité), καλούνται να το διαθέσουν, δηλαδή να περάσουν στη διαχείριση αυτού του «ανθρώπινου πόρου» δημιουργώντας μάλιστα μια »

ΚΟΜΜΕΝΟ ΣΕ ΒΛΕΠΩ. ΠΗΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ;
ΝΑΙ, ΚΑΙ ΜΟΥ ΔΩΣΑΝΕ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ ΜΠΡΕΛΟΚ...
ΧΑΘΗΚΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΝΑ ΣΟΥ ΔΩΣΟΥΝ ΜΙΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ;
ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΟΥ ΚΟΛΛΗΣΑΝ ΟΛΟΙ ΓΡΙΠΗ.
ΜΑΛΙΣΤΑ... ΤΙ ΕΡΓΑΤΕΣ;
ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΠΟΥ ΦΤΙΑΧΝΕΙ ΤΑ ΜΠΡΕΛΟΚ...

τράπεζα που να τον υποδέχεται.

Με αυτό το βήμα, λοιπόν, η ρομαντικής καταγωγής ουσιοκρατία συναντιέται με μία οικονομικού τύπου ορθολογικότητα. Από αυτή την άποψη, μία φράση του δελτίου τύπου που αποκτά εξίσου κρίσιμο χαρακτήρα είναι η κατηγορηματική διαβεβαίωση «Γνωρίζουμε τις ανάγκες», με την οποία το όλο κείμενο εισάγεται εξαρχής ως ο λόγος ενός (οικονομούντος) «υποκειμένου που υποτίθεται ότι γνωρίζει». Αυτό δε το οποίο γνωρίζει, το αντικείμενο αυτής της γνώσης, είναι κάτι σταθερό, εκ των προτέρων δεδομένο· δεν χρειάζεται να ψάξει ή να μετασχηματίσει οτιδήποτε για να παραγάγει αυτήν τη γνώση. Λιγότερο απ' όλα δε να ρωτήσει τους φορείς αυτών των αναγκών· η ίδια η εργατική «Τάξη», μέσω της εκπροσώπησης/υποκατάστασης από τη συνειδητή πρωτοπορία της, γνωρίζει τις ανάγκες του εαυτού της ως συνόλου μη πλήρως συνειδητοποιημένων «λαϊκών στρωμάτων», και είναι αρμόδια να επιληφθεί των αναγκών αυτών πριν καν διατυπωθούν ως αιτήματα.

Η αιματολογική διάσταση λοιπόν απλώς κάνει πιο χονδροειδή και γι' αυτό πιο ορατό τον επιστημονισμό. Με αίμα ή χωρίς, πάντως, έχουμε να κάνουμε με μία ουσιοκρατική - κοινωνιολογίστικη αντιμετώπιση της ιδιότητας του «εργάτη» ως ενός δεδομένου συνόλου ικανοτήτων και λειτουργιών, καθώς και ως πηγής αναγνώρισης, υπερηφάνειας και νοηματοδότησης της ύπαρξης. Το σύνολο αυτό εμφανίζεται ως μία αναπόδραστη μοίρα, μια ένταξη η οποία καθορίζει μονοσήμαντα, ολοκληρωτικά και ανεξάλειπτα την ύπαρξη των ατόμων και η οποία είναι αδιανόητο (όχι μόνο αδύνατο αλλά και ουσιαστικά ανεπιθύμητο) να μετασχηματιστεί, να εγκαταλειφθεί ή έστω να σχετικοποιηθεί.

Ακολουθώντας τον Ζακ Ρανσιέρ, σε αυτήν τη χρήση της έννοιας της τάξης μπορούμε να προσδώσουμε το χαρακτηρισμό αστυνομική (κατ' αντιδιαστολή προς την πολιτική λειτουργία). Με βάση αυτή τη διάκριση,

«Υπάρχει πολιτική όταν υπάρχει αναγνώριση μιας πολιτικής ικανότητας που είναι η ικανότητα όσων δεν έχουν ιδιάζουσα ικανότητα, η ικανότητα του οποιουδήποτε: αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι είναι ικανοί για όλα, αλλά ότι υπάρχει μία ικανότητα που δεν ανήκει σε κανέναν και ότι αυτή δομεί μια κοινότητα. Αποκαλώ αστυνομία τη λειτουργία της κοινότητας που αποκλείει ετούτη τη συμπληρωματική ικανότητα. *Για την αστυνομία, η κοινότητα απαρτίζεται από ταυτοποιήσιμες ομάδες που καταλαμβάνουν καθορισμένες θέσεις και στις οποίες αναγνωρίζονται ιδιάζουσες ικανότητες. (...) Η αστυνομική τάξη λέει ποια είναι τα αντικείμενα για τα οποία πρέπει να μεριμνήσει η κοινότητα και ποιοι είναι οι ειδήμονες που έχουν την αρμοδιότητα να το κάνουν».(4)*

Στο λόγο των οργανώσεων που επιφύλασσαν στον εαυτό τους το ρόλο της «πρωτοπορίας της εργατικής τάξης», κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα γνώρισαν αρκετή διάδοση οι επικρίσεις κατά των «πολιτικών της ταυτότητας». Οι επικρίσεις αυτές αφορούσαν τα λεγόμενα «νέα κοινωνικά κινήματα», τα οποία υποτίθεται ότι ήταν «μερικά» και όχι «συνολικά» – όπως θα συνέβαινε εάν έθεταν στο επίκεντρο «τον ίδιο τον καπιταλισμό» αντί για τα επιφαινόμενά του.

Το παρακάτω απόσπασμα, αν και δεν προέρχεται βέβαια από κάποιον που αναφέρεται στη λενινιστική παράδοση, συμμερίζεται την κριτική αυτή και τη συνοψίζει παραδειγματικά:

«Από τη δεκαετία του 1960 κι έπειτα, έχουν αναδυθεί νεότερες μορφές κριτικής και αντίστασης, αλλά καμία δεν αποδείχτηκε πως ήταν σημαντική ή ανθεκτική δύναμη εναντίωσης και ριζοσπαστικής αλλαγής. Από τα «νέα κοινωνικά κινήματα» και τα μορφώματα της «πολιτικής της ταυτότητας» (φεμινισμός, πολιτικά δικαιώματα, απελευθέρωση των γκέι και των λεσβιών, πολυπολιτισμικότητα, αντιπυρηνικές οργανώσεις και ούτω καθ' εξής) μέχρι τον απολιτικό, ρεφορμιστικό μεταμοντερνισμό· από το Πράσινο κίνημα μέχρι τις μυστικιστικές τάσεις της βαθιάς οικολογίας, (...) [βρίσκουμε] οργανώσεις και πολιτικές εκφράσεις που είναι ρεφορμιστικές, υποκειμενιστικές, ανορθολογικές, ή ενσωματωμένες, που δημιουργούν μιαν άγονη πολιτική σκηνή η οποία στερείται οποιασδήποτε δύναμης αντιστάσεως στις όλο και πιο καταστροφικές μορφές καπιταλιστικής κυριαρχίας».(5)

Απέναντι τώρα σε όλους αυτούς τους τρομερούς κινδύνους της «ταυτοτικής μερικότητας» και του άγονου ρεφορμισμού, η παραδοσιακή αριστερά ως μόνο φάρμακο πρόβαλλε ακριβώς τη σύνδεση με την εργασία και την Τάξη της. Η πεποίθηση ότι η σύνδεση αυτή είναι αναγκαία και ικανή για να μας λυτρώσει από τον κίνδυνο της «ενσωμάτωσης» βασιζόταν σε δύο άρρητες προϋποθέσεις οι οποίες λαμβάνονταν ως δεδομένες: α) ότι η «κύρια αντίφαση» μεταξύ κεφαλαίου-εργασίας είναι «πραγματική», και μάλιστα η μόνη πραγματική καθόσον είναι «υλική», αναφέρεται στη «βάση», σε αντιδιαστολή με τις άλλες που αναφέρονται στο πολιτικό-ιδεολογικό «εποικοδόμημα», άρα είναι λίγο-πολύ φαντασιακές· β) ότι η εργατική τάξη είναι «καθολική», κατά το ότι «δεν μπορεί να απελευθερωθεί χωρίς ταυτόχρονα να απελευθερώσει και όλες τις άλλες τάξεις».

Η κατάσταση δεν ήταν ποιοτικά, αλλά μόνο ποσοτικά καλύτερη σε ρεύματα που δεν ήταν τόσο εχθρικά απέναντι στις «νεότερες μορφές κριτικής και αντίστασης». Π.χ. στο λόγο της αυτοαποκαλούμενης ανανεωτικής-ριζοσπαστικής αριστεράς, τελευταία τείνει να προσλαμβάνει κεντρική θέση η έγκληση προς τον «κόσμο της εργασίας» ως θεμέλιο και ως έσχατη απεύθυνση κάθε πολιτικού σχεδίου. Προσωπικά δεν έχω προσέξει από πότε, από ποιους και με ποιο σκεπτικό πρωτοχρησιμοποιήθηκε ο συγκεκριμένος όρος. Πάντως αυτή η γενική κτητική/της ιδιότητας, που συνοδεύει μάλιστα ένα τόσο φορτισμένο ουσιαστικό, υποδηλώνει εξίσου ότι η σχέση με την εργασία ούτε λίγο ούτε πολύ εντάσσει τους ανθρώπους σε διαφορετικά σύμπαντα.

Με βάση τη γλωσσική χρήση, οι πάγιες ιδιότητες που αποδίδονται συνειρμικά στον «κόσμο της εργασίας» είναι η καθαρότητα - φιλοπονία - τιμιότητα, και φυσικά η αρρενω-

πότητα (πρβλ. «η δουλειά κάνει τους άντρες/ το γιαπί, το πηλοφόρι» κ.λπ.). Εξ ου και οι συχνές ετεροκανονιστικές αναφορές του ΚΚΕ στη «λαϊκή οικογένεια». Με βάση τις ίδιες ιδιότητες, φυσικά, η έννοια αυτή μπορεί να γνωρίσει και άλλες αναγνώσεις, που στρέφονται κατά της «αμετανόητης αριστεράς»:

«Ο κόσμος της εργασίας, οι δημοσιογράφοι που κερδίζουν τη ζωή τους με αξιοπρέπεια από τη δουλειά τους, απαξίωσαν τη μηδενιστική και εμφυλιοπολεμική Αριστερά και τις αριστερίστικες και μη... παραφυάδες τους. Η σιωπηρή πλειοψηφία μπορεί να μη φωνάζει ηχηρά αλλά είναι έτοιμη να συμβάλει, πολιτικά, ακόμα και με προσωπικές θυσίες, για να μη διαλύσει μια δράκα έξαλλων τη χώρα».(6)

Αυτή η εξύμνηση της εργασιακής ηθικής, εάν νοηθεί σε αντιδιαστολή με την «τεμπελιά», ανήκει σε μια παραδοσιακή δεξαμενή θεμάτων, με τα οποία αποδίδονται ορισμένες πάγιες ιδιότητες σε συγκεκριμένες εθνοτικές ή/και κοινωνικές ομάδες (π.χ. τους Ιταλούς ή τους Γιουγκοσλάβους του νότου, τους Έλληνες, τους δημόσιους υπαλλήλους κ.ο.κ.) οι οποίες «παρασιτούν» εις βάρος της πλειοψηφίας που «κάνει ευσυνείδητα το χρέος της». Ο ίδιος «παρασιτισμός» εξάλλου ήταν βασική διάσταση του αντισημιτισμού, όπως επισήμαινε ήδη ο Φουκώ(7) και όπως ανέλυσε ο Werner Bonefeld:

«Τα κατηγορήματα που αποδίδει ο αντισημίτης στους Εβραίους περιλαμβάνουν την κινητικότητα, τον μη απτό χαρακτήρα [intangibility], την έλλειψη ριζών και τη συνωμοσία εις βάρος των –μυθικών και μυθοποιημένων– αξιών μιας κοινότητας έντιμων και εργατικών ανθρώπων».(8)

Βλέπουμε λοιπόν ότι η έμφαση στην «κύρια αντίφαση» δεν αποτελεί το «μαγικό κλειδί» που μας εξασφαλίζει αυτόχρημα τίτλους «καθολικότητας». Το παράδειγμα της καμπάνιας του ΠΑΜΕ, στο οποίο αναφερθήκαμε εδώ, δείχνει με τον καλύτερο τρόπο ότι οι πληθωρικές αναφορές στην εργασία και την «τάξη» της όχι μόνο δεν απαλλάσσουν αυτόματα από το ρατσισμό ή το σεξισμό, αλλά συχνά είναι ο καλύτερος τρόπος για να οδηγήσουν εκεί. Με άλλα λόγια, δεν αρκεί να απαλλαγούμε από τη «φυλή» (αντικαθιστώντας τη με την «τάξη») για να «χαράξουμε τη σωστή διαχωριστική γραμμή»· στη λειτουργία της ταξινόμησης και υποστασιοποίησης πληθυσμιακών ομάδων με βάση υποτιθέμενα σταθερά χαρακτηριστικά και επιθυμίες, το πρόβλημα δεν είναι το κριτήριο, αλλά η ίδια η ταξινόμηση/αστυνόμευση.

Σε συνδυασμό δε με διάφορες άλλες ενδείξεις, λιγότερο κραυγαλέες αλλά πιο μόνιμες, το παράδειγμα αυτό μας οδηγεί να σκεφτούμε ότι οι δύο παραπάνω προϋποθέσεις, στις οποίες βασιζόταν η ταύτιση της εργατικής τάξης με την καθολικότητα και τη χειραφέτηση, έχουν πάψει πλέον να είναι αυτονόητα εξασφαλισμένες – εάν ήταν ποτέ.

Η διαπίστωση αυτή μπορεί να φαίνεται εκ πρώτης όψεως αποσταθεροποιητική, διότι μας στερεί το ασφαλές καταφύγιο της «κυρίαρχης αντίφασης» και τον αυτόματο πιλότο που μας βοηθούσε να οργανώνουμε τη σκέψη μας. Ωστόσο, ταυτόχρονα μας ωθεί, απελευθερωτικά, να αναγνωρίσουμε ότι οι βάσεις για μία μετασχηματιστική πολιτική δεν είναι δεδομένες και απροβλημάτιστες· πρέπει να τις παραγάγουμε, να τις επινοήσουμε – δηλαδή να τις επινοούμε κάθε φορά. Και αυτό διότι δεν γνωρίζουμε εκ των προτέρων τις ανάγκες μας, και πολύ λιγότερο τις ανάγκες των άλλων· για να τις μάθουμε, πρέπει να συζητήσουμε, και άρα ενδεχομένως να συγκρουστούμε, ή πάντως να συναντηθούμε και να αναμετρηθούμε με το απρόβλεπτο. Το να θεωρούμε ότι μπορούμε να τις συναγάγουμε από την έννοια της «Τάξης» είναι μια πραξικοπηματική λήψη του ζητουμένου. Ίσως πιο πρόσφορη για μια χειραφετητική πολιτική να είναι η έννοια όχι της τάξης, αλλά της αταξίας, με την έννοια της εξόδου από την εργασία και το «στρατόπεδό» της, της κίνησης που «διακόπτει το παιχνίδι των κοινωνιολογικών ταυτοτήτων».(9)

1. Ο τίτλος αποτελεί παράφραση του τίτλου θεατρικού έργου του Δημήτρη Δημητριάδη.

2. http://www.pamehellas.gr/fullstory.php?lang=1&wid=2201

3. Η συζήτηση έχει μεταφραστεί και δημοσιευτεί στα ελληνικά στη συλλογή *«Η μικροφυσική της εξουσίας»* (Ύψιλον, Αθήνα 1991).

4. Συνέντευξη του Ρανσιέρ στη Βίκυ Ιακώβου, δημοσιευμένη ως επίμετρο στο: Jacques Rancière, «*Το μίσος για τη δημοκρατία*», Αθήνα, εκδόσεις Πεδίο, 2009, σ. 142-3. Η υπογράμμιση δική μου.

5. Steven Best, «Ο πολιτισμός της κρίσης και η παρακμή της επαναστατικής πολιτικής», *Περιεκτική Δημοκρατία*, τ. 16, Σεπτέμβρης-Δεκέμβρης 2007. (http://www.inclusivedemocracy.org/pd/is16/issue_16_best.htm). Χαρακτηριστική επίσης η χρήση του όρου «παρακμή» στον τίτλο του άρθρου.

6. Δήλωση του Ηλία Κανέλλη, εκπροσώπου της Δημοσιογραφικής Μεταρρύθμισης στο Δ.Σ. της ΕΣΗΕΑ (http://dimosiografoiert.blogspot.com/2012/02/blog-post_341.html).

7. «Ο σύγχρονος αντισημιτισμός άρχισε με αυτήν τη μορφή. Οι νέες δυνάμεις του αντισημιτισμού αναπτύχθηκαν σε σοσιαλιστικά περιβάλλοντα από τη θεωρία του εκφυλισμού. Υποστηρίχθηκε ότι οι Εβραίοι είναι απαραίτητα εκφυλισμένοι, πρώτον επειδή είναι πλούσιοι, δεύτερον επειδή κάνουν επιμειξίες. (…) Αυτό το συναντούμε στη σοσιαλιστική γραμματεία μέχρι την υπόθεση Ντρέυφους. Ο προχιτλερισμός, ο εθνικιστικός αντισημιτισμός της Δεξιάς, υιοθέτησε ακριβώς τα ίδια θέματα το 1910» (Φουκώ, *ό.π.,* σ. 163-4).

8. Βλ.: «Antisemitism and the (modern) critique of capitalism», http://libcom.org/library/antisemitism-modern-critique-capitalism

9. Φράση του Ρανσιέρ, όπως παρατίθεται στο: Άκη Γαβριηλίδη, «Αταξία εναντίον τάξης», http://wp.me/p1eY1R-B

Τα Γεράνια όρη στους ασκούς του Αιόλου

Γιώργος Φούφας*

Η επιχειρούμενη εδώ και μια πενταετία ανάπτυξη ενός βιομηχανικού μοντέλου παραγωγής Αιολικής Ενέργειας, στα καταπράσινα βουνά της χώρας μας, κορυφώνεται με την πραγματοποίηση φαραωνικών σχεδίων, σχεδόν στο σύνολο της περιφέρειας.

Στην ευρύτερη περιοχή των Γερανίων ορέων, πέντε εταιρείες κοινοπραξίες, ελληνικών και ξένων συμφερόντων, έχουν αναπτύξει ένα σχεδιασμό βιομηχανικής κλίμακας παραγωγής Αιολικής Ενέργειας, με τοποθέτηση 65 ανεμογεννητριών κατά μήκος ολόκληρης της οροσειράς.

Το τεράστιο μέγεθος των βιομηχανικού τύπου μονάδων παραγωγής Αιολικής Ενέργειας, καθώς και οι βοηθητικές του έργου υποδομές, (δρόμοι μεγάλου πλάτους για τη διακίνηση βαρέως τύπου οχημάτων, τα δίκτυα και πυλώνες υπερυψηλής τάσης για τη μεταφορά του παραγόμενου ρεύματος με τους απαραίτητους υποσταθμούς) μας προϊδεάζουν για τη βιβλική καταστροφή ενός ακόμα ορεινού οικοσυστήματος, μοναδικού και για την ιδιαιτερότητά του να φιλοξενεί τις πλουσιότατες πηγές του ιαματικού και πόσιμου νερού της περιοχής του Λουτρακίου.

Η πρώτη διαφαινόμενη ολοκλήρωση αδειοδότησης, ανήκει στην «Μάντζαρης Αιολική Επιδαύρου Ο.Ε.», που με τη δημιουργία του πρώτου Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Πράθι του Δήμου Λουτρακίου, Μακριά Ράχη και Βράχο Μούνης Γερανείων, συνολικής ισχύος 27 MW, εγκαθίσταται στην οριογραμμή του Υδροφόρου ορίζοντα που παροχεύει Λουτράκι και Αγ. Θεοδώρους, με ό,τι καταστροφική συνέπεια συνεπάγεται για την ποιότητα του νερού και για την υγεία των κατοίκων.

Η Μάντζαρης Αιολική Επιδαύρου Ο.Ε. όπως και οι περισσότερες Ελληνικές Κοινοπραξίες με ξένους ομίλους (WPDA.E APPLICATION ΕΠΕ και ΓΚΑΜΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΛΛΑΣ ΑΕ), παίζουν το ρόλο του Δούρειου Ίππου, για τη διείσδυση του ξένου κεφαλαίου, στις ζωτικές για την οικονομία πηγές. Με συμμετοχή των ελληνικών ομίλων συνήθως έως και το 75% αρχικά, που μετά τις αδειοδοτήσεις και την εγκατάσταση των δραστηριοτήτων τους συρρικνώνονται έως και το 2%, επιτρέποντας έτσι στο ξένο κεφάλαιο να κυριαρχεί πλήρως.

Οι ελληνικές εταιρίες, βιτρίνες ενός παγκόσμιου συστήματος κυριαρχίας και εκμετάλλευσης, δεν αρκούνται στα ψίχουλα των επενδύσεων αυτών, που αφήνουν να πέσουν κάτω απ' το τραπέζι οι ξένοι ομογάλακτοί τους. Εισπράττοντας τον πακτωλό των επιδοτήσεων στο χώρο των ΑΠΕ και ειδικά της Αιολικής, επιδιώκουν τις περισσότερες φορές τη διπλή ωφέλεια του ξεπλύματος χρήματος ως όμιλοι πολλαπλών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον του ασφαλούς επιδοτούμενου επιχειρηματικού ανταγωνισμού.

Την τελευταία δεκαετία το ελληνικό και ξένο κεφάλαιο, στο χώρο των ΑΠΕ αλλά και ακόμα στο ενεργειακό πεδίο συνολικότερα, έχει βρει τον φυσικότερο και ιδανικότερο σύμμαχό του, που δεν είναι άλλος από το ίδιο το κράτος.

Η ΡΑΕ (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας), οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι πολιτικές των κυβερνήσεων την τελευταία ειδικά δεκαετία, δημιούργησαν το προνομιακό περιβάλλον που επέτρεψε αφ' ενός την απαξίωση της οιασδήποτε ενεργειακής αυτονομίας των νοικοκυριών, με το θολό τοπίο που δημιούργησε στον τομέα των ΑΠΕ μικρής κλίμακας, και αφ' εταίρου στη χάραξη ενός πολιτικού σχεδιασμού γιγαντιαίας κλίμακας για την ενέργεια, που περιλάμβανε, από την επιχειρούμενη εγκατάσταση Λιθανθρακικών μονάδων, εξαιρετικά ρυπογόνων (Μυτιληναίος, Γερμανική RWE), δεκάδων μονάδων φυσικού αερίου, (MOTOR OIL, ENDESSA...), την κατασκευή τεραστίων υδατοφραγμάτων (καταστροφή Αχελώου) και τέλος την πριμοδότηση των ΑΠΕ μεγάλης κλίμακας με βαρύ αντίτιμο την καταστροφή της φύσης και των τοπικών κοινωνιών. Δεν είναι τυχαίος ο διορισμός του Παπακωνσταντίνου ως Μνημονιακού Υπουργού Ενέργειας και Περιβάλλοντος, πιστού υπηρέτη των συμφερόντων του ΔΝΤ και της Τρόικας που επιταχύνει με τις διαδικασίες express, το πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ, την εκτροπή του Αχελώου, την αξιοποίηση προς όφελος του κεφαλαίου του Ελληνικού και σειρά Αναπτυξιακών έργων καταστροφικών για την ύπαιθρο.

Στην απόλυτη κυριαρχία της Δικτατορίας των αγορών και του διεθνοποιημένου κεφαλαίου, η πολιτική του κράτους, συνεργεί μαζί με την ιδεολογικοποιημένη προπαγάνδα των τελευταίων τριών δεκαετιών της οικονομεκλατούρας, των οικοπράσινων διαχειριστών της φύσης, της μόδας και του life style της Οικολογίας. Προπαγάνδα που έπεισε μεγάλη μερίδα του πληθυσμού της γης, όχι μόνον ότι η σωτηρία του πλανήτη ανήκει στη λογιστική, οικονομοκρατική αντίληψη της φύσης, που την αντικαθιστά με τον όρο «περιβάλλον», μετρώντας το «αποτύπωμα» των ανθρώπινων δράσεων ή επιδιώκοντας το «αντιστάθισμα» των ρυπογόνων μας επιλογών, με λιγότερες ρυπογόνες, εγκαθιστώντας στη συνείδηση των ανθρώπων, την καταστροφική αντίληψη του ανθρωποκεντρισμού με οικολογικό περιτύλιγμα, τόσο για τις ανθρώπινες κοινωνίες όσο και για τα πλανητικά οικοσυστήματα.

Στην εποχή όμως των Αποκαλύψεων, όπου η ομίχλη της τεχνητής ευμάρειας των κοινωνιών της Δύσης διαλύεται, η φιλοσοφία του »

υλισμού και του Δυϊσμού, αποκτά την ουσιαστική της διάσταση με την εγκαθίδρυση της παγκόσμιας κυριαρχίας των αγορών στον Άνθρωπο και τη Φύση.

Αν η οικονομική κρίση αποτέλεσε κι αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία ν' αντιληφθεί η Κοινωνία το εύθραυστο των Κοινωνικών σχέσεων, που απορυθμισμένες, δεκαετίες τώρα, από τις εξουσιαστικές και κυριαρχικές δομές που διέπουν κάθε πτυχή της ζωής μας, η διαφαινόμενη περιβαλλοντική κρίση που ήδη δοκιμάζει τον πλανήτη, αποτελεί την τελευταία ευκαιρία στο Ανθρώπινο είδος ν' αντιληφθεί την φενάκη του ανθρώπινου εγωισμού, της αντίληψης της μοναδικότητας και της απομάκρυνσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την πραγματική τους φυσική υπόσταση.

Το Παγκόσμιο σύστημα κυριαρχίας και εκμετάλλευσης, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο τον απόλυτο έλεγχο της Ενέργειας, της Τροφής και του Νερού, δημιούργησε και συντηρεί ως ισχυρό άλλοθι της σκλαβοποίησης των πληθυσμών, τη μελλοντική «Ανάπτυξη». Όρο συνυφασμένο στις καθημαγμένες κοινωνίες, με τη διατήρηση του βιοτικού επιπέδου στην οριακή γραμμή επιβίωσης, αλλά και με τη μελλούμενη ευημερία των καταναλωτικών προτύπων, που αλλοτριώνουν συστηματικά τις ανθρώπινες σχέσεις.

Η Ανάπτυξη, ισχυρό εργαλείο για την καταλήστευση ανθρώπου και φύσης, στηρίζεται στην ίδια την καθημερινή μας συμβολή, που δεν είναι άλλη από την ανθρώπινη συνήθεια, την εύκολα χειραγωγούμενη αυτή ψυχική μας διάσταση.
Οι σύγχρονες καταναλωτικές Δικτατορίες επιβάλλουν την Ανάπτυξη, προκρίνοντας την κατανάλωση στα όρια της διαστροφής, μεταβάλλοντας τα κοινωνικά αρχέτυπα, με αγοραία πρότυπα, πολιτιστικά σκουπίδια και μηδενικές αξίες. Στο χώρο της σύγχρονης Παγκόσμιας Αντίστασης, η «Αποανάπτυξη», η επιστροφή δηλαδή των κοινωνιών στην οργανική φυσική τους μήτρα, με όρους οριζόντιας διαχείρισης των κοινωνιών, προϋποθέτει την ολιστική αντίληψη της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση, τοποθετώντας τις ανθρώπινες κοινωνίες ως μέρος των φυσικών οικοσυστημάτων, αλληλοσυμπληρωματικές, αλληλοβοηθούμενες και αμοιβαίες και όχι ανταγωνιστικές και κυρίαρχες. Η Αποανάπτυξη, είναι μια διαδικασία επιστροφής στο σύνολο των Κοινωνικών σχέσεων, που προ της «βιομηχανικής επανάστασης» και της παγκόσμιας κυριαρχίας του Αγοραίου Καπιταλισμού ή αλλιώς Δικτατορίας των Αγορών, αποτελούσαν τον συνδετικό κοινωνικό ιστό τον κύρια υπεύθυνο για τη διατήρηση και ύπαρξη των εννοιών της Κοινότητας, της Γειτονιάς, της Συγγένειας.

Η Αποανάπτυξη, είναι το όχημα για την απομάκρυνση από το κυρίαρχο οικονομικό μοντέλο οργάνωσης της Κοινωνίας που έθρεψε τον αδηφάγο Καπιταλισμό και γέννησε το Σοσιαλισμό και τα παρακλάδια του, τοποθετώντας ξανά τις ανθρώπινες κοινωνίες στη σφαίρα του φυσικού και οργανικού κόσμου, μέρος του πλανητικού οικοσυστήματος.

Η ανάδειξη του Δημόσιου και του Κοινωνικού την τελευταία δεκαετία, από τα κοινωνικά κινήματα, αποδεικνύει την ακροτελεύτια ελπίδα του ανθρώπου σήμερα, να επιστρέψει στην κοινωνική συνοργάνωση του παρελθόντος, που περιελάμβανε πρωτίστως το ισχυρό πνεύμα του Κοινοτισμού και της συλλογικότητας.

Με την οριζόντια διάρθρωση του συνόλου των κοινωνικών λειτουργιών, την εξάλειψη της ιεραρχίας και της κυριαρχίας, την αποαστικοποίηση και τη δημιουργία των μικρών οργανικών κοινοτήτων ζωής, την καταστροφή των Μητροπόλεων και τον επαναορισμό της εργασίας και του παραγόμενου προϊόντος στη βάση του χρήσιμου σκοπού, και τέλος με την απελευθερωτική τεχνολογία της Κοινωνικής Οικολογίας, υπάρχει η ελπίδα να συνθέσουμε ένα βιώσιμο στο μέλλον ανθρώπινο κόσμο αρμονικά συνδεδεμένο με τη βιόσφαιρα που τον φιλοξενεί.

Η μικρής κλίμακας Αιολική και Ηλιακή Ενέργεια, η Τηλεθέρμανση, τα μικρά υδροηλεκτρικά φράγματα, η Ολοκληρωμένη διαχείριση των Απορριμμάτων, ο Βιολογικός Κύκλος Παραγωγής και η Αναγέννηση της Οργανικής Γεωργίας, η Διατροφική Δημοκρατία, ο Ελευθεριακός Κοινοτίστικος τρόπος ζωής με τις Οικοκοινότητες και τους ελεύθερους κοινωνικούς συνεργατισμούς, τα Αμεσοδημοκρατικά Εγχειρήματα, οι Αυτοδιαχειριζόμενοι Χώροι Παραγωγής καθώς και οι Αυτόνομες και Αυτοκυβερνούμενες πόλεις και χωριά θα συγκλίνουν στην πραγμάτωση των νησίδων ελευθερίας, που σαν την αμοιβάδα θα πολλαπλασιάζονται αδιάκοπα στερώντας ολοένα και περισσότερο το ζωτικό χώρο στις δυνάμεις της Ανελευθερίας και της Παγκόσμιας Κυριαρχίας.

Για Ελεύθερα ΓΕΡΑΝΕΙΑ.
*Μέλος της Πρωτοβουλίας Κορινθίας Ενάντια Στα Βιομηχανικά Αιολικά Πάρκα

Άλλη μια μέρα...

Ξημερώνοντας Κυριακή 12 Φλεβάρη η ατμόσφαιρα στην Αθήνα μυρίζει όμορφα. Είναι αυτή η ανθρώπινη οσμή, όχι του ιδρώτα, αλλά του συλλογικού ένστικτου. Περνώντας η ώρα φίλοι και γνωστοί απ' όλο το λεκανοπέδιο τηλεφωνούν και ρωτούν πού θα «είμαστε». Α, α, λέω μέσα μου! Λες να βγει αληθινό; Την Κυριακή θα γίνει, την Κυριακή θα γίνει, όλοι θα κατεβούν την Κυριακή. Τις προηγούμενες μέρες αυτό το άκουγα παντού. Τι θα γινόταν όμως;

Είναι ήδη τρεισήμισι κι αποφασίζω να πάω Σύνταγμα κατεβαίνοντας από Ιπποκράτους. Υπάρχει κίνηση πεζών αρκετή στο δρόμο. Ακολουθούμε όλοι την ίδια κατεύθυνση με την πεποίθηση και τη σιγουριά ότι είναι η μοναδική. Μέχρι να πάει πέντε περιδιαβαίνω το αθηναϊκό κέντρο και η εικόνα είναι αποκαλυπτική.

Από τους στύλους του Ολυμπίου Διός και την Ακρόπολη ως την Πανεπιστημίου και διαγωνίως στην Αθηνάς είναι παντού χιλιάδες άνθρωποι δημιουργώντας αδιαχώρητο. Η διάταξη είναι η συνήθης των τελευταίων μεγάλων διαδηλώσεων. Χύμα κόσμος, χωρίς ετικέτα η μεγάλη πλειοψηφία, καταβροχθίζει ό,τι ευάλωτο και μικρό αιωρείται σ' αυτόν το νέο δημόσιο χώρο. Οι σκληρές και μεγάλες ετικέτες (π.χ. ΚΚΕ) μοιάζουν να βρίσκονται στο χρονικό περιθώριο.

Τα συνθήματα ακούγονται από παντού και κάποιες φορές γίνονται κύματα που σκάνε στις κόκκινες ζώνες των ΜΑΤ.

Είναι περασμένες πέντε ενώ πέφτουν οι πρώτες βόμβες κρότου-λάμψης και μέσα σε μερικά λεπτά η ατμόσφαιρα στο Σύνταγμα δηλητηριάζεται από τα χημικά. Η πρώτη μάχη μαίνεται μπροστά στο Μ. Βρετάνια και σε κάθε επίθεση με μολότοφ ο κόσμος δυναμώνει και πλησιάζει ξανά την πλατεία. Οι πέτρες που πέφτουν είναι πραγματικά πολλές, χιλιάδες! Οι ΜΑΤατζήδες όσες μπορούν τις επιστρέφουν, ενώ κάποιοι τις περνούν επιδεικτικά σαν όπλα-λάφυρα στις θηλιές της εξάρτησής τους.

Τα χημικά όμως δεν αντέχονται πια και στην τελευταία μεγάλη επίθεση των ΜΑΤ οι χιλιάδες άνθρωποι συνωστίζονται στα στενά μεταξύ Μητροπόλεως, Κολοκοτρώνη, Πραξιτέλους, Βουλής κ.λπ. Οι μάχες πλέον γίνονται στην Ερμού και το πλήθος είναι τέτοιο που κανείς δεν μπορεί να τις διαχειριστεί. Ένα ποτάμι παχύρρευστου υγρού με πολλές διακλαδώσεις που σε κάθε συμβολή αποκτά μια μοναδική αργή κίνηση (μέτρησα περίπου μισό λεπτό κάθε μέτρο).

Αυτή η κίνηση του πλήθους μάλλον θα ερέθιζε τον Αγγελόπουλο πιο πολύ από ό,τι το παρολίγον κάψιμο του "Αττικόν".

Και η ψυχραιμία! Αυτή η ψυχραιμία των χιλιάδων ατόμων, που παρόλο το βομβαρδισμό τους με τα χημικά του πανικού, σε όλον αυτόν το συνωστισμό, κανείς δεν πάτησε κανένα. Κάποιοι κουρασμένοι αποχωρούν, ενώ έρχονται άλλοι και ανταμώνουν όπως με τις κεραίες τους τα μυρμήγκια, με τα μάτια να τσούζουν και τα χέρια απλωμένα μπροστά.

Όχι δεν είναι Δεκέμβρης, είναι Φλεβάρης. Κάθε μήνας έχει το όνομά του και αυτός είναι Κουτσοφλέβαρος, για να μας θυμίζει ότι αυτός ο κόσμος ανήκει σε όλους, κουτσούς και στραβούς. Οι ώρες περνούν και οι χιλιάδες είναι ακόμη παντού στο κέντρο. Δεν το κουνάει κανείς ρούπι! Ο χρόνος μοιάζει να έχει σταματήσει, με μοναδικές εξάρσεις τις συγκρούσεις με τα ΜΑΤ στις παρυφές του συγκεντρωμένου πλήθους. Στύλοι, Σύνταγμα, Μοναστηράκι, Ομόνοια, Πανεπιστημίου... Α! Στην Πανεπιστημίου... Κατ' αλφαβητική σειρά πρώτη η Alpha Bank παραδίδεται στις φλόγες, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και άλλες τράπεζες, πολυκαταστήματα και δε συμμαζεύεται.

Τα ΜΑΤ επιτίθενται συνεχώς αλλά συναντούν σθεναρή αντίσταση. Ένα πυροσβεστικό όχημα έχει καταληφθεί και ο οδηγός βρίσκεται σε κατάσταση πανικού, ενώ ένας μετανάστης με μια αγκαλιά ρούχα Sisley κοιτάζει απορημένος κάποιον μεσήλικα που του φωνάζει, «τι έκανες εκεί ρε αλήτη;».

Τα ΜΑΤ επιχειρούν μαζική και βιαιότατη επίθεση στο μέτωπο της Πανεπιστημίου. Τραυματίες από τα χημικά και τις κρότου-λάμψης που έπεφταν μέσα στο πλήθος και ποδοπατημένοι παντού.

Ώρα 9 περίπου το βράδυ. Ο κόσμος, χιλιάδες, παραμένει ακόμη εκεί. Αδιαφορεί πλέον για το τι θα ψηφίσουν στη Βουλή. Άλλωστε ξέρει. Σχεδόν πάντα το συλλογικό ένστικτο "ξέρει". Κοντεύει 10 το βράδυ και οι χιλιάδες σκορπάνε από τις συνεχείς επιθέσεις των ΜΑΤ. Έχουν αρχίσει συλλήψεις και προσαγωγές. Ασφαλίτες, Δίας, Δέλτα, ΥΜΕΤ, όλοι έχουν ξαμοληθεί τρομοκρατώντας και μαζεύοντας κόσμο.

Και μετά; Το «τι να κάνουμε;» του Λένιν μάλλον υπολείπεται του νεοελληνικού ταμπεραμέντου και αντ' αυτού το «και τώρα τι άλλο να κάνουμε;» κατισχύει σε μερικούς, κάμποσους που με μια μεγάλη μαυροκόκκινη σημαία κατευθύνονται προς το Δημαρχείο της Αθήνας στην πλατεία Κοτζιά. Στο δρόμο φωνάζουν με τα χέρια στο στόμα σαν χωνιά: «Όλοι στο Δημαρχείο, να καταλάβουμε το Δημαρχείο!». Φτάνουν εκεί. Εισβάλλουν και το καταλαμβάνουν. Κατεβαίνει η σημαία της δημοτικής εξουσίας και ανεβαίνει η μεγάλη μαυροκόκκινη. Μέσα σε λίγα λεπτά το ιστορικό Δημαρχείο της Αθήνας έχει ζωστεί από την αστυνομία που εισβάλλει με τη σειρά της και συλλαμβάνει τους 24 που βρίσκονταν μέσα. Όλους; Όλους βεβαίως...

Σίγουρα αν ζούσε ο Τεο θα ένιωθε επιβεβαίωση για τη σκηνοθετική του άποψη, όταν θα έβλεπε όλο αυτό το συνονθύλευμα εικόνων της 12ης Φλεβάρη.

Όμως η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται... Και οι χιλιάδες όταν θα ξανανταμώσουν θα είναι άλλος μήνας ή άλλη χρονιά.

Νίκος Ιωάννου

Εντυπώσεις από το κίνημα OCCUPY

Συνέντευξη της Αρουντάτι Ρόι από τον Αρούν Γκούπτα*

http://www.zcommunications.org/impressions-by-arun-gupta

Η Αρουντάτι Ρόι γεννήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1961 στην περιοχή Κέραλα της νότιας Ινδίας, από μητέρα χριστιανή και πατέρα ινδουιστή. Τον Ιούλιο του 1999, η Αρουντάτι Ρόι, θέλοντας να υπερασπιστεί τον τίτλο του βιβλίου της, γίνεται ένας «Θεός των μικρών πραγμάτων» (εκδ. Ψυχογιός) για να σταθεί στο πλευρό των αγροτών της κοιλάδας Ναρμάντα της Κεντρικής Ινδίας, με αποτέλεσμα να συλληφθεί, επειδή εναντιώθηκε μαζί τους στην κατασκευή ενός γιγάντιου φράγματος, απειλή για την ευημερία της περιοχής. Το αποτέλεσμα ήταν το βιβλίο «Η αξία της ζωής» (εκδ. Ψυχογιός). Για την αντιπολεμική της δράση, που συνεχίζεται, τιμήθηκε με το Βραβείο Ειρήνης του Σίδνεϋ το 2004.

Καθώς βρίσκομαι σ' ένα αυτοκίνητο παρκαρισμένος σε βενζινάδικο στα περίχωρα του Χιούστον, η συνεργάτιδά μου κρατάει ένα μαγνητόφωνο κολλημένο στο κινητό μου. Στο άλλο άκρο της γραμμής είναι η Αρουντάτι Ρόι, συγγραφέας του βιβλίου *Ο Θεός των μικρών πραγμάτων,* που βρίσκεται περίπου 2000 μίλια μακριά, οδηγώντας προς τη Βοστώνη. Οδήγησα γύρω στα 7000 μίλια κι επισκέφτηκα 23 πόλεις (και βάλε) καθώς έκανα ρεπορτάζ για το κίνημα Occupy. Το μυστικό πίσω από κίνημα της κατάληψης της Γουόλ Στριτ, που η Ρόι επισκέφτηκε πριν από την επέμβαση της αστυνομίας, είναι ότι η πλειοψηφία των Αμερικανών ζει πλέον μέσα στην ανέχεια, στο περιθώριο ή με το φόβο της συντριβής στην άβυσσο. Αυτός είναι ο λόγος που μια πλειοψηφία (τουλάχιστον αυτών που έχουν άποψη) υποστηρίζει ακόμα το κίνημα της κατάληψης της Γουόλ Στριτ, έστω και μετά από βδομάδες παραπληροφόρησης και καταστολής.

Η Ρόι μοιράζεται τις σκέψεις της για το Occupy, το ρόλο της φαντασίας, την επαναοικειοποίηση της γλώσσας και για τη συνέχεια μετά το κίνημα αυτό που έχει κεντρίσει την προσοχή του κόσμου.

Γκούπτα: Γιατί θέλατε να επισκεφτείτε την κατάληψη της Γουόλ Στριτ και ποιες είναι οι εντυπώσεις σας;

Ρόι: Πώς γίνεται να μην ήθελα να την επισκεφτώ; Δεδομένου του τι έχω κάνει για πολλά χρόνια, μου φαίνεται, θεωρητικά και διανοητικά, αρκετά προβλέψιμο ότι κάτι τέτοιο θα συνέβαινε κάποτε. Αλλά δεν μπορώ να αρνηθώ την έκπληξη και την ευχαρίστηση που ένιωσα. Ηθελα να δω με τα μάτια μου το μέγεθος, την υφή και τη φύση της. Ετσι, την πρώτη φορά που πήγα εκεί, λόγω όλων αυτών των σκηνών που είχαν στηθεί, έμοιαζε περισσότερο με κατάληψη παρά με διαμαρτυρία, αλλά γρήγορα αποκαλύφθηκε το τι πραγματικά ήταν. Κάποιοι άνθρωποι έκαναν κατάληψη στο μέρος, το οποίο όμως ήταν βάση οργάνωσης του κινήματος και σκέψης των πραγμάτων. Οπως είπα και στο Πανεπιστήμιο, ήταν εμφανής η εισαγωγή μιας νέας πολιτικής γλώσσας στις Ηνωμένες Πολιτείες, μιας γλώσσας που θα θεωρούνταν βλασφημία λίγο καιρό πριν.

Νομίζετε ότι το κίνημα Occupy πρέπει να ορίζεται από την κατάληψη ενός συγκεκριμένου χώρου ή χώρων;

Δεν νομίζω ότι η διαμαρτυρία έχει να κάνει μόνο με την κατάληψη μιας γεωγραφικής περιοχής αλλά και με την αναθέρμανση μιας νέας πολιτικής φαντασίας. Δεν νομίζω ότι το κράτος θα επιτρέψει στο λαό να καταλάβει ένα συγκεκριμένο χώρο, εκτός κι αν αισθάνεται ότι επιτρέποντας κάτι τέτοιο θα οδηγήσει στον εφησυχασμό

και στην απώλεια της ενεργητικότητας και ορμής της διαμαρτυρίας. Το γεγονός ότι στη Νέα Υόρκη και σε άλλα μέρη οι άνθρωποι έχουν χτυπηθεί και κυνηγηθεί δείχνει τη νευρικότητα και τη σύγχυση που επικρατεί στην κυρίαρχη εξουσία. Νομίζω ότι το κίνημα πρέπει ν' αποτελέσει ένα πρωτεϊκό κίνημα ιδεών αλλά και δράσης, όπου το στοιχείο του αιφνιδιασμού να παραμένει στους ακτιβιστές. Πρέπει να διατηρήσουμε το στοιχείο μιας διανοητικής ενέδρας και μιας φυσικής εκδήλωσης που να αιφνιδιάζουν κυβέρνηση και αστυνομία. Το κίνημα πρέπει να αυτοστοχάζεται, διότι η κατάληψη μιας περιοχής μπορεί να μην επιτραπεί από ένα κράτος τόσο ισχυρό και βίαιο όπως οι ΗΠΑ.

Την ίδια στιγμή, η κατάληψη δημόσιων χώρων κυρίεψε την φαντασία του κόσμου. Γιατί νομίζετε ότι συνέβη αυτό;

Νομίζω ότι αυτά τα κινήματα συνόψισαν την υποβόσκουσα δυσαρέσκεια του κόσμου. Το κίνημα της κατάληψης βρήκε χώρους, όπου ο κόσμος που αισθανόταν οργή μπορούσε να μαζευτεί και να τον μοιραστεί. Αυτό είναι πολύ σημαντικό σ' ένα πολιτικό κίνημα. Τα μέρη της κατάληψης αποτέλεσαν όργανο μέτρησης των επιπέδων οργής και δυσαρέσκειας.

Αναφέρατε ότι το κίνημα δέχεται επίθεση. Δεκάδες καταλήψεις έχουν διαλυθεί, έχουν εκδιωχθεί, τουλάχιστον προσωρινά. Τι προβλέπετε για την επόμενη φάση του κινήματος;

Δεν νομίζω ότι είμαι η κατάλληλη ν' απαντήσω σε κάτι τέτοιο, αφού δεν περνώ μεγάλο χρονικό διάστημα στις ΗΠΑ, αλλά υποψιάζομαι ότι θα επανεμφανιστούν με διαφορετικούς τρόπους και ο θυμός που δημιουργήθηκε από την καταστολή θα διογκώσει το κίνημα. Αλλά τελικά, ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το κίνημα είναι να ενσωματωθεί στην προεδρική καμπάνια των εκλογών που έρχονται. Το έχω δει να συμβαίνει και πριν με τα αντιπολεμικά κινήματα εδώ, και συμβαίνει συνέχεια στην Ινδία. Τελικά, όλη η ενέργεια διοχετεύεται στην προσπάθεια υποστήριξης του «καλύτερου υποψηφίου», στην περίπτωσή μας του Μπάρακ Ομπάμα, ο οποίος δεν κάνει τίποτα άλλο από το να διεξάγει πολέμους σε όλο τον κόσμο. Οι προεκλογικές καμπάνιες φαίνεται να εκτονώνουν τον πολιτικό θυμό, ακόμα και την βασική πολιτική σκέψη, μέσα σε αυτό το μεγάλο πολιτικό βαριετέ, μετά το οποίο καταλήγουμε συνήθως στα ίδια.

Τα δοκίμιά σας, όπως «Το μεγαλύτερο κοινό αγαθό» και «Βαδίζοντας με τους συντρόφους», αναφέρονται στις εταιρείες, στο στρατό και το κράτος που βίαια καταπατούν τη γη των ανθρώπων στην Ινδία. Πώς σχετίζονται αυτές οι καταπατήσεις και οι αντιδράσεις του κόσμου με το κίνημα Κατάληψης της Γουόλ Στριτ;

Ελπίζω ο κόσμος του κινήματος να έχει την πολιτική επίγνωση ότι η εξαίρεσή του από τον ανήθικα συσσωρευμένο πλούτο των Αμερικάνικων εταιρειών είναι κομμάτι του ίδιου συστήματος εξαίρεσης και πολέμου που διεξάγεται από αυτές τις εταιρείες σε περιοχές όπως η Ινδία, η Αφρική και η Μέση Ανατολή. Μετά από τη Μεγάλη Υφεση, γνωρίζουμε ότι ένας από τους τρόπους κλειδιά με τον οποίο η αμερικάνικη οικονομία έχει τονώσει την ανάπτυξή της είναι η κατασκευή όπλων και η εξαγωγή του πολέμου σε άλλες χώρες. Ετσι, αν αυτό το κίνημα είναι κίνημα δικαιοσύνης γι' αυτούς που είναι σε καθεστώς εξαίρεσης στις ΗΠΑ ή αν είναι ένα κίνημα εναντίον του διεθνούς συστήματος της παγκόσμιας οικονομίας που δημιουργεί πείνα και φτώχεια σε αφάνταστη κλίμακα, μένει να το δούμε.

Εχετε γράψει για την ανάγκη μιας διαφορετικής φαντασίας από αυτήν του καπιταλισμού. Μπορείτε να μιλήσετε λίγο γι αυτό;

Αυτό το μοντέλο οικονομικών των ΗΠΑ που έχει την ταμπέλα «δημοκρατία» έχει οδηγήσει στο γεγονός οι 400 πλουσιότεροι άνθρωποι των ΗΠΑ να κατέχουν πλούτο ίσο με τον πλούτο του μισού πληθυσμού. Χιλιάδες άνθρωποι χάνουν τη δουλειά τους και τα σπίτια τους, ενώ οι εταιρείες διασώζονται με δισεκατομμύρια δολάρια.

Στην Ινδία, οι 100 πλουσιότεροι άνθρωποι κατέχουν πλούτο που αντιστοιχεί στο 25 % του ΑΕΠ. Κάτι πάει λάθος. Κανένα άτομο ή εταιρεία δεν θα έπρεπε να επιτρέπεται να συγκεντρώνει αυτά τα αμύθητα πλούτη. Το χρήμα δεν πρέπει να είναι η μοναδική μας ανταμοιβή. Εταιρείες με τόσο τεράστια κέρδη μπορούν να κατέχουν τα πάντα: τα ΜΜΕ, τα πανεπιστήμια, τα ορυχεία, τις βιομηχανίες όπλων, τα νοσοκομεία, της φαρμακοβιομηχανίες και τις ΜΚΟ. Μπορούν να εξαγοράσουν δικαστές, δημοσιογράφους, πολιτικούς, εκδοτικούς οίκους, τηλεοπτικούς σταθμούς, βιβλιοπωλεία ακόμα και ακτιβιστές. Αυτό το είδος μονοπωλίου, αυτή η πολλαπλή ιδιοκτησία επιχειρήσεων, πρέπει να σταματήσει.
Η ιδιωτικοποίηση της υγείας και της παιδείας, των φυσικών πόρων και των βασικών υποδομών είναι τόσο διεστραμμένη και αντίθετη με οτιδήποτε θα μπορούσε να βάλει στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής το συμφέρον των ανθρώπων και του περιβάλλοντος.

Πώς μοιάζει αυτή η διαφορετική φαντασία;

Ο υπουργός Εσωτερικών της Ινδίας έχει πει ότι απαιτείται το 70 % του πληθυσμού της Ινδίας να βρίσκεται στις πόλεις, που σημαίνει μετακίνηση περίπου 500 εκατομμυρίων ανθρώπων μακριά από τη γη τους. Αυτό θα συμβεί μόνο αν η Ινδία μετατραπεί σε στρατοκρατούμενο κράτος. Ετσι, στα δάση της κεντρικής Ινδίας και σε πολλές αγροτικές περιοχές διεξάγεται μια τεράστια μάχη. Εκατομμύρια άνθρωποι οδηγούνται μακριά από τη γη τους από την πίεση των εταιρειών ορυχείων, κατασκευής φραγμάτων και υποδομών. Είναι άνθρωποι που δεν έχουν μάθει την καταναλωτική κουλτούρα μέσα στο πλαίσιο του δυτικού πολιτισμού και της ανάπτυξης. Μάχονται για τη γη τους και τα προς το ζην, αρνούμενοι να λεηλατηθούν, έτσι ώστε κάποιοι πολύ μακριά να «αναπτύσσονται» στην πλάτη τους.
Η Ινδία έχει εκατομμύρια ανθρώπων που είναι εκτοπισμένοι εσωτερικά. Και τώρα αυτοί οι άνθρωποι συστρατεύονται και αντιστέκονται. Χιλιάδες σκοτώνονται και φυλακίζονται. Η μάχη τους είναι μια μάχη φαντασίας, μια μάχη επανακαθορισμού της έννοιας του πολιτισμού, της ευτυχίας και της ανθρώπινης ολοκλήρωσης. Αυτή η μάχη απαιτεί ο κόσμος να δει, σε κάποια φάση, ότι αφού τα νερά και τα ορυκτά μειώνονται, θα αντιμετωπίσουμε μια κρίση από την οποία δεν θα υπάρχει επιστροφή. Οι άνθρωποι που δημιούργησαν αρχικά αυτή την κρίση δεν θα είναι εκείνοι που θα φέρουν τη λύση.
Γι' αυτό πρέπει να προσέξουμε πολύ αυτούς τους ανθρώπους με τη διαφορετική φαντασία: μια φαντασία εκτός καπιταλισμού όπως και εκτός κομμουνισμού. Θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι, όπως τα εκατομμύρια των ιθαγενών που αγωνίζονται να εμποδίσουν την καταπάτηση της γης τους και την καταστροφή του περιβάλλοντός τους –οι άνθρωποι που ακόμα γνωρίζουν τα μυστικά ενός βιώσιμου τρόπου ζωής– δεν είναι απολιθώματα του

παρελθόντος, αλλά οδηγοί μας για το μέλλον.

Στις ΗΠΑ, το κίνημα της κατάληψης έκανε ορατούς τους φτωχούς και τους άστεγους για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες. Μπορείτε να το σχολιάσετε;

Είναι το αντίθετο απ' ό,τι βλέπεις στην Ινδία. Στην Ινδία, η φτώχεια είναι τόσο αχανής που το κράτος δεν μπορεί να την ελέγξει. Το κράτος μπορεί να χτυπήσει ανθρώπους, αλλά δεν μπορεί να εμποδίσει τους φτωχούς να πλημμυρίσουν τους δρόμους, τις πόλεις, τα πάρκα και τους σιδηροδρομικούς σταθμούς. Ενώ εδώ (ΗΠΑ), οι φτωχοί ήταν αόρατοι, επειδή προφανώς αυτό το μοντέλο επιτυχίας που διαφημιζόταν σ' όλο τον κόσμο δεν έπρεπε να δείχνει τους φτωχούς. Αλλά νομίζω ότι θα έρθει το πλήρωμα του χρόνου για το κίνημα να στοιχειοθετήσει κάτι περισσότερο από οργή.

Πώς βλέπετε τον όρο «κατάληψη», τώρα που θεωρείται πλέον θετικός όρος, ενώ πάντα αποτελούσε ένα μισητό όρο στη γλώσσα της πολιτικής;

Σαν συγγραφέας, και το έχω πει πολλές φορές, μεταξύ των άλλων που πρέπει να ανακτήσουμε, εκτός από τα πλούτη των δισεκατομμυριούχων, είναι η γλώσσα. Η γλώσσα έχει καταλήξει να εννοεί το αντίθετο από αυτό που πραγματικά σημαίνει, όταν κάποιοι μιλούν για δημοκρατία ή ελευθερία. Ετσι, νομίζω ότι αναποδογυρίζοντας τη λέξη «κατάληψη» θα είναι καλό, αν και απαιτείται λίγη ακόμα δουλειά. Πρέπει να πούμε «Καταλάβετε τη Γουόλ Στριτ και όχι το Ιράκ», «Καταλάβετε τη Γουόλ Στριτ και όχι το Αφγανιστάν», «Καταλάβετε τη Γουόλ Στριτ και όχι την Παλαιστίνη». Αυτά πρέπει να συνδυαστούν.

Σε όλη τη χώρα, πολλοί καταληψίες με τους οποίους έχουμε μιλήσει δεν μπορούν συμβιβάσουν τις επιθυμίες τους για τον Ομπάμα με αυτό που πραγματικά αντιπροσωπεύει ο Ομπάμα. Οταν συζητώ μαζί τους για τα πεπραγμένα του Ομπάμα λένε: «Μα τα χέρια του είναι δεμένα. Οι ρεπουμπλικάνοι πρέπει να κατηγορηθούν, δεν είναι δικό του το λάθος». Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι αντιδρούν μ' αυτό τον τρόπο ακόμα και στις καταλήψεις;

Ακόμα και στην Ινδία έχουμε το ίδιο πρόβλημα. Υπάρχει η δεξιά πτέρυγα που είναι τόσο διεφθαρμένη, το κόμμα Μπαρατίγια Τζανάτα(BJP). Υπάρχει το κόμμα του Κογκρέσου, το οποίο κάνει σχεδόν χειρότερα πράγματα, αλλά τα κάνει νύχτα. Οι άνθρωποι έχουν μία μόνο επιλογή: να ψηφίσουν το ένα ή το άλλο κόμμα. Η άποψή μου είναι ότι όποιον και να ψηφίσεις θα πρέπει να μην καταναλώνεις όλη τη ζωτικότητα στην κομματική διαμάχη. Είναι ένα τεχνητό θέατρο που έχει σχεδιαστεί ώστε να απορροφά το θυμό και να κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται ότι είναι το μόνο πράγμα που πρέπει να σκέφτονται και να συζητούν. Οπως για παράδειγμα, όταν πρέπει να διαλέξεις μεταξύ δύο απορρυπαντικών που παράγονται από την ίδια εταιρεία.

Πρόκειται, λοιπόν, κι εδώ για αποτυχία της φαντασίας;

Πρόκειται για μια περίτεχνη παγίδα. Αλλά συμβαίνει παντού και θα συνεχίσει να συμβαίνει. Ξέρω ότι στην Ινδία αν αύριο το BJP γίνει κυβέρνηση, προσωπικά θα είμαι σε πολύ δυσκολότερη θέση από ό,τι με το κόμμα του Κογκρέσου στην εξουσία. Αλλά, συστηματικά, με όρους εφαρμοσμένης πολιτικής, δεν υπάρχει διαφορά, γιατί συνεχώς τα δύο κόμματα συνεργάζονται απόλυτα. Ετσι δεν χαλαλίζω ούτε τρία λεπτά από το χρόνο μου για να πείσω τους ανθρώπους να ψηφίσουν το ένα ή το άλλο κόμμα.

Επομένως αυτό σας εμπνέει σαν συγγραφέα; Το κίνημα;

Ας πούμε πως με παρηγορεί. Αισθάνομαι ότι ανταμείβομαι με πολλούς τρόπους γι' αυτά που μαζί με εκατοντάδες άλλους ανθρώπους έκανα, ακόμη κι όταν όλα φαινόταν μάταια.

Ο Αρούν Γκούπτα είναι ιδρυτής της εφημερίδας Indypendent. Επίσης γράφει ένα βιβλίο για την πτώση της Αμερικάνικης αυτοκρατορίας για τις εκδόσεις Haymarket. Αυτός και η Michelle Fawcett καλύπτουν το κίνημα Occupy για το Salon, alternet και άλλα φυλλάδια. Η δουλειά τους είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση *occupyusatoday.com.

Μετατραυματικό Σύνδρομο 'Αγχους: Μια κρυφή παράπλευρη απώλεια του κοινωνικού ανταγωνισμού

Αργύρης Αργυριάδης*

Το Μετατραυματικό Σύνδρομο Άγχους (ΜΣΑ αποτελεί μια από τις κρυφές παράπλευρες απώλειες για όλους όσους συμμετέχουν ενεργά στον κοινωνικό ανταγωνισμό. Η βία που ασκείτε από τις δυνάμεις καταστολής έχει άμεσες αλλά και μακροχρόνιες επιπτώσεις στον ψυχισμό του καθενός διαδηλωτή και μπορεί να οδηγήσει στην συναισθηματική εξουθένωση (burnout) αλλά και στο φαινόμενο των εσωτερικών συγκρούσεων (inside fighting) μέσα στις ομάδες – συλλογικότητες.

Αν και πολύ σημαντικό το σύνδρομο αυτό, δεν δίνεται ιδιαίτερη σημασία για τις επιπτώσεις του, τόσο από τα κινήματα όσο και από τους ίδιους τους ακτιβιστές. Είναι σκόπιμο λοιπόν να το γνωρίζουν όσοι συμμετέχουν στον κοινωνικό ανταγωνισμό όχι μόνο γιατί εκθέτουμε σκόπιμα τους εαυτούς μας σε απέναντι στο κράτος και τις δυνάμεις καταστολής, αλλά και για να προετοιμασθούμε τόσο εμείς, όσο και για να υποστηρίξουμε τους συναγωνιστές μας κατά την διάρκεια αυτών των τραυματικών σωματικών και συναισθηματικών καταστάσεων εξαιτίας της αστυνομικής βαρβαρότητας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να διευκρινίσω ότι το Μετατραυματικό Σύνδρομο Άγχους δεν αποτελεί «διαταραχή» και θεωρώ ότι η αναγωγή του ως τέτοια αποτελεί σαφή ιδεολογικό χειρισμό μιας και τοποθετεί το πρόβλημα ως υπαιτιότητα του θύματος και το ενοχοποιεί, πράγμα το όποιο δεν ισχύει στην πραγματικότητα. Η αστυνομική βαρβαρότητα δεν είναι κάτι στο συνηθισμένο για τον άνθρωπο και αρκετά συχνά είναι και πέρα από τις φυσιολογικές δυνατότητες του ανθρώπου να αντεπεξέλθει και να το διαχειρισθεί διότι ο δυναμισμός (ψυχολογική ισορροπία) που απαιτείται για να ενεργήσει ή να δράσει το άτομο είναι συχνά περιορισμένος. Ο βαθμός της τραυματικής κατάστασης δε, εξαρτάται από τον βαθμό της έκθεσης. Το στοιχείο που επικρατεί είναι συνήθως η ΑΠΕΙΛΗ για τη ζωή του ατόμου.

Το ΜΣΑ μπορεί να προκαλέσει μεγάλου βαθμού κοινωνική δυσλειτουργία. Κάθε άτομο που βιώνει μια τρομακτική δοκιμασία ή γεγονός, που περιλαμβάνει ασυνήθιστο σωματικό ή ψυχικό τραύμα, μπορεί να παρουσιάσει άμεσα ΜΣΑ. Συνήθως με την έκθεση στο τραυματικό γεγονός πχ ρίψη δακρυγόνων, χτυπήματα με γκλομπ, κλπ, η άμεση αντίδραση είναι φόβος που μετεξελίσσεται αρκετά συχνά σε κρίση πανικού. Στην συνέχεια ακόμα και με την «λήξη» του περιστατικού τα άτομα ξαναζούν επανειλημμένα το τραυματικό γεγονός με τη μορφή επαναβιώσεων (flashbacks), εφιαλτών, αναμνήσεων ή τρομακτικών σκέψεων. Φαίνεται ότι η έκθεση σε αντικείμενα ή γεγονότα σχετικά με το τραυματικό γεγονός μπορεί να πυροδοτεί αυτές τις κρίσεις. Συμπτώματα μπορεί επίσης να προκαλέσουν και οι επέτειοι του γεγονότος. Αυτό μας δείχνει ότι αυτή η τραυματική εμπειρία δεν τελειώνει άμεσα και συνήθως αποτελεί την κύρια αιτία που αρκετοί άνθρωποι δεν ξανακατεβαίνουν σε διαδηλώσεις, αναπτύσσουν έντονη φοβία και δημιουργούν μηχανισμούς αποφυγής ώστε να μην ξαναβρεθούν στο ίδιο ή σε παραπλήσια γεγονότα.
Τα άτομα με ΜΣΑ παρουσιάζουν συναισθηματικό "μούδιασμα", διαταραχές ύπνου, κατάθλιψη, ευερεθιστότητα ή εκρήξεις. Επίσης συχνά είναι τα έντονα συναισθήματα ενοχής. Τα περισσότερα άτομα προσπαθούν να αποφύγουν κάθε στοιχείο ή σκέψη που να τους θυμίζει τη δοκιμασία που πέρασαν. Αν και περίπου 4% των ενηλίκων μπορεί ανά πάσα στιγμή να εκδηλώσει ΜΣΑ και από άλλες αιτίες όπως φυσικές καταστροφές, αλλά από τα άτομα που ζουν σε εμπόλεμες ζώνες – όπως όσοι βίωσαν την αστυνομική καταστολή στις 15, 21, 28, 29 Ιουνίου, στις 20 Οκτωβρίου και στις 12 Φεβρουαρίου στην Πλατεία Συντάγματος- περίπου το 30% των ανδρών και γυναικών μπορεί να εκδηλώσει ΜΣΑ. Το Μετατραυματικό Σύνδρομο μπορεί να επηρεάσει οποιαδήποτε ηλικία, συμπεριλαμβανομένης και της παιδικής. Τα συμπτώματα τυπικά εμφανίζονται μέσα σε τρεις μήνες από το τραυματικό γεγονός, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να εμφανιστούν και μετά από πολλά χρόνια. Η σοβαρότητα και διάρκεια του ποικίλλει. Ορισμένα άτομα το ξεπερνούν μέσα σε έξι μήνες, ενώ άλλα υποφέρουν για πολύ περισσότερο χρόνο ή δεν το ξεπερνούν καθόλου. Για την πλειονότητα των ανθρώπων, αυτά τα συμπτώματα εξαφανίζονται αργά μετά από περίπου 4-6 εβδομάδες, αλλά μπορεί να συνεχίσουν ή ακόμα και να εμφανιστούν μετά από μήνες ή να αναβιώσει και μετά από χρόνια ως Καθυστερημένης Έναρξης Μετατραυματικό Σύνδρομο (ΚΕΜΣΑ).

Πολύ συχνά τα άτομα με ΜΣΑ παρουσιάζουν συμπτώματα όπως πονοκεφάλους, ενοχλήσεις από το γαστρεντερικό, προβλήματα από το ανοσοποιητικό, κρίσεις ζάλης, θωρακικούς πόνους ή δυσφορία σε άλλα σημεία του σώματος. Συχνά οι ιατροί δεν γνωρίζουν την ύπαρξη του

υποκείμενου ΜΣΑ όταν αντιμετωπίζουν αυτά τα σωματικά συμπτώματα. Οι πιθανές ψυχικές - συμπεριφορικές αντιδράσεις μετά από μια τέτοια τραυματική εμπειρία μπορεί να είναι εικόνες και φωτογραφίες του περιστατικού επανέρχονται συνεχώς. Αναδρομές στο παρελθόν (η εντύπωση της επαναβίωσης της κατάστασης), εφιάλτες κατά τον ύπνο. Κατάθλιψη, έλλειψη ικανότητας για βίωση χαράς, αίσθημα μοναξιάς και εγκατάλειψης. Αίσθηση ανίας, ατονίας. Απόσυρση, αποφυγή δημοσίων επαφών, αυτό-απομόνωση. Αλλαγές σε διατροφικές, σεξουαλικές και σχετικές με τον ύπνο συνήθειες. Φόβος, άγχος, υπερπροστατευτικότητα, επιθέσεις πανικού, φοβίες. Ανησυχία. Ενοχή, ντροπή, αυτο-κατηγορία, μετάνοια. Ανικανότητα για κανονική συμπεριφορά, για σχέδια ή αποφάσεις. Οξυθυμία, οργή, συναισθηματικά ξεσπάσματα, ανεξέλεγκτο κλάμα, εσωτερικός πόνος. Σκέψεις αυτοκτονίας, η αίσθηση πως δεν υπάρχει λόγος για παραμονή στη ζωή. Αμφισβήτηση του πολιτικού ακτιβισμού και των σχέσεων με τους φίλους. Απελπισία, η εντύπωση πως αυτή η φάση δεν θα περάσει ποτέ.

Οι αντιδράσεις αυτές είναι η ανεπιτυχής προσπάθεια του εγκεφάλου για να ανακτήσει τον έλεγχο της Ζωής του θύματος. Οι ζωές μας εξαρτώνται από την κατοχή μιας αίσθησης κάποιου είδους επιρροής σε αυτό που μας συμβαίνει. Εάν αυτή η δύναμη αποσπαστεί από εμάς, αισθανόμαστε κυριολεκτικά ανίκανοι, στο έλεος της βαρβαρότητας, και αυτό δημιουργεί άγχος. Κατόπιν, τα εγκεφαλικά και σωματικά συστήματά μας επιδιώκουν να ανακτήσουν τον έλεγχο και να κατανοήσουν την εμπειρία για να το αποτρέψουν το ενδεχόμενο να συμβεί πάλι αν δεν μπορέσει να γίνει αυτό επιτυχώς, δημιουργούνται φοβίες, ενεργοποιούνται μηχανισμοί άμυνας & αποφυγής.

Γι αυτό είναι ζωτικής σημασίας να γνωρίζουμε πώς η βαρβαρότητα μας επηρεάζει συναισθηματικά. Η καταστολή μπορεί να είναι σε άλλα χέρια, αλλά έχουμε τη δύναμη να αντιμετωπίσουμε την επίδρασή της τόσο σε έμας όσο και στους συντρόφους μας. Η καταστολή θα είναι λιγότερο αποτελεσματική εάν η αμοιβαία υποστήριξή μας είναι ισχυρή. Πάρα πολύ συχνά, το Μετατραυματικό Σύνδρομο Άγχους θεωρείται ως προσωπική αδυναμία. Πολύ συχνά και η υποστήριξη που δίνεται δεν είναι ικανοποιητική. Είναι αναγκαίο να αλλάξει στάση όλη μας η κουλτούρα απέναντι σε αυτό. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε μέσα στις ομάδες μας είναι δημιουργήσουμε τα θεμέλια μιας κουλτούρας όπου η συζήτηση για το φόβο και τις συναισθηματικές συνέπειες της καταστολής και άλλου τραύματος δεν είναι ταμπού, ή αδυναμία και «ξενέρωμα» εντός του ανταγωνιστικού κινήματος και των συλλογικοτήτων.

Είναι δε πολύ σημαντικό να βοηθήσουμε τον συναγωνιστή μας να ξεπεράσει άμεσα την κρίση πανικού και να τον συμβουλεύσουμε να ζητήσει υποστηρικτική βοήθεια από έναν ψυχολόγο των κοινωνικών ιατρείων που αρχίζουν να αναπτύσσονται ως αυτοργανωμένες κοινωνικές δομές. Θα πρέπει ο σύμβουλος να είναι κινηματικός και όχι «συστημικός» ή καθεστωτικός. Ο λόγος είναι προφανές διότι θα πρέπει να γνωρίζει και ο ίδιος και να αποδέχεται την αστυνομική βία ως βαρβαρότητα και να μην προσπαθήσει να την φυσικοποιήσει δικαιολογώντας τους θύτες ρίχνοντας την ευθύνη άρα και την ενοχή στο θύμα. Η καταστολή και η συστημική βία δεν είναι μια φυσική καταστροφή αλλά ένα θεσμικό τρομοκρατικό γεγονός. Για τον λόγο αυτό τα θύματα της ΜΣΑ θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως επιζώντες (survivors) μέσα στο πλαίσιο μια ανθρωποκεντρικής κοινωνικής συμβουλευτικής.

Η οποία θα πρέπει να μην αγνοήσει αλλά να εξετάσει και να καυτηριάσει όλους τους τρόπους με τους οποίους οι διαφορές ισχύος και εξουσίας, ανάμεσα σε άτομα και ομάδες έχουν αντίκτυπο στην συντήρηση της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων, χωρίς να επιρρίψει την ευθύνη στο θύμα και αλλά στο κοινωνικό πλαίσιο που το περιβάλλει. Θα πρέπει η συμβουλευτική παρέμβαση να μην προσπαθήσει να φάνει «ουδέτερη» ή επιστημονικά «αντικειμενική» αλλά να λειτουργήσει προς όφελος του κοινωνικού ανταγωνισμού στοχεύοντας στην εξάλειψη του φοβικού αισθήματος και την υποταγή στην εξουσία. Θα πρέπει να στοχεύσει στο να ξαναγίνει το θύμα κινηματικά λειτουργικό και να ξανακατέβει, ώστε να μην νικήσει ο τρόμος, αλλά ο δρόμος. Και έχουμε αρκετό ακόμα μπροστά μας.

---

*Ο **Αργύρης Αργυριάδης**, συμμετέχει στην Ομάδα Υγείας – Α! Βοηθειών της Πλατείας Συντάγματος

Στους ερημότοπους της Κέρκυρας

Η Κέρκυρα, όπως όλοι πολύ καλά γνωρίζουν, αποτελείται από τεράστιες άνυδρες, άγονες εκτάσεις γης, στης οποίες δεν ενδημούν παρά μόνο κάποια ήδη σπάνιων κάκτων. Με τόσο περιορισμένη τη χλωρίδα είναι απολύτως λογικό κι η πανίδα να περιορίζεται σε κάποια ευγενή ερπετά που αντέχουν την έλλειψη υδάτων και την υπερβολική ξηρασία. Απολύτως δικαιολογημένα ο δήμος απαιτεί τις σπιθαμές γης που η κατάληψη Ελαία έχει κατορθώσει να κρατήσει ζωντανές, μια όαση πρασίνου και βλάστησης στο απέραντο ερημικό τοπίο, μεταφέροντας νερό σταγόνα-σταγόνα από μακρινά πηγάδια. Η κατάληψη Ελαία δυστυχώς οφείλει να θυσιαστεί. Η όαση αυτή πέρασε σε δημοτικά χέρια, χέρια κατάλληλα να την αξιοποιήσουν προς όφελος της τοπικής κοινωνίας, αντικαθιστώντας τις καλλιέργειες της εκεί αγροκολλεκτίβας με έναν παράδεισο καλλωπιστικών φυτών, τα οποία έπειτα θα μεταφυτεύονται στις ζαρντινιέρες που σοφά έχουν τοποθετηθεί στο Λιστόν, ομορφαίνοντας τις ζωές των Κερκυραίων. Μια εύσχημη δικαιολογία, για να σοβαρευόμαστε, για να χτυπηθεί η κατάληψη Ελαία. Ωστόσο, χάρη στην εξώστρεφη, κοινωνική της δράση αυτά τα χρόνια η Ελαία συνιστά πλέον ζωντανό κύτταρο οργανικά συνδεμένο με την κερκυραϊκή κοινωνία. Ένα μόριο αντίστασης και δημιουργίας, εκφράζει τον καινούριο κόσμο.

Οι προσπάθειες να διασπαστεί αυτό το μόριο προφανώς θα είναι ανυπολόγιστες. Στοιχειώδεις γνώσεις φυσικής χρειάζονται για να το αντιληφθούν οι "τοπικοί άρχοντες".

Στεφ.

Νέο κόμμα;

Οι Οικολόγοι-Πράσινοι είναι γνωστό πως είναι ένα κόμμα με ελάχιστη μα πάρα πολύ ελάχιστη συγκρότηση. Επίσης είναι κόμμα με ελάχιστα στελέχη κάποιας αξίας και με πάρα πολλούς φελούς που αγωνιούν να επιπλεύσουν στο εκλογικό έλος της Ελλάδας. Οι παλιότεροι οικολόγοι ακτιβιστές που συμμετέχουν, έχουν μυριστεί τον εσμό και μάλλον επιχειρούν έξοδο δια της δημιουργίας νέου κόμματος, ίσως πιο οικολογικού-ριζοσπαστικού. Λίγος καιρός μένει για να δούμε, αν θα τα καταφέρουν. Να δούμε αν θα επιβεβαιωθούν οι "δημοσιογραφικές" μας πληροφορίες.

Νικολάκης Δρεπανιάρης

«Λουλούδια» και πλημμυρίδα

Σαν τα λουλούδια ξεφυτρώνουν οι αυτόνομες εκδοτικές – δημοσιογραφικές προσπάθειες. Τόσο στο χαρτί όσο και στο διαδίκτυο όσο και τα ψηφιακά ερτζιανά. Μία από αυτές και το περιοδικό που κρατάτε στα χέρια σας. Είναι η κρίση του τύπου , η κρίση του κυρίαρχου λόγου και του μοντέλου της τοξικής πληροφόρησης που τις τροφοδοτεί. Δεν έχουμε βρει ακόμη κοινό τόπο μεταξύ μας. Ίσως επειδή μικρό χωριό, κακό χωριό. Οι ιδέες, οι ήχοι, οι εικόνες όμως διαδίδονται γρηγορότερα από όσο νομίζουμε. Σαν τα κύματα φίλοι και φίλες του ΜΟΝΟ, του alterthess.gr, του unfollow, του omniatv, του thepressproject, του παραλληλογράφου, του ένταση fm, του humba, της «ελευθεροτυπίας», του «επενδυτή», του κουτιού της πανδώρας, του radiobubble, του «απάτριδος», του ασύνταχτου τύπου, και τόσων άλλων προσπαθειών. Η κοινωνία και ο τύπος, άμπωτις και πλημμυρίδα. Τι λέτε;

Γ. ΠΑΠ.

Αριστερές και...αθώες περιστερές

Η εν Ελλάδι αριστερά (πάσης απόχρωσης) υποδύεται την «αθώα περιστερά». μα παραμυθιάζει με το δεν κυβερνήσαμε. Ξεχνά τα χρήματα του Τσαουσέσκου, τον σταλινισμό στο κόμμα και το δρόμο, τα κομματικά συμβούλια γειτονιάς στους Δήμους το '80, την λυσσαλέα υπεράσπιση της «ανάπτυξης» και του κεντρικού σχεδιασμού. Κι όταν μιλά για εμφύλιο, εθνική αντίσταση και μαύρα μέτωπα ας προσέχει. Ποιος ξεχνά την ΟΠΛΑ που εξόντωσε τους αρχειομαρξιστές στο Αγρίνιο, τον Σπέρα; Ποιος στήριξε τον Γιαρουζέλσκι, πχ.; Κυβέρνηση η ηθική και η λογική της. Στα σωματεία, στις σχολές, στην κεντρική πολιτική. Μαζί με το κέντρο και τη δεξιά. Και τώρα ο φοβικός της λόγος για να πάρουμε μαζί τους νοικοκυραίους θα της γυρίσει μπούμερανγκ. Αν φάρσα που θα λεγε και ο Κάρολος…

Γ. ΠΑΠ.

Ζήτω η ανάπτυξη

Και τώρα που χρεωκοπήσαμε με τον πιο περίτεχνο τρόπο στην ιστορία του καπιταλισμού, και μπορούμε να ξεθάψουμε τα σεντούκια από τις κρύπτες, φωνάζουμε όλοι μαζί με μια φωνή, δεξιοί κι αριστεροί: Ζήτω η Ανάπτυξη.

Πιο πολύ από ποτέ, ομόφωνη η ελληνική κοινωνία, την έχει τόσο ανάγκη. Για να νιώσουμε ξανά στα σκέλια μας τον οικονομικό οργασμό μετά από χρόνια αγαμίας. Να γαμήσουμε δηλαδή ό,τι απέμεινε από τις πόλεις, τα χωριά, τις θάλασσες και τα βουνά. Να χτίσουμε πολυκατοικίες, εξοχικά και ξενοδοχεία όπου φτάνει το μάτι μας. Να παρατήσουμε το στοίχημα που μας έχει φαληρίσει και να τα χώσουμε στις μετοχές. Να στρώσουμε τον κώλο μας στη δουλειά και να πλημμυρίσουν οι δρόμοι με τζιπ ξανά· να γεμίσουν τα μπουζούκια και να ξαναβάλουν νταμπλ ντοτ. Να κάνουμε, επιτέλους, την επανάσταση τη βιομηχανική που ποτέ δεν γνωρίσαμε.

Γιατί ανάπτυξη σημαίνει περισσότερη παραγωγή, περισσότερη κατανάλωση, περισσότερα σκουπίδια για να μας πνίξουν με την μπόχα τους. Ανάπτυξη σημαίνει περισσότερη διαφήμιση και λιγότερη κουλτούρα. Περισσότερες επενδύσεις, νόμους και αστυνόμους για να τις προστατεύουν. Σημαίνει πιο αυταρχικούς ηγέτες να μας ποδηγετούν. Ανάπτυξη σημαίνει να βάλουμε το χρήμα ακόμα και στις πιο απόκρυφες πτυχές που απέμειναν στη ζωή μας.

Ήρθε επιτέλους η στιγμή, με περισσότερη όρεξη και ορμή από ποτέ, να ασχημύνουμε ό,τι από οκνηρία και ανικανότητα αφήσαμε ανέγγιχτο μέχρι τώρα. Με άλλα λόγια, να πιάνουμε όσο χρυσάφι απέμεινε, να το κάνουμε σκατά.

Κωνσταντίνου

Αποσκιρτήσεις

Το 2007 ο Παπανδρέου κέρδισε όχι μόνο επειδή δεν τον πήγαινε ο Ψυχάρης, αλλά κι επειδή διέστρεψε η γλώσσα των κινημάτων. Το ίδιο και το 2009. Ο Βενιζέλος ήθελε το κόμμα μεγάλο αφεντικό της κοινωνίας. Κι σήμερα κερδίζει. Τον θέλουν τα αφεντικά. Επειδή η κοινωνία την οποία πήγε να χειραγωγήσει ο παπανδρεϊσμός κάνει βήματα. Αποσκιρτά.

Γ. Π.

Κινήματα για τα Ψηφιακά Δικαιώματα: Από τον Κυβερνοακτιβισμό στο Δρόμο

Αντώνης Μπρούμας

Οι συνεχείς προσπάθειες κρατών και πολυεθνικών του θεάματος για την αστυνόμευση του κυβερνοχώρου και τη συρρίκνωση των ψηφιακών μας δικαιωμάτων κινητοποιούν όλο και περισσότερους ανθρώπους να αντισταθούν και να συγκροτήσουν κοινότητες αγώνων με δράση τόσο στα ψηφιακά μέσα όσο και στο δρόμο. Ένα νεαρό κοινωνικό κίνημα παγκοσμίου βεληνεκούς, απότοκο των συγκρούσεων και των αντιφάσεων της μεταβιομηχανικής κοινωνίας, γεννιέται και γιγαντώνεται σε αρμονική σύνδεση με το σύνολο των λοιπών κινημάτων για την κοινωνική απελευθέρωση. Στη συνείδηση του νέου κινήματος έχει καθιερωθεί η χρήση της σημαίας του «ακέφαλου κοστουμιού» των anonymous στους κυβερνοακτιβισμούς και της μάσκας του Guy Fawkes στις διαδηλώσεις, σύμβολα και τα δύο της ανώνυμης, μαζικής και χωρίς ηγέτες αντίστασης ενάντια στην αυθαιρεσία της εξουσίας. Τα δίκτυά του πυκνώνουν διαρκώς από χάκερ, χρήστες/προγραμματιστές ελεύθερου λογισμικού, εθισμένους gamers, οπαδούς της ελεύθερης ροής της πληροφορίας, αναγνώστες της sci-fi λογοτεχνίας και των manga, αντιφρονούντες καθεστώτων, υπέρμαχους των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, μέλη διαδικτυακών κοινοτήτων κάθε είδους αλλά και απλούς χρήστες ίντερνετ, δημιουργώντας ένα πλήθος με ικανότητα πολιτικής δράσης αλλά και, την ίδια ώρα, με διατήρηση της ιδιαιτερότητας των επιμέρους φυλών του.

Η πολύμορφη και διεθνοποιημένη δράση των κινημάτων για τα ψηφιακά δικαιώματα σημειώνει ήδη τις πρώτες της ιστορικές νίκες απέναντι στις απόπειρες περίφραξης και ελέγχου των ψηφιακών μέσων από το κονσόρτιο κρατών-κεφαλαίου. Τον Γενάρη, μία οργανωμένη από τα κάτω και παγκόσμιας έκτασης «μαύρη απεργία» (blackout) δεκάδων χιλιάδων ιστοτόπων, μεταξύ αυτών και εμβληματικών διαδικτυακών κοινοτήτων, όπως η wikipedia και το mozilla, σε συνδυασμό με εκτεταμένους κυβερνοακτιβισμούς από τα πλήθη των anonymous ακύρωσαν την ταυτόχρονη απόπειρα ψήφισης των λογοκριτικών νομοσχεδίων SOPA/PiPA στο Κογκρέσο και τη Γερουσία των ΗΠΑ, τα οποία αρχικά είχαν την υποστήριξη τόσο των Δημοκρατικών όσο και των Ρεπουμπλικανών. Στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, η υπογραφή από την ΕΕ και 22 κράτη-μέλη της, μεταξύ αυτών και την Ελλάδα, της διεθνούς σύμβασης για την αστυνόμευση των συνόρων αλλά και του διαδικτύου, ονόματι ACTA, προκάλεσε την οργισμένη κάθοδο στο δρόμο εκατοντάδων χιλιάδων Ευρωπαίων πολιτών σε περισσότερες από 200 πόλεις της ηπείρου καθώς και μπαράζ κυβερνοακτιβισμών από τα πλήθη των anonymous και είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή των »

διαδικασιών υπογραφής από πολλές χώρες, όπως τις Γερμανία, Ολλανδία, Τσεχία, Σλοβακία, Σλοβενία, Λιθουανία και Βουλγαρία, καθώς και τη δημόσια τοποθέτηση του προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά της ACTA. Αλλά και στην Ελλάδα παρατηρείται μία αναζωπύρωση των κινητοποιήσεων για ζητήματα ψηφιακών δικαιωμάτων και δημοσιογραφίας των πολιτών τόσο με κυβερνοακτιβισμούς όσο και στο δρόμο, σημάδια που δείχνουν την απαρχή της συγκρότησης μίας εγχώριας κοινότητας αγώνων, ενώ οι πιο σοβαρές απειλές, όπως ο σχεδιαζόμενος τρομονόμος για τα μπλογκ, είναι ακόμη μπροστά μας. Ενδεικτικό δε της δυναμικής του νεαρού κινήματος είναι η αποτύπωση της αλλαγής των συσχετισμών δύναμης, που κομίζει, και σε θεσμικό επίπεδο με τη δημιουργία μονοθεματικών «πειρατικών» κομμάτων σε διάφορες χώρες και την εκπροσώπησή τους στα εθνικά και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι κοινωνικοί αγώνες για τα ψηφιακά δικαιώματα από την ψηφιακή διαμαρτυρία και τον κυβερνοακτιβισμό μέχρι την κάθοδο στο δρόμο δεν αποτελούν ούτε πολυτέλεια ούτε απολιτική αποσπασματικότητα. Τα νέα ψηφιακά μέσα κομίζουν διευρυμένες δυνατότητες και προοπτικές για την ανθρώπινη επικοινωνία, τη συλλογική οργάνωση και την πολιτική δράση. Συντελούν στη μετάλλαξη της δημόσιας σφαίρας των βιομηχανικών κοινωνιών με τρόπους που ευνοούν την ενίσχυση της θέσης των απελευθερωτικών κινημάτων μέσα στον κοινωνικό ανταγωνισμό. Άλλωστε, πριν από κάθε μεγάλη κοινωνική επανάσταση των προηγούμενων αιώνων παρατηρούνταν αντίστοιχες μεταλλάξεις της δημόσιας σφαίρας, που επέτρεπαν την άνοδο ισχυρών κοινωνικών υποκειμένων - πρωταγωνιστών τέτοιων μετασχηματισμών. Τα νέα μέσα δημιουργούν καινούργιους όρους και για τη συνεργασία των ανθρώπων, συγκροτώντας κοινά αγαθά και πλούτο στον πυρήνα της βιοπολιτικής παραγωγής, δηλαδή στην κόψη των πιο προηγμένων παραγωγικών τομέων της καπιταλιστικής οικονομίας. Τέλος, οι εξελίξεις στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών καθιστούν δυνατή την ίση πρόσβαση όλων στο σύνολο της ανθρώπινης γνώσης και μνήμης. Αυτό που ακόμη δεν διαθέτουμε είναι το πολιτικο-οικονομικό σύστημα, με το οποίο θα πραγματώσουμε κάτι τέτοιο.

Οι δυνατότητες και οι προοπτικές των νέων μέσων για την κοινωνική απελευθέρωση δεν είναι δεδομένες ούτε πρόκειται να πραγματοποιηθούν με νομοτελειακό τρόπο. Αντίθετα, ισχυρές κοινωνικές δυνάμεις παλεύουν διαρκώς για την ακύρωση και την εξάλειψη τέτοιων δυνατοτήτων όχι μόνο από τα ψηφιακά μέσα αλλά και από τη συλλογική μνήμη και επιχειρούν να διευρύνουν τις αντικοινωνικές χρήσεις της τεχνολογίας, όπως αυτές που συνδέονται με την επιτήρηση. Είναι στο χέρι μας να κάνουμε εμείς τις πολιτικές επιλογές πάνω στις οποίες αναπτύσσονται οι τεχνολογίες του κοινού μας μέλλοντος. Με νέες μορφές πολιτικοποίησης και συλλογικού αγώνα μπορούμε να φέρουμε τα πράγματα σύμμετρα στις επιθυμίες και τις ανάγκες μας. Ως ζωντανό και απερίσπαστο κομμάτι των ευρύτερων αγώνων για την κοινωνική απελευθέρωση, οι αγώνες μας για τα ψηφιακά δικαιώματα είναι αγώνες για την ελευθερία.

“ΠΕΘΑΙΝΩ ΣΑΝ ΧΩΡΑ”

του Δ. Δημητριάδη από το +Ινστιτούτο [Πειραματικών Τεχνών]

από 22 Μαρτίου 2012 cineθέατρον ΤΡΙΑΝΟΝ
Το +Ινστιτούτο [Πειραματικών Τεχνών]
παρουσιάζει την θεατρική παράσταση
“ΠΕΘΑΙΝΩ ΣΑΝ ΧΩΡΑ” του Δ. Δημητριάδη
...το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον μιας κοινωνίας που καταρρέει...
σκηνοθεσία: Τάσος Σαγρής παίζουν: Σίσσυ Δουτσίου, Σοφία Σταυρακάκη, Άλκηστις Πολυχρόνη, Δανάη Νικολαΐδη Multi Media: Void Optical Art Laboratory | Venus Melena | A.Καφετζή | M. Γκουνελας
Ηχητικά Περιβάλλοντα: Γ.Κουβαράς Μουσικά αποσπάσματα: Mogwai, Sigur Ross, Slowdive,
God Speed You Black Emperor

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012 | ΠΡΕΜΙΕΡΑ: ΠΕΜΠΤΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012
9 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ:ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ | ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ | ΣΑΒΒΑΤΟ
ΠΕΜ. 22 / 03 / 12 ΕΩΣ ΣΑΒ. 07 / 04 / 12 ώρα έναρξης 21.00
ΕΙΣΟΔΟΣ 10e / ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ 8e + δωρεαν με κάρτα ανεργίας
cineθέατροΤΡΙΑΝΟΝ Κοδριγκτώνος 21 & Πατησίων 101
Πλ. Βικτωρίας / Αθήνα κρατήσεις θέσεων: 210 8215469

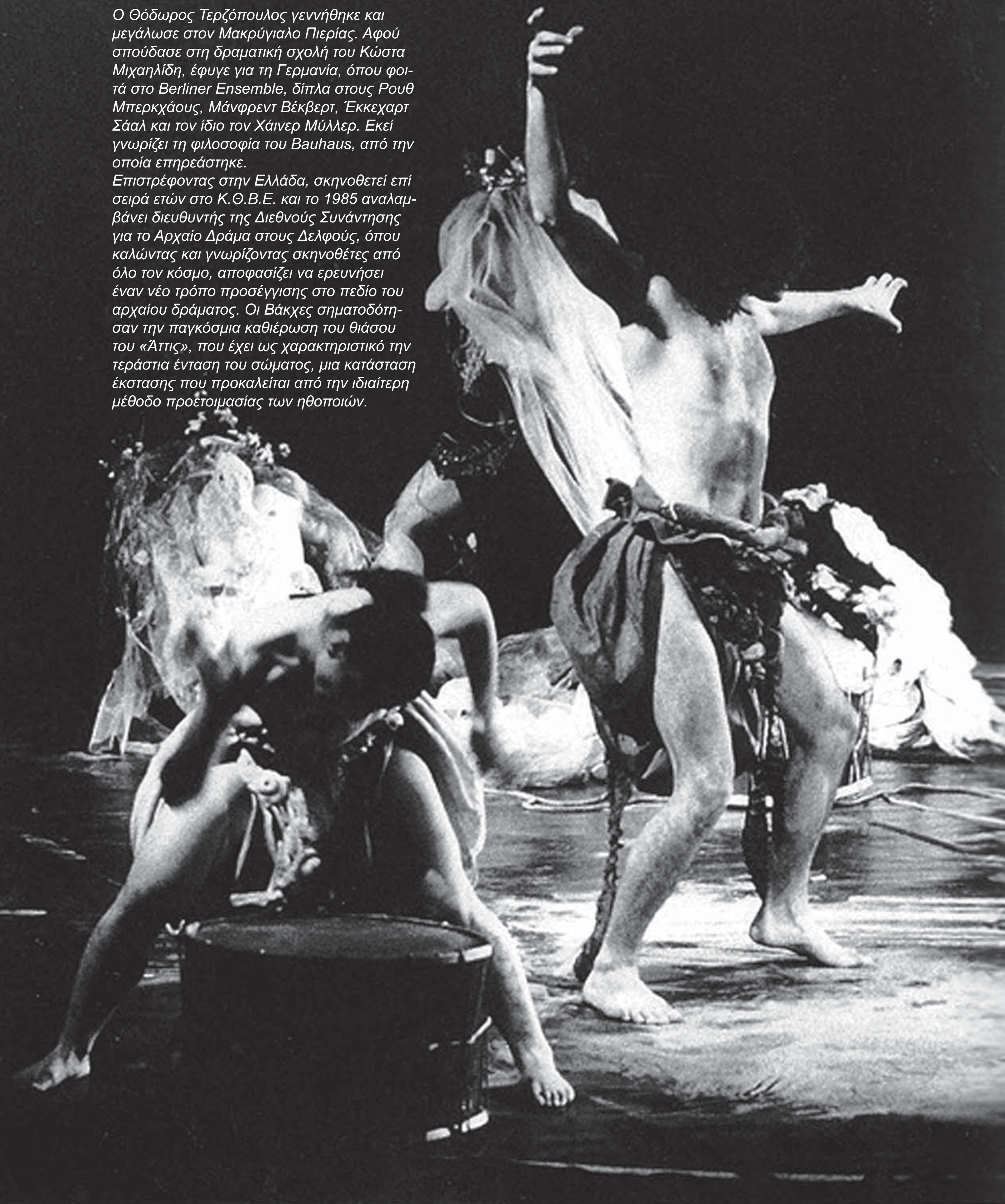
περισσότερες πληροφορίες: http://theinstituteinfo.blogspot.com
επαφή: theinstitutecontact@gmail.com

Η παράσταση γίνεται με την υποστήριξη της πολιτιστικής κολλεκτίβας Κενό Δίκτυο
http://voidnetwork.blogspot.com

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΠΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΟΡΑ (ΑΝΤ. ΚΑΜΑΡΑ 3) ΑΠΟ ΠΕΜΠΤΗ 10 ΕΩΣ ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΜΑΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ 3)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18, ΣΑΒΒΑΤΟ 19 & ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΙΟΥ

Το θεατρικό έργο «ΠΕΘΑΙΝΩ ΣΑΝ ΧΩΡΑ» του Δημήτρη Δημητριάδη από το +Ινστιτούτο [Πειραματικών Τεχνών] σε σκηνοθεσία Τάσου Σαγρή, είναι μια προσεχτική και ενδελεχής καταγραφή της ολικής κατάρρευσης μιας κοινωνίας. Μετά από «χίλια χρόνια» συνεχούς ανισότητας, εκμετάλλευσης, οικονομικής κρίσης και πολέμου που διακόπτονται από σύντομα χρονικά διαλείμματα ψεύτικης αφθονίας και επίπλαστης ειρήνης, το νόημα της ανθρώπινης συνύπαρξης και της κοινωνικής ζωής καταρρέει για πάντα. Η σύγκρουση ανάμεσα στις κυρίαρχες δυνάμεις της συντήρησης και τις απέλπιδες προσπάθειες ανανέωσης της κοινωνίας φτάνει στην οριακή της έξαρση. Τότε πλέον, οι γυναίκες χάνουν την ικανότητα τους να γεννούν παιδιά, η ζωή χάνει την δύναμη της να αναπαραχθεί. Αυτό έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα να μεταλλαχθεί ο κοινωνικός ιστός σε τέτοιο βαθμό ώστε η «Χώρα» καταρρέει με ένα κύμα καταστροφών και μαζικών δολοφονιών που συνταράσσουν τα θεμέλια της Ιστορίας. Κάθε θεσμός καταστρέφεται από τους κατοίκους της χώρας, όλα ξαφνικά γίνονται άγνωστα και απειλητικά, η ζωή γίνεται μια παγίδα θανάτου. Κάποια χρόνια μετά, και όταν πλέον όλα έχουν αλλάξει και δεν έχει μείνει τίποτα από την ζωή όπως την γνωρίζαμε, τέσσερις ηρωίδες διαφορετικής ηλικίας (το παρόν, το παρελθόν και το μέλλον) μας περιγράφουν την ιστορία του τέλους μιας κοινωνίας, το τέλος μιας «Χώρας», την τρομακτική κατάληξη μιας εποχής που ίσως είναι η εποχή μας…

Ο Θόδωρος Τερζόπουλος γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Μακρύγιαλο Πιερίας. Αφού σπούδασε στη δραματική σχολή του Κώστα Μιχαηλίδη, έφυγε για τη Γερμανία, όπου φοιτά στο Berliner Ensemble, δίπλα στους Ρουθ Μπερκχάους, Μάνφρεντ Βέκβερτ, Έκκεχαρτ Σάαλ και τον ίδιο τον Χάινερ Μύλλερ. Εκεί γνωρίζει τη φιλοσοφία του Bauhaus, από την οποία επηρεάστηκε.
Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, σκηνοθετεί επί σειρά ετών στο Κ.Θ.Β.Ε. και το 1985 αναλαμβάνει διευθυντής της Διεθνούς Συνάντησης για το Αρχαίο Δράμα στους Δελφούς, όπου καλώντας και γνωρίζοντας σκηνοθέτες από όλο τον κόσμο, αποφασίζει να ερευνήσει έναν νέο τρόπο προσέγγισης στο πεδίο του αρχαίου δράματος. Οι Βάκχες σηματοδότησαν την παγκόσμια καθιέρωση του θιάσου του «Άττις», που έχει ως χαρακτηριστικό την τεράστια ένταση του σώματος, μια κατάσταση έκστασης που προκαλείται από την ιδιαίτερη μέθοδο προετοιμασίας των ηθοποιών.

Βάκχες. Βερολίνο 1987, Berliner Ensemble. Άκης Σακελλαρίου, Καλλιόπη Ταχτσόγλου. (Φωτο.: Πιέρ Γκυγιώμ)

ΘΟΔΩΡΟΣ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ **ΘΟΔΩΡΟΥ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Καλησπέρα, από τότε που είδα το *Μάουζερ*, έμεινε στο μυαλό μου καρφωμένη μία ερώτηση που την επαναλαμβάνατε εσείς ο ίδιος στην παράσταση και θα ήθελα τη δική σας απάντηση. Είναι ένα ερώτημα που βασανίζει την επιστήμη, με τις αλήθειες της που συνεχώς ανατρέπονται, αλλά ταλανίζει και την τέχνη: Τελικά, τι είναι ο άνθρωπος;

Απάντηση δεν θα δοθεί ποτέ. Όπως δεν θα δοθεί απάντηση ποτέ στο τι είναι η επανάσταση. Αυτά είναι δύο από τα θεμελιώδη αναπάντητα ερωτήματα, τα οποία τελικά είναι ζωντανοί οργανισμοί, και μέσα απ' αυτό το αέναο, διαρκές ερώτημα, προσπαθώντας κανείς να δώσει την απάντηση, την απάντηση που δεν τη δίνει ποτέ, μοχθεί. Προσπαθεί για την απάντηση, αλλά απάντηση δεν δίνεται, γιατί θα μπορούσαμε να πούμε καλύτερα τι είναι ζωή. Ποτέ δεν δόθηκε απάντηση. Στο Μάουζερ υπάρχει κάτι πολύ ενδιαφέρον, αν δινόταν μία απάντηση στο τι είναι ζωή, τότε θα μπορούσε να επιτραπεί και η ερώτηση. Αυτά είναι τα θεμελιώδη ζητήματα που τα βλέπουμε βαθιά στον πυρήνα της αρχαίας ελληνικής σκέψης, στη φιλοσοφία και στο θέατρο, ιδιαίτερα στον Αισχύλο, αλλά τα ξαναβλέπουμε μ' έναν άλλο τρόπο στον Μπέκετ και πολλούς διανοητές του 20^{ου} αιώνα, και ελπίζω και στον 21^{ο}. Γιατί όσο υπάρχει αυτό το ζωντανό ερώτημα τι είναι άνθρωπος, ο άνθρωπος έχει λόγο ύπαρξης, θ' αγωνίζεται, θα δημιουργεί και θα παλεύει. Απ' τη στιγμή που θα σταματήσει αυτό το ερώτημα ή θα δοθεί μία απάντηση, ο άνθρωπος είναι κομπιούτερ, ο άνθρωπος είναι κλόουν, τότε νομίζω ότι θα βρεθούμε μπροστά σ' ένα άθλιο τέλος.

Η τέχνη υπερτερεί της επιστήμης στο ερώτημα αυτό, γιατί έχει την αυτογνωσία που περιγράψατε;

Έχει και την αυτογνωσία, αλλά έχει και την αυθαιρεσία. Δηλαδή υπερβαίνοντας σε πολλά επίπεδα τον ορθολογισμό της επιστήμης, και θέλοντας να μεταβεί σ' ένα άλλο επίπεδο, αυτό που κάποιοι φιλόσοφοι Γερμανοί αποκαλούν το Jenseits, το επέκεινα, και αυθαιρετώντας πολλές φορές, άλλοτε λέγοντας θεός της τέχνης, του θεάτρου, αυτό που δεν μπορούμε να γίνουμε, να πιάσουμε, να φτάσουμε, δίνει κάποιες απαντήσεις ακριβώς σ' αυτή την προσπάθεια της διαδικασίας της υπέρβασης, εκεί κάτι δίνεται ως προς τον άνθρωπο. Η επιστήμη πρέπει όλα να τα ερμηνεύσει, ενώ στην τέχνη πολλά πράγματα παραμένουν ανερμήνευτα και δημιουργούν βαθιές σκέψεις και αναπάντητα ερωτηματικά. Κατά τη γνώμη μου όσο πιο πολλά τέτοια ερωτηματικά γεννιούνται, τόσο πιο πολύ και μακροημερεύει η τέχνη και η αξία της ανθρώπινης ύπαρξης. Όσο υπάρχουν τα ερωτήματα που απαγόρευσε ο κάθε είδους δογματισμός. Η επανάσταση γιατί κολοβώνεται, γιατί τελειώνει, γιατί πεθαίνει; Επειδή εκεί που πάει να επαληθευτεί, ν' ανθίσει, εκεί απαγορεύονται ακριβώς τα ερωτήματα, κι όταν καταργηθούν τα ερωτήματα τελειώνει η επανάσταση και η τέχνη και η επιστήμη.

Πριν προχωρήσουμε στο σκέλος της επανάστασης, ας μείνουμε λίγο στη ζωή. Ο δανός σκηνοθέτης Λαρς Φον Τρίερ, στη *Μελαγχολία* του, βάζει την ηρωίδα να παρουσιάζει το κακό στη ζωή. Η ψύχωση του Τρίερ είναι να βλέπει τη ζωή εγγενώς κακή. Εσείς είστε αισιόδοξος, με βάση όλα αυτά που έχετε περάσει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό;

Εγώ δεν μπορώ ν' αντιληφθώ συνολικά την έννοια της αισιοδοξίας. Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ στημένη και ύποπτη λέξη, κατάσταση φτιαγμένη από πλαστικά υλικά, δεν έχει σχέση με την ανθρώπινη ύπαρξη. Τη χαρά μπορώ να την αντιληφθώ, την αισιοδοξία και το κοίταγμα προς ένα λαμπρό μέλλον , αυτά δεν μπορώ να τ' αντιληφθώ, ούτε την απαισιοδοξία. Τα θεωρώ εξωπραγματικά κι εξαιρετικά άλλοθι που καλλιεργήθηκαν για να συντηρήσουν πραγματικά τις διαφορές τις οικονομικές, τις αισθητικές. Αυτό συνέβη πάντα. Αυτός που είχε τη δύναμη δημιουργούσε καταστάσεις όπου αισιοδοξούσε ο άνθρωπος, πολλές φορές κι από στημένα πανηγύρια και γιορτές. Κι όλα αυτά για να χαρεί και να αισιοδοξήσει. Όλα αυτά είναι ψεύτικα. Ούτε μπορώ να πω ότι είμαι πεσιμιστής. Απλώς παρακολουθώ με πάρα πολύ ενδιαφέρον τα γεγονότα, τα καλά και τα κακά. Η ζωή τα έχει όλα. Από κει και πέρα δεν αφήνομαι να επηρεαστώ από το καλό το οποίο μετετράπη στις μέρες μας σε λάιφ στάιλ, χαρά λάιφ στάιλ, αλλά ούτε και να με πάρει η κάτω βόλτα και ν' απελπιστώ, να μετατραπώ σ' ένα παθητικό πολίτη, όπως ακριβώς μας θέλει το σύστημα ή το κάθε σύστημα. Όχι, παίρνω υπόψη μία βασική αρχή, η οποία είναι πανάρχαια: ο άνθρωπος μέσα του έχει δύο δυνάμεις που παλεύουν. Είναι δηλαδή από τη φύση του, από τη δομή του, συγκρουσιακός. Από τη μία έχει τον Απόλλωνα με τη λογική κι απ' την άλλη τον Διόνυσο με τα ένστικτα και τις αισθήσεις και τη φαντασία. Αυτά τα δύο μέσα μας παλεύουν και ζυμώνονται και δεν μας αφήνουν ποτέ, δεν μας καθηλώνουν ποτέ, ούτε στη χαρά, γιατί κι αυτό είναι καθήλωση, μια ηλίθια χαρά, αλλά ούτε και στην απαισιοδοξία, στην κατάθλιψη. Απλά μαχόμαστε, δηλαδή αντιλαμβανόμαστε την πιο μικρή στιγμή το πρόβλημα και παρεμβαίνουμε, δηλαδή είμαστε πολίτες όπως θα θέλαμε να είμαστε, μαχόμενοι άνθρωποι.

Η επανάσταση γιατί κολοβώνεται, γιατί τελειώνει, γιατί πεθαίνει; Επειδή εκεί που πάει να επαληθευτεί, ν' ανθίσει, εκεί απαγορεύονται ακριβώς τα ερωτήματα, κι όταν καταργηθούν τα ερωτήματα τελειώνει η επανάσταση και η τέχνη και η επιστήμη.

Η Ιοκάστη που ανεβάζετε τώρα »

δεν παρουσιάζει έναν κόσμο νομοτελειακά κακό;

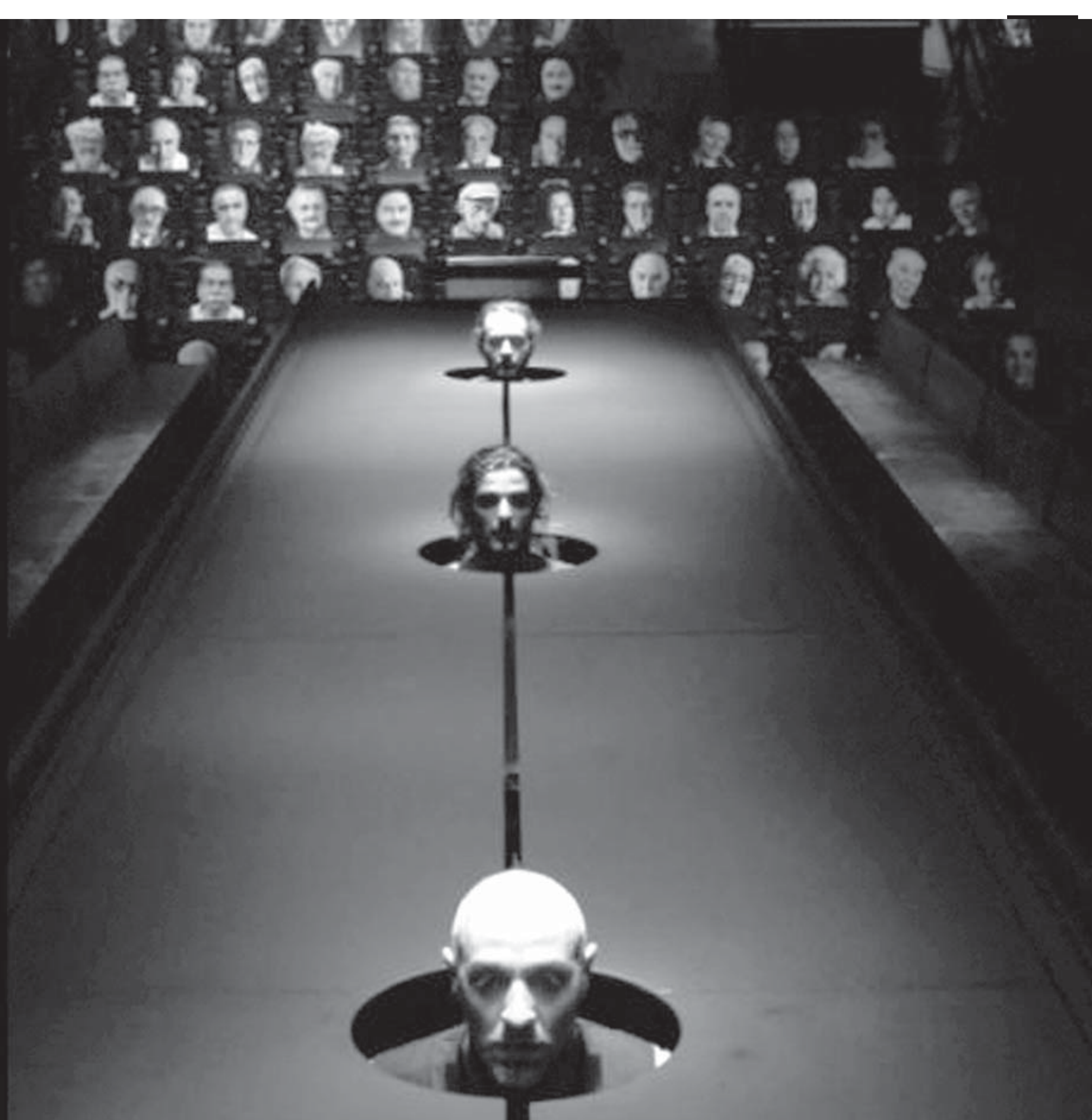
Όπως την ανεβάζω εγώ τώρα, παρουσιάζω ένα βραχυκύκλωμα.γιου-μάνας, και με τον τρόπο που το παρουσιάζω φαίνεται ότι το βραχυκύκλωμα είναι η σύγχρονη Ελλάδα. Μέσα από κάποιες φράσεις του ίδιου του ποιητή του Κοντραφούρη. Αλλά και όλος ο κόσμος. Ένας βραχυκυκλωμένος κόσμος που γεννάει βραχυκυκλώματα. Οι άνθρωποι έρχονται στη ζωή, πάνε στα σχολειά και τι κάνουν, μεγαλώνουν αυτό το μόρφωμα, το βραχυκύκλωμα. Αυτό είναι ο κόσμος. Απλώς να 'χουμε συνέχεια τις αισθήσεις μας ανοιχτές, εκεί παίζεται το ζήτημα. Γιατί ποια είναι τα όπλα του σύγχρονου ανθρώπου και πώς μπορεί αυτά να τα γνωρίζει και να τα καλλιεργεί; Σαφώς είναι το ένστικτό, που στο σύγχρονο κόσμο κοιμάται, δηλαδή όλα αυτά που χειραφετήθηκαν στην αρχαιότητα και φτιάξανε πραγματικά τον εξαιρετικό πολιτισμό. Οι αρχαίοι μύθοι είναι το υποσυνείδητο του κόσμου. Η χειραφέτησή τους φτιάχνει την αρχαία Ελλάδα, τη φιλοσοφία της, τη σκέψη της, την τέχνη της. Να μπορούμε να χειραφετούμε αυτό που πολύ εύκολα το λέμε κακό ή νομοτελειακά κακό. Όλα είναι νομοτελειακά, όλα, τα πάντα υπάρχουν, αλλά δεν θα αφήσουμε το κακό να μας φάει ή το καλό να μας μετατρέψει σε ηλίθιους.

Το όλα γίνεται και τίποτα, τελικά;

Ακριβώς. Μ' αυτή την έννοια το ένα όπλο είναι το ένστικτο, το άλλο είναι η αίσθηση, δηλαδή ότι μυρίζομαι, ότι αφουγκράζομαι, η αίσθηση ν' αντιλαμβάνομαι την κάθε στιγμή, τον τρόπο που περπατάω, τι βλέπω, τι ακούω, πώς το βλέπω, τι θα κάνω. Δηλαδή αν δεν έχουμε ένστικτο και αίσθηση, δεν θα ωριμάσει μέσα μας πραγματικά καμιά απόφαση, δεν θα υπάρξει δυναμική. Το άλλο είναι η παιδεία. Η παιδεία είναι πολύ λειψή, είναι μονόπλευρη στο σύγχρονο κόσμο, δεν μιλάω μόνο για την ακαδημαϊκή παιδεία, αλλά για την εσωτερική καλλιέργεια. Αυτή, χωρίς την καλλιέργεια των ενστίκτων, τη χειραφέτησή τους και τις αισθήσεις, δεν υπάρχει. Γιατί μέσα απ' αυτή την καλλιέργεια και απ' αυτή τη δυναμική σχέση αναπτύσσεται και η φαντασία. Τέλος, σαφώς η εργατικότητα, που μέσα της έχει την πειθαρχία, το πρόγραμμα. Οι έλληνες μπορεί να φιλοσοφούν, μπορεί να είναι έξυπνοι, να έχουν αισθήσεις, να τα πιάνουν στον αέρα, αλλά είναι ιδιαίτερα οκνοί. Και ο οκνός δεν μπορεί να φτιάξει ένα σύστημα. Αυτό το κάνει μόνο ο εργατικός, όχι ο υπερ-εργατικός, δεν μιλάω για ακραίες περιπτώσεις, αυτός που παίρνει το υλικό του και ζυμώνοντάς το, σιγά σιγά αποκτάει και σύστημα, έχοντας βέβαια και παιδεία, φτιάχνει μία μέθοδο. Όσο ποτέ άλλοτε, για να υπάρξουμε σ' αυτόν τον κακό κόσμο, χρειάζεται μέθοδος.

Μιλήσαμε για την Ιοκάστη. Όπως και ο Χάινερ Μύλλερ, έτσι κι εσείς και ο Γιάννης Κοντραφούρης, θεωρείτε τα τραγικά πρόσωπα της αρχαιότητας ως υλικό για να το πλάσουμε όπως το αισθανόμαστε εμείς. Μιλάμε για έναν σύγχρονο μονόλογο της Ιοκάστης.

Είναι ένας μονόλογος. Και θα ήθελα ν' αναφερθώ στην ιστορία αυτού του μονολόγου και στον Γιάννη Κοντραφούρη, που ήταν πολύ κοντά στο Άττις

εδώ και δεκαεφτά χρόνια. Ανέβασα το Στεφάνι πριν πολλά χρόνια, τον έστειλα στην Ιαπωνία, κοντά στον Σουζούκι, τον κάλεσα στους Δελφούς κι έκανε το Μήδειας Έξοδος, ένα εξαιρετικό κείμενο. Αυτό το παιδί ήθελε να γράψει κάτι για την Ιοκάστη. Το οιδιπόδειο όπως το ξέρει ο καθένας μέσα από την επιστήμη και την ίδια του τη ζωή. Και πραγματικά έγραψε λόγο εξαιρετικό, συγκροτημένο. Μου το υποσχέθηκε ότι θα μου το δώσει να το ανεβάσω κι εγώ υποσχέθηκα ότι θα το ανεβάσω. Αρρωσταίνει και δεν προλαβαίνει. Το γράφει πλέον με τον ορό στο χέρι, με την επιρροή των φαρμάκων, άρρωστος. Αρχίζει ο λόγος σιγά σιγά και αποδομείται μαζί με το σώμα του. Και φεύγει το σώμα του, διαλύεται όπως το διονυσιακό σώμα, και διαλύονται μαζί και οι μνήμες του. Διαλύονται μαζί και οι λέξεις. Έτσι τελειώνει. Αυτό δεν ήταν μια σκοπιμότητα αλλά κάτι τόσο αυθεντικό, απίστευτα γνήσιο. Γιατί αυτό το παιδί είχε και γνήσια φλέβα. Μ' αυτόν τον τρόπο, έκανα μια πολύ ιδιαίτερη πρόταση, όπου ο ηθοποιός πρέπει να ερμηνεύσει αυτές τις ασύνδετες λέξεις. Αν, όμως, βρει μέσα τους την εσωτερική γραμμή που τις συνδέει, μπορεί να τις φωτίσει και να δώσει μια τελείως καινούρια ερμηνεία. Αυτό το καταφέρνει η Χιλλ εξαιρετικά. Εγώ το άφησα όπως είναι, καμιά δραματουργία, καμιά προσπάθεια να συνδέσω τις λέξεις, να το οργανώσω. Αυτό το παιδί δεν ήξερε. Είχε μια τέτοια φλέβα, ένα ταλέντο εξαιρετικό, απίστευτη αίσθηση των πραγμάτων. ΄

Το άλλο σκέλος της κουβέντας μας αφορά στην επανάσταση. Μετά από διακόσια χρόνια αναταραχών και επαναστάσεων με την έννοια των κατακλυσμιαίων αλλαγών θεσμών και πολύ αίμα, μήπως τελείωσε η εποχή των επαναστάσεων;

Το ερώτημα δεν μπορεί ν' απαντηθεί εύκολα. Και δεν ξέρουμε πότε θα συσσωρευτούν τα προβλήματα σ' ένα τέτοιο βαθμό, η ενέργεια, οι αναγκαιότητες, για να προκύψει μια νέα επανάσταση. Δεν ξέρουμε και τι μορφή θα 'χει. Σίγουρα ο παλιός τρόπος επανάστασης, ίσως φαίνεται πια ξεπερασμένος, παρωχημένος. Δεν μπορεί να ξαναγίνει κάτι με τη μορφή της ρώσικης επανάστασης. Μετά το 2ο παγκόσμιο πόλεμο είχαμε κινήματα, όπως του Μάη στη Γαλλία, που είχαν άλλο χαρακτήρα. Πιθανότατα, με την πορεία του κόσμου, με τη νέα φτώχεια, με τα αδιανόητα προβλήματα, όπου στη θέση των αυτοκρατόρων και των φεουδαρχών έχουμε τους θεούς του χρήματος, των τραπεζών, όπου λουμπενοποιείται όλος ο κόσμος, μπορεί να έχουμε μία έκρηξη, δεν ξέρουμε ποια θα 'ναι. Ακούω συχνά για χάκερς που μπαίνουν και καταστρέφουν ένα ολόκληρο αρχείο σημαντικό κάποιας τράπεζας ή κάποιου υπουργείου Αμύνης ή του FBI. Μια αντίφαση: ο καπιταλισμός έχει πολύ αναπτυγμένη τεχνολογία, και αυτό το λένε «πρόοδο», όταν όμως αυτή η τεχνολογία έρχεται στα χέρια του κόσμου, που αυτός είναι ο σκοπός γιατί πρόκειται για εμπόριο, αυτόματα μπορεί να γίνει και το όπλο των λαών. Δεν ξέρω ποιας μορφής επανάσταση θα γίνει μ' αυτά τα καινούρια όπλα. Σίγουρα θα 'ναι τελείως αλλιώτικη επανάσταση. Δεν μπορώ ν' αντιληφθώ τη μορφή, αλλά όταν πάω καμιά φορά στη διαδήλωση, βλέπω πόσο χρεοκοπημένα είναι τα »

παλιά συνθήματα. Είναι ρετρό, σαν τα τραγούδια του Αττίκ, τα οποία επετειακά μπορείς να τ' ακούσεις μια φορά στις τόσες. Μίλησε πολύ ο Μίλερ για το τέλος της ιστορίας, για τη μετα-ιστορία, για το μετα-θέατρο, το τέλος της μεταμοντερνικότητας, εγώ πιστεύω ότι σαν να μπαίνουμε σε μια διαδικασία άρσης, σε άλλη φάση, σε μια νέα ιστορική περίοδο, που φαίνεται ότι όσο ποτέ άλλοτε χρειάζεται ένας επαναπροσδιορισμός των πάντων. Προχθές, διάβαζα τον Μαρξ, τον τελευταίο τόμο. Πολύ μικρός είχα ασχοληθεί κι έπαθα σοκ. Πόσο είχε προβλέψει όλο αυτό, όπως το βιώνουμε σήμερα.

Ο άνθρωπος ποτέ δεν θα σταματήσει ν' αντιστέκεται, όσο έχει ένστικτο σ' εγρήγορση, αίσθηση, φαντασία, παιδεία κι εργατικότητα. Όχι μια γενική κι αφηρημένη αγωνιστικότητα, που παράγει βία. Η βία, που λέει κι ο Μπρεχτ, χωρίς οργάνωση, είναι παγίδα, βλέπω όλες αυτές τις αυτοπαγιδευμένες ομάδες, που έχουν βία, παράγουν βία, δεν πάνε πουθενά, δηλώνουν την παγίδα τους, είναι καταδικασμένοι, αυτοπαγιδευμένοι. Ξύνουν απλώς κάποια σημεία του συστήματος. Δεν νομίζω ότι θα πάρουμε τα όπλα και θα καταλάβουμε τα χειμερινά ανάκτορα. Αυτά δεν γίνονται. Είναι άλλη εποχή. Το πρόβλημα είναι ότι δεν διδάσκεται ιστορία πουθενά. Μιλάμε για το 1821 και κανείς δεν γνωρίζει τα λάθη, τι έγινε μετά, τα κρύβουνε, το επίσημο κράτος πάντα κρύβει τα τρωτά σημεία. Τα κάνει όλα ετικέτες και ζήτω, πολλά ζήτω.

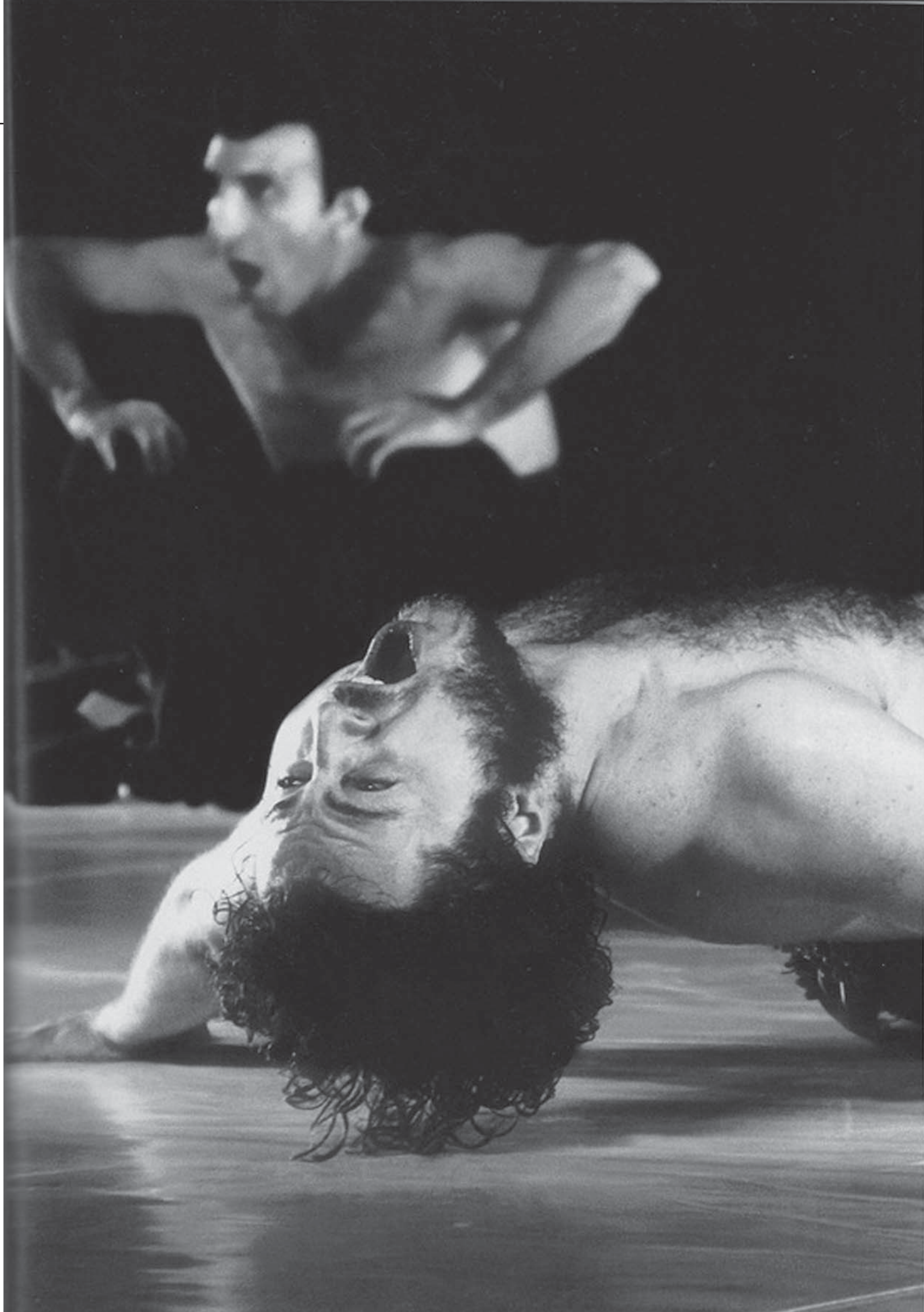
Με αφορμή τον Μαρξ αλλά και τους *Δίκαιους* που σκηνοθέτησε ο Σάββας Στρούμπος, ο μαθητής σας, θα ήθελα να μιλήσουμε για ιδεολογίες. Ο Καμύ μιλάει ακριβώς για το ίδιο πράγμα που βρίσκεται και στον πυρήνα του *Μάουζερ*, δηλαδή για τον άνθρωπο στην υπηρεσία της επαναστατικής ιδεολογίας, όπου χάνει την αυθύπαρκτη αξία του και γίνεται εργαλείο, όπου «το χέρι του δεν είναι το χέρι του, όσο η επανάσταση δεν έχει νικήσει οριστικά». Ποια είναι η δική σας σχέση με την ιδεολογία;

Κοίταξε Δημήτρη, δεν είμαι ετερόφωτος. Ούτε ας πούμε επηρεάστηκα ως έφηβος από εξωγενείς παράγοντες, βίωσα κάποια πράγματα από πολύ μικρός και μ' αυτή την έννοια πολύ νωρίς είχα διαμορφώσει κάποιες σκέψεις σ' ό,τι αφορά την ιδεολογία, τη στάση ζωής. Χωρίς να το αντιληφθώ, πολύ νωρίς, ίσως ήταν και χαρακτηρολογικό, είχα μία κριτική θέση στα πράγματα, δεν έγινα ποτέ οπαδός κανενός. Πάντα είχα μέσα μου, κι αυτό μ' έσωσε, και την έχω ακόμη, μια αντίρρηση, μια αμφιβολία. Όταν πολύ μικρός έπρεπε να μπω στη νεολαία Λαμπράκη, ήμουνα εκεί με αντιρρήσεις για ένα λαϊκισμό που διέκρινα πάνω στην προβολή κάποιου που ηγείται της νεολαίας και είναι σταρ, συμπεριφέρεται ως σταρ. Υπήρχε αυτό το σπέρμα της αμφιβολίας. Μ' αυτή την έννοια, όταν μεγάλωσα δεν μπόρεσα να ενταχθώ πουθενά. Πάω στη Γερμανία για τον Μπρεχτ και βλέπω τα μπρεχτικά ανεβάσματα τόσο μονολιθικά και άκαμπτα, χωρίς καν τη διαλεκτική που είχε ο Μπρεχτ στα έργα του και στη σκέψη του, στην ποίησή του, αυτή την αναίρεση, και μένω απόμακρος και δένομαι πιο πολύ με τον Μίλερ που ήταν μέντορας και δάσκαλός μου. Βρίσκω την πηγή, το δάσκαλο που μ' επηρέασε βαθιά. Επιστρέφω και στην κυριολεξία με μπουζουριάζουνε στην ΚΟΒΑ καλλιτεχνών, στο ΚΚΕ, διαφωνώ και φεύγω κατευθείαν. Ήμουν σε ανατολική χώρα κι ερχόμενος θα έπρεπε να ήμουνα στο ΚΚΕ. Είμαι κατά όλων των δογματισμών. Κατά του δογματισμού του καπιταλισμού, που είναι ο μεγαλύτερος. Πληρώνουμε διαρκώς την απίστευτη ανικανότητά του να δει τους καιρούς, τη στιγμή, να μπορέσει να μεταπλαστεί. Αν δεν δεις τον άνθρωπο με τον οποίο συνομιλείς και δεν τον κάνεις σύμμαχό σου, δεν μπορείς ν' αναπτυχθείς και να εκμοντερνιστείς σαν καπιταλισμός. Το σύστημα αυτό δημιουργεί λαούς εχθρούς και δεν μιλάω για το γραφικό, μικρό φαινόμενο της Ελλάδας. Είναι ένα παλιό μοντέλο το οποίο διαιωνίζεται, ενώ θα μπορούσε να είναι πιο ανθρώπινη η μορφή αυτού του οικονομικού μοντέλου, για να μπορέσουν να συνυπάρξουν και να γεννηθούν κι άλλα μοντέλα. Δεν μαθαίνει από τις κρίσεις του, αλλά παλινδρομεί διαρκώς. Είναι το μεγάλο πρόβλημα που είναι αυτοφυές, είναι στη δομή του.

Από την πρώτη στιγμή έμεινα μακριά από τον κάθε δογματισμό. Το δογματισμό των αναρχικών, οι οποίοι είναι αμετακίνητοι. Δεν μπορούν να δουν πέρα από δύο φράσεις, από τις ρετσέτες. Με το κρανίο εν θερμώ, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, όταν καταργείται η κριτική, η οποία ζυμώθηκε στην κεντρική Ευρώπη, ιδιαίτερα στη Γερμανία. Εδώ δυστυχώς από τη μη ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους δεν υπήρξε ποτέ αυτή η έννοια. Όλα γίνονται με συναισθηματική ανωριμότητα, απρογραμμάτιστα και εκ του πονηρού, γι' αυτό έχουμε ένα παρακράτος, μια παραπαιδεία, μια παραοικονομία… Από την άλλη έχουμε το δογματισμό της λεγόμενης παράδοσης, δηλαδή σε μια χώρα που πραγματικά δεν ιδρύθηκε και εξέλειπε η κριτική, η φυσική εξέλιξη, πάντα στις δύσκολες στιγμές οι εθνάρχες, οι εθνοπατέρες, οι ταγοί του έθνους, ανατρέχουν στα εθνικά δόγματα, στις παραδόσεις, δογματίζουν για να υπάρξουν, για να μακροημερεύσουν. Ακόμα και το δογματισμό της δυαδικής σχέσης, όπου ο α παραμένει πάντα ο α και ο β παραμένει ο β, ποτέ δεν υπάρχει πραγματικός διάλογος, ποτέ ο ένας δεν προσπαθεί να δει στον καθρέφτη τον άλλο ως τον ίδιο του τον εαυτό. Ο έλληνας, λυπάμαι που το λέω, ενώ είναι χαρισματικός, ζει στην ομορφότερη γωνιά του κόσμου, δεν ωρίμασε ποτέ. Ο μέγας δάσκαλος ο Καστοριάδης έζησε στη Γαλλία ή ο Αξελός ή τόσοι άλλοι, αλλά κι αυτοί που έζησαν εδώ ονομάστηκαν λαπάδες και δολοφονήθηκαν. Όταν καταργείται η σχέση δασκάλου και μαθητή, που ο μαθητής είναι ο δάσκαλος του μέλλοντος, για ποια δημοκρατία μιλάμε; Είναι όλα αποστεωμένα.

Με τα λόγια αυτά μου δίνετε αφορμή να σας ρωτήσω για τη σημερινή στάση της κοινωνίας απέναντι σ' αυτά που βιώνει, για την προσπάθειά της να βρει εχθρούς έξω, για μια όψιμη αγωνιστικότητα που είναι διάχυτη. Πώς αισθάνεστε εσείς με όλα αυτά που συμβαίνουν στην ελληνική κοινωνία;

Πριν από 25 χρόνια σε μια μεγάλη μου συνέντευξη σ' ένα έντυπο, είχα μιλήσει για το λαϊκισμό και για τα πικρά άνθη που θα δρέψουμε. Η κοινωνία αισθανόταν καλά και αυτό ήταν εγκληματικό. Δηλαδή σιγά σιγά έχανε πράγματα τα οποία σε πολύ μικρές ποσότητες τα κουβαλούσε μέσα της, μικρές αισθήσεις μιας καταγωγής, ελάχιστη γνώση της ιστορίας μας, της κατοχής και του εμφυλίου, κάτι από την Ελλάδα του μόχθου. Σιγά σιγά, με μεγάλο αλλοτριωτή τις κυβερνήσεις και τις τράπεζες, αφέθηκε, χαλάρωσε μέσα σ' ευκολίες καθημερινές. Ξαφνικά βρέθηκαν κάποιοι με μισθό 800 ευρώ να έχουν με τα δάνεια ένα φοβερό σπίτι και λαντ ρόβερ. Τελικά, το γεγονός ότι αισθανόταν καλά ήταν η καταστροφή τους. Στην κυριολεξία, για μια εικοσαετία τουλάχιστον οι έλληνες »

Ήμουν σε ανατολική χώρα κι ερχόμενος θα έπρεπε να ήμουνα στο ΚΚΕ. Είμαι κατά όλων των δογματισμών. Κατά του δογματισμού του καπιταλισμού, που είναι ο μεγαλύτερος.

έχασαν ακόμα και τα τελευταία ίχνη αυτού που λέμε άνθρωπος. Αποανθρωπίζονταν για τριάντα χρόνια και φτάσαμε να μιλάμε για τον ελληναρά. Μάλλον για ένα ανθρωπόμορφο ον και για μία χώρα μόρφωμα που φτιάχνει νόμους μορφώματα. Το κακό πια γιγαντώθηκε. Μοιραία θα το πληρώναμε. Και τώρα ένα πολύ μεγάλο μέρος όλων αυτών που διεκδικούν και τρέχουν, τι θυμάται; Θυμάται αυτό που έχασε την 30ετία, την εποχή της μεγάλης αλλοτρίωσης· αυτό νοσταλγεί και γι' αυτό φωνάζει. Αυτό θέλει να επαναποκτήσει και αυτό είναι ολέθριο, είναι ακόμα πιο επικίνδυνο. Εδώ χρειάζεται ν' αποσαφηνιστεί καθαρά γιατί παλεύουμε και τι θέλουμε. Να ξαναγυρίσουμε στο ψέμα; Πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να κάνουμε μια νέα αρχή και ας μιλήσουμε για μια νέα ταυτότητα, για μια συνείδηση, για το πώς θα ξαναδούμε τον κόσμο. Χρειάζονται οι πνευματικοί άνθρωποι όσο ποτέ άλλοτε παρόντες, γιατί όλο αυτό που διακινείται από τους πολιτικούς, ακόμα και από τους αριστερούς, από την τηλεόραση, από τις εφημερίδες, είναι το ψεύδος. Υπονοείται, λίγο πολύ, ότι χάσαμε τα κεκτημένα. Δεν ήταν ποτέ κεκτημένα, ήταν ψεύτικα δάνεια, ήταν ένα παιχνίδι όλο αυτό, ένα σκέρτσο των τραπεζών και της εξουσίας, δεν το αποκτήσαμε με τον πραγματικό μόχθο και εξαιτίας του δεν ήμασταν για τριάντα χρόνια διεκδικητικοί με τη σωστή έννοια και αγωνιστικοί. Ήμασταν παθητικοί πολίτες. Τώρα σαν να χρειάζεται μια νέα αρχή. Εγώ ήμουν και κατά του μνημονίου, το συζητούσα με πολλούς φίλους μου, ήμουν σίγουρος ότι θα μας εξαπατήσουν, γιατί είμαστε στις δαγκάνες της διεθνούς μαφίας του χρήματος. Μ' αυτή την έννοια, επιθυμώ μια νέα αρχή, όπου αποκτάει αξία ένα κομμάτι ψωμί και λίγη μυτζήθρα, ένας τραχανάς, η δουλειά για ν' αποκτήσεις το ελάχιστο, το οποίο χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει, για να μη χάσει τη συνείδηση, την αισθητική του, την αγάπη του για τον άλλο. Όλο αυτό που συμβαίνει τώρα δημιουργεί μίσος προς τον άλλο, μίσος προς τον εαυτό μας. Αυτό που γίνεται είναι αυτοκαταστροφικό. Μ' αυτή την έννοια, δεν πιστεύω ότι είμαστε σε καλό δρόμο, γιατί πάμε από ψέμα σε ψέμα, δεν μιλάω καν για την ουσία, την οποία την εγκαταλείψαμε και μας εγκατέλειψε εδώ και δεκάδες χρόνια. Είμαστε έτσι υποχείρια του καθενός. Προχθές, ήμουν εκεί που καιγόταν ένα νεοκλασικό από αναρχικούς και ήταν κάποιοι που είχαν χάσει τα «κεκτημένα» και φωνάζανε «κάψτε τις τράπεζες». Έτσι δεν θα κατακτήσουμε ποτέ τίποτα. Χρειάζεται να επαναπροσδιορίσουν τις αρχές τους, το περιεχόμενό τους, όλα τα κόμματα και ν' αναζητήσουν νέους ηγέτες ή νέους ανθρώπους με νέα σκέψη για να φανούν χρήσιμοι στο σήμερα και στο αύριο. Όλη αυτή η παρελθοντολογία της αριστεράς δεν οδηγεί πουθενά. Αυτό πιστεύω.

Η συνέντευξη αυτή ήταν μια επιθυμία μου που πραγματοποιήθηκε αργοπορημένα, σε συνέχεια, θα μπορούσε κανείς να πει, του άρθρου μου στη Βαβυλωνία τον Μάρτιο του 2010 με τίτλο «Τι είναι ο άνθρωπος». Το κείμενο εκείνο γράφτηκε για το έργο «Μάουζερ», που ανεβάζει στο Θέατρο Άττις από τότε μέχρι σήμερα ο μεγαλύτερος κατ' εμέ έλληνας σκηνοθέτης του θεάτρου, και στάθηκε αφορμή για να επικοινωνήσω πρώτη φορά με τον Θόδωρο Τερζόπουλο. Μπορείτε να το βρείτε στη διεύθυνση http://www.exarchiapress.gr

Δ.Κ.

Κάτω από γέφυρες κοιμούνται οι αλήτες…

Ο Λούης Ρετσίνας , ο ήρωας από το βιβλίο του Κώστα Μουρσελά «Βαμμένα κόκκινα μαλλιά», άφησε την τελευταία του πνοή το Σάββατο 28 Γενάρη στα 81 του χρόνια.

Ο Μανώλης Αυτιάς γεννήθηκε στο Αϊβαλί το 1928. Εζησε στο Πέραμα όταν δεν ταξίδευε σαν ναυτικός-αφού κατάφερε με κόπο να βγάλει ναυτικό φυλλάδιο ως πολιτικά χαρακτηρισμένος.

Αγάπησε τη θάλασσα, τα βιβλία και την γυναίκα.

Γνώρισα τον Λούη το 2008 όταν είχε ανέβει στην Αθήνα για να παρακολουθήσει μια εκδήλωση στο δικό μας Nosotros για τον αγαπημένο του λογοτέχνη Δημοσθένη Βουτυρά. Ύστερα στο μπαρ που πήγαμε, ήταν σε φόρμα, πηγαίος επί παντός επιστητού. ''Τη θέλω τη γυναίκα σου .Να την ''παίξουμε'' στα μαχαίρια!''.

Και δώσ'του κομπλιμέντα σε όλες τις κυρίες που ήσαν εκεί. Τα ίδια έκανε και στον ''Γλάρο'', στέκι του στο Πέραμα... Τις αγάπησε με πάθος, τις πλήγωσε, τον πλήγωσαν αλλά πάντα, μέχρι το τέλος της ζωής του, για τον Λούη η γυναίκα ήταν ολόκληρη θρησκεία. ''Ας είναι ευλογημένες. Κι η πίκρα τους ευπρόσδεκτη είναι.''

Μου φάνηκε σαν μια διασταύρωση beat συγγραφέα με Σκαρίμπα, με εμπνευσμένο λόγο και σαρδόνιο χιούμορ. Είναι όπως τον περιγράφει ο Μουρσελάς στο μυθιστόρημα του ''Βαμμένα Κόκκινα Μαλλιά''. Σ΄ αυτό το ψυχογράφημα ή ψυχόδραμα της ελλαδικής κοινωνίας του χθές ή -μήπως και του σήμερα? -σηματοδοτείται η ηθική και κοινωνική κατά-πτωση διαφόρων χαρακτήρων εξελίξιμων ή μη, που άπαντες βυθίζονται στη σήψη της καθημερινότητας τους.

Με επίκεντρο έναν άφαντο και ευφάνταστο Λούη να μένει αλώβητος στην κατρακύλα των γύρω προκαλώντας ο ίδιος γεγονότα που ξεπερνούν ακόμα και τον ίδιο, τα οποία λοιποί δεν μπορούν καν να παρακολουθήσουν 'η να διαχειριστούν.

Η δύναμη ενός τύπου του ''σχεδόν'' ,του ''περίπου'', του ''φλου '', ημιτελούς στις πράξεις του, που όμως αυτοσχεδιάζει κάθε στιγμή εγκαθιδρύοντας και κινώντας μαγικά το δικό του σύμπαν, εμποτίζει σαν μύθος τον βαλτώδη μικρόκοσμο του περίγυρου. ''Μια φορά πήγα να πω αλήθεια και στραμπούλιξα τη γλώσσα μου, έκτοτε το έκοψα και λέω μόνο ψέματα. Καμιά φορά βάζω και δράκους μέσα, αλλά τους ξεδοντιάζω, να μη δαγκάσουν κανέναν άνθρωπο και το έχω τύψεις.''

«Όπου σε πάει το βιβλίο, δεν σε πάει ούτε το όνειρο ούτε το κύμα...». Πωλητής βιβλίων με δόσεις, ένας άνθρωπος του δημοτικού αλλά πολυμαθής -αυτοδίδακτος με πλατειά κοινωνική αντίληψη και μόρφωση. Ήταν βαθύτατα αντικομφορμιστής με μια ποιητική αναρχικότητα και τρέλα.

«Κλέβω βιβλία και όταν έχω λεφτά πάω και τα πληρώνω.

Να με δεις να κλέβω βιβλία θα με θαυμάσεις. Πιάνω συζήτηση με τον βιβλιοπώλη, το βάζω παραμάσχαλα και φεύγω. Όταν έχω λεφτά, του τα πάω. Λέω, σου είχα πάρει ένα βιβλίο...

Έκανε αντίσταση πραγματική, αντίθετα από τους βολεμένους λόγιους της εποχής του.

''Τα χρόνια της Κατοχής που γράφαμε συνθήματα με την ΕΠΟΝ μπορούσες να φας μια σφαίρα, αλλά εγώ ήμουν πολύ γρήγορος. Κατούραγα σε έναν τενεκέ που είχα βάλει και ώχρα και έγραφα συνθήματα.

Ποιήματα γράφαμε. Εκείνο τον Παλαμά τον είχαμε καταγδάρει. Και μάλιστα κοιτάγαμε να ΄ναι και ορθογραφημένα. Άλλο το «ει» άλλο το «οι». Μην τυχόν και μας πούνε ότι ο ποιητής μας ήταν ανορθόγραφος''.

Πάντοτε αντισυμβατικός και αντισυστημικός ο Λούης μας αποκαλύπτεται:

''Τότε όπως η μισή Ελλάδα πήγα φυλακή. Δεν έκλεβα μπουγάδες, διάολε. Επονίτης ήμουνα. Πήγα να φύγω στην Αλβανία και με αρπάξανε.

Τώρα που δεν υπάρχει η ΕΠΟΝ, Αναρχικός είμαι. Έχω κάνει πολλές δουλειές .Μόνο τον παπά, το χωροφύλακα και τον πολιτικό δεν έχω κάνει.

Όλοι οι πολιτικοί είναι τσιμεντόλιθοι, τετράγωνοι, μια κοψιά έχουν. Θυμάσαι εσύ ποιος ήταν πρωθυπουργός στα χρόνια του Μπετόβεν; «Η εποχή του Μπετόβεν» λένε, όχι του Φραγκίσκου Β΄.

Στον Στρατό με βγάλανε «σχιζοφρενή με κυκλοθυμικές εκδηλώσεις» και μου έδωσαν 45% επικινδυνότητα για τη δημόσια τάξη. Αν μου έδιναν άλλα 5% θα έπαιρνα σύνταξη, αλλά ήταν τσιγκούνηδες.

Κοιμάμαι ακόμα στα παγκάκια και στα γιοφύρια. Ευτυχώς δεν με βαραίνει η ιδιοκτησία. Δεν νιώθω σαλίγκαρος. Έχω όμως ένα ωραίο παντελόνι. Από τις μπογιές, τα γράσα, τα μίνια έχει γίνει πανοπλία. Το στήνω ολόρθο και σαλτάρω και μπαίνω μέσα.''

Λίγες είναι οι μορφές που –μας- έχουν απομείνει ανόθευτες, ακηδεμόνευτες, καθόλου γραφικές. Το Πέραμα πορεύεται κάθε μέρα φτωχότερο συνηθισμένο σε ανθρώπινες απώλειες. Να προσθέσουμε και αυτή του Λούη επειδή αξίζει η στάση του και η παρουσία του στη ζωή να μνημονεύεται προφυλάσσοντας την από τη λήθη, τιμώντας έτσι αυτή την άναρχη φύση που έφτυνε εξουσίες και αξιώματα.

«Απόψε η βραδιά είναι καλή/ τόσο καλή/ μπορείς να πας να κοιμηθείς σε ένα παγκάκι αλήτη»...

–Από ένα ποίημα του Τεύκτρου Ανθία που γράφτηκε για τον Λούη.

ΤΑΚΗΣ ΑΚΟΣ

Electric Litany

«Δεν θα μας χαριστεί τίποτε, πρέπει να τα κερδίσουμε όλα για όλους»

Μια συνέντευξη με τον Αλέξανδρο Μίαρη

Τη συνέντευξη πήραν οι Στέφανος Μπατσής και Σωκράτης Αβραμόπουλος

Οι Electric Litany είναι μια εξαιρετική μπάντα που ζει στο Λονδίνο. Μας έχουν προσφέρει έναν εξαιρετικότατο πρώτο δίσκο («How To Be A Child & Win The War») ηχογραφημένο σε μια εγκαταλελειμμένη εκκλησία στο Βόρειο Λονδίνο. Κυκλοφόρησε το 2010 από την ανεξάρτητη Inner Ear, μια από τις εταιρείες που φιλοξενήσαμε στο αφιέρωμά μας στο προηγούμενο τεύχος.

Οι Electric Litany αποτελούνται από τον Αλέξανδρο Μίαρη (φωνή, κιθάρα, πιάνο) που κατάγεται από την Κέρκυρα, τον Duane Petrovich (μπάσο) από το Τέξας και τον βρετανό Richard Simic (ντραμς) που προέρχεται από ένα χωριό καλλιεργητών του Devon. Το τέταρτο μέλος τους είναι ο Benjamin Prince στα πλήκτρα.

Έχουν εμφανιστεί αρκετές φορές ζωντανά και στην Ελλάδα, ανάμεσα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Θελήσαμε να πάρουμε μια συνέντευξη από τον Αλέξανδρο Μίαρη (σε κάποια sites αναφέρεται και ως Μιάρης), τον frontman της μπάντας. Ο Αλέξανδρος μας κίνησε το ενδιαφέρον όχι μόνο για την πανέμορφη μουσική του αλλά και για τις πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις του στις οποίες αναγνωρίζουμε μια συγγένεια.

Δυο λόγια για το πώς/πότε βρεθήκατε σα συγκρότημα...

Η μπάντα φτιάχτηκε το 2007 στο Λονδίνο όπου κάναμε την πρώτη πρόβα με τον Richard στο παλιό δημαρχείο του Leyton. Από εκεί και πέρα γνωριστήκαμε και με τον Alex και τον Benjamin. Ουσιαστικά βρισκόμασταν όλοι στο Λονδίνο για τον ίδιο λόγο, να βρούμε μια μπάντα.

Ποιες οι κοινές αναφορές των τριών σας; Τελικά, ίδια η μελαγχολία στην Κέρκυρα, το Τέξας και την Κορνουάλη;

Οι κοινές μας αναφορές είναι αρκετές και οφείλονται κυρίως στη διανομή της μουσικής. Εννοώ πως όλοι είχαμε τηλεόραση, αγοράζαμε-αντιγράφαμε δίσκους και κασέτες με κοινές μουσικές αναφορές. Άσχετα όμως με τις μουσικές αναφορές, ακόμη και τις γεωγραφικές, η κοινή μας αναφορά είναι το ότι αληθινά γουστάρουμε και είμαστε ειλικρινείς σε αυτό που κάνουμε.

Έρχεστε συχνά στην Ελλάδα;

Για μια μπάντα που ζει στο Λονδίνο, νομίζω πως ερχόμαστε σχετικά συχνά (2 φορές το χρόνο) στην Ελλάδα, σε σημείο που πολλοί μας θεωρούν και ελληνική μπάντα. Πράγμα βέβαια που δεν μπορώ να καταλάβω και δεν υποστηρίζω αν και καταλαβαίνω από πού προέρχεται. Δεν είναι ποδόσφαιρο με εθνικές ή ολυμπιακοί αγώνες.

Σε συναντήσαμε ένα βράδυ στην... Κερατέα, τις μέρες που ο κόσμος εκεί μαχόταν για το γνωστό θέμα της δημιουργίας ΧΥΤΑ στην περιοχή ερχόμενος αντιμέτωπος με την ωμή κρατική καταστολή αλλά μονιασμένος και αντεπιτιθέμενος. Το προηγούμενο βράδυ, στη συναυλία σας, είχες καλέσει τον κόσμο να παραβρεθεί εκεί.

Ναι, εκείνο το κρύο βράδυ στην Κερατέα ήταν το βάπτισμα του πυρός και για τους δυο Άγγλους της μπάντας που βρέθηκαν σε σκηνές εξωπραγματικές για τα δεδομένα του Λονδίνου. Το προηγούμενο βράδυ στη συναυλία, το να καλέσουμε τον κόσμο στην Κερατέα ήταν το λιγότερο για εμάς και νομίζω πως έχουν τελειώσει τα ψέματα, όποιος πλέον έχει βήμα πρέπει να μιλάει, έστω και από το πιο απλό. Ναι μεν το debate τού αν ένας καλλιτέχνης πρέπει να 'ναι και πολιτικοποιημένος είναι γνωστό και μακρύ, μα εδώ που τα πράγματα έχουν φτάσει δεν μπορεί να έχεις βήμα, ας πούμε σαν μουσικός, να σε ακούει κόσμος και να κάνεις την κότα ή τον γλυκούλη. Η σιωπή, χωρίς να είναι απόλυτη συνενοχή, έχει φτάσει όμως όσο πιο κοντά στη συνενοχή γίνεται.

(Ο Αλέξανδρος κατάγεται από την Κέρκυρα. Βρέθηκε λοιπόν κοντά στους αντίστοιχους αγώνες των κατοίκων που αντιστάθηκαν σθεναρά στη δημιουργία ΧΥΤΑ στην περιοχή, το 2008).

Πες μας δυο λόγια παραπάνω για τη Λευκίμμη. Τι ομοιότητες και τι διαφορές είχε ο εκεί αγώνας των κατοίκων με τον αγώνα των κατοίκων της Κερατέας;

Είναι περιττό να αναφέρω πόσο σημαντικοί είναι τέτοιοι αγώνες. Σημαντικοί πρακτικά όσον αφορά το αποτέλεσμα, μα και συμβολικοί για πάντα. Σημάδεψαν με μια πινέζα τον ιστορικό χάρτη, που πλέον μπορούμε να λέμε πως: «είδες, τελικά γίνεται».

»

Η Λευκίμμη ήταν ένα outsider, δεν θα περίμενε κανείς σοβαρή αντίσταση και αυτοοργάνωση από τους κατοίκους, λιγοστοί σε σχέση με μια μεγάλη πόλη, και προσκολλημένοι για χρόνια στον γνωστό έκφυλο νεοελληνικό δικομματισμό. Ορίστε όμως, καμιά ανάλυση, κανένα πολιτικό βιβλίο δεν μπορεί να προβλέψει ποια στιγμή η ζωτική ανάγκη για ελευθερία χρήσης της ίδιας της ζωής μας μάς σκληραίνει σαν βράχια και μας δένει σε έναν κοινό δεσμό. Στιγμές σαν κι αυτές, 500 στρατοί για 500 χρόνια να σε χτυπούν δεν θα σε κάνουν ποτέ πέρα, έτσι σαν ένας φυσικός νόμος που δεν εξηγείται με νούμερα και λογική.

Εκεί γυρίσατε πρόσφατα (;) και το βίντεο του νέου σας τραγουδιού «Enemy», «*με πρωταγωνιστές κατοίκους του χωριού, σε μια απεικόνιση μιας μελλοντικής και ολίγον συμβολικής αγροτικής επανάστασης με σύμβολο ένα μικρό αγόρι*», όπως διαβάζουμε στο δελτίο τύπου. Ο.Κ., έχουμε ήδη αντιληφθεί ότι δεν ήρθε το... «τέλος της ιστορίας» που κάποιοι βιάζονταν τόσο πολύ να το ανακηρύξουν. Αλλά δεν έχει τελειώσει ούτε η εποχή των επαναστάσεων;

Η εποχή των επαναστάσεων σίγουρα δεν έχει τελειώσει, αυτό που μπορεί να έχει τελειώσει ή τουλάχιστον σίγουρα έχει αλλάξει είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να πραγματωθούν. Είναι προβληματικό να σκεφτόμαστε πως μια επανάσταση θα έρθει με τα ίδια σημάδια και συμπτώματα όπως οι προηγούμενες, μα είναι όμως καλό να τα γνωρίζουμε.

Το βίντεο για το «Enemy» είναι μια αποτύπωση της απλότητας στην πράξη. Μιλάει για τα λίγα αυτά δευτερόλεπτα πριν βγεις στο δρόμο, εκεί που η αγάπη για τον καθένα δίπλα σου είναι η βεβαιότητα που σε κάνει να τεντώσεις το στήθος σου με ένα κεφάλι που εκείνη τη στιγμή καταλαβαίνει με τη σπάνια διαύγεια που αλλάζει τα πάντα.

Δεν γίνεται να μη ζητήσω τη γνώμη σου για όλα αυτά που γίνονται στην Ελλάδα. Μνημόνιο, σκληρά μέτρα που δεν έχουν προηγούμενο, κυβέρνηση «εθνικής σωτηρίας» υπό την ηγεσία ενός ανθρώπου των τραπεζών...

Κοίτα, πλέον είναι κωμικοτραγικό το πόσο φανερά είναι τα πράγματα. Δεν υπάρχουν πολλά που μπορούν να ειπωθούν και ταυτόχρονα υπάρχουν τόσα πολλά που μπορούν να ειπωθούν. Το ότι έχουμε χούντα, πλέον δεν είναι κάποια λεκτική υπερβολή, όπως συνηθίζαμε να λέμε μέχρι και πριν λίγα χρόνια, έχουμε όντως χούντα με περικεφαλαία. Και τι κάνουμε λοιπόν στη χούντα; Τη γκρεμοτσακίζουμε.

Τις αντιστάσεις του κόσμου πώς τις βλέπεις; Νιώθεις ότι λείπει κάτι ή ότι είναι θέμα χρόνου;

Σίγουρα λείπει κάτι, μια και ακόμη εδώ είμαστε.

Από την άλλη όμως, οι αντιστάσεις πολύ κόσμου είναι πολύ δουλεμένες παρ' όλη την καθημερινή τρομοκρατία που διαχέεται από τους βόθρους των ΜΜΕ, τις σάπιες παλιές ιδέες και την ψυχοσωματική τρομοκρατία των τενεκέδων μπάτσων. Και επειδή ευτυχώς δεν υφίσταται αυτό που λέγεται «επαγγελματίας επαναστάτης» και είμαστε απλά άνθρωποι, μπορεί, ελπίζω και υποθέτω να θέλουμε λίγο χρόνο ακόμη να σιγουρευτούμε πως *δεν θα μας χαριστεί τίποτε, πρέπει να τα κερδίσουμε όλα για όλους*.

Τα ΜΜΕ πάντως εξακολουθούν να επηρεάζουν... Τουλάχιστον όσους δεν έχουν ακόμα κατέβει στο δρόμο.

Να κλείσουν τις τηλεοράσεις, τι να πω. *Είναι δυνατόν πλέον κάποιος να μιζεριάζει δίκαια πως δεν έχει λεφτά και ψυχή να περάσει την εβδομάδα του, και παράλληλα να αφήνει τα τυφοειδή σκουλήκια του Mega π.χ. να μπαίνουν μέσα στο σπίτι του και να του τρώνε τα εναπομείναντα σωθικά;...* Τι να κάνουμε δηλαδή, να φτάσουμε στο σημείο να μπαίνουμε με λοστούς σε κάθε σπίτι και να κάνουμε κομμάτια τις τηλεοράσεις;

Στην Αγγλία τι λέει ο κόσμος για την Ελλάδα; Έστω, ο κόσμος με τον οποίο συναναστρέφεσαι.

Ο απλός κόσμος-επιβάτες του τρένου με τις 4 δωρεάν αηδιαστικά-καθεστωτικές εφημερίδες μάλλον πιστεύει αυτά που θέλει ο Πρετεντέρης ή ο Παπαδήμος να πιστεύουν οι αντίστοιχοι Έλληνες-επιβάτες του τρένου. Όλο και πιο πολύς κόσμος όμως, έχει πλέον μια γενική –θολή μεν αλλά κάπου στο βάθος πραγματική– εικόνα για το «πείραμα» στην Ελλάδα. Καταλαβαίνουν το «απλό» με πολύ γενικούς προσδιορισμούς. *Πώς γίνεται 10.000.000 άνθρωποι να φταίνε και ένα μάτσο τραπεζίτες, πολιτικοί, βιομήχανοι να είναι τα θύματα;* Μπορεί αυτό το σχήμα να ακούγεται λίγο απλοϊκό, αλλά, για έναν που ζει στην Αγγλία, έστω και η αφετηρία αυτής της γνώσης είναι επιθυμητή.

Εμφανίστηκαν και τα κινήματα «Occupy» σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε απασχόλησαν αυτά;

Η αλήθεια είναι πως δεν τα παρακολούθησα τόσο όσο ήθελα λόγω χρόνου αλλά και για το ότι στην αρχή τα παρεξήγησα, εντελώς λανθασμένα από μέρους μου. Νομίζοντας πως επρόκειτο για κάποια green-χίπικα κινήματα που έζησα στο Λονδίνο, όπου σε πολλές πορείες που διαδηλωτές δέχονταν επίθεση από την αστυνομία, αυτοί όντας χιλιάδες, λίγα μέτρα πιο πέρα έχεζαν χορεύοντας στις οικολογικές τους τουαλέτες και ένιωθαν ένα με τη γη τρώγοντας tofu.

Για τα Occupy κινήματα, χωρίς να έχω ξοδέψει το χρόνο που θα ήθελα, χαίρομαι απλά που υπάρχουν. Και πρέπει κάθε ένας από εμάς που έχει μια επαναστατική ιδεολογία, είτε είναι αριστερός, αναρχικός, αντιεξουσιαστής είτε απλά του αρέσει η ελευθερία, να αφήνει αυτόν το χώρο

νοητικά ελεύθερο για κινήματα και αντιδράσεις που είτε ο ίδιος δεν τις έχει σκεφτεί, είτε δεν είναι στην ιδεολογική του πραγμάτωση, είτε απλά δεν του ταιριάζουν και τόσο. Οποιαδήποτε αλλαγή προς το όμορφο δεν θα γίνει και ακριβώς όπως την έχουμε φανταστεί, γι' αυτό όχι μόνο ας δεχόμαστε κάθε καλό σπόρο από καθετί καινούργιο, αλλά ας το αγκαλιάζουμε και ας το οικειοποιούμαστε όπως και αυτό εμάς.

Δεν είναι ποδόσφαιρο με ομάδες.

Η επανάσταση χρειάζεται αίμα ή αγάπη;

Θα ήθελα να χρειαζόταν μόνο αγάπη.

Ο έρωτας και/ή η αγάπη τι ρόλο παίζει στα τραγούδια αλλά και στη γενικότερη κοσμοθεωρία σου;

Είναι μεγαλειώδες, τόσο που οι λέξεις ηχούν ασήμαντα στην προσπάθεια να το περιγράψουν. Η μουσική και τα τραγούδια των Litany δεν ασχολούνται τρόπον τινά με τον ερωτά ως θέμα είτε τον χρησιμοποιούν ως αναφορά. Όχι, όχι. Η μουσική των Electric Litany έχει δημιουργηθεί λόγω του ότι υπάρχει ο ερωτάς. Δεν προσπαθώ να ωραιοποιήσω τον ερωτά, είναι στιγμές που επειδή εξ ορισμού ο έρωτας είναι ανήθικος, σκοτεινιάζει όλη η ύπαρξη κάποιου που αγαπά. Αν αυτός όμως μπορεί και ξεφουσκώνει το χάος από μέσα του γράφοντας μουσική, στίχους, ζωγραφίζοντας έναν πίνακα ή φτιάχνοντας έναν κήπο, τότε είναι τυχερός.

Και μια κλισέ ερώτηση: Η μουσική μπορεί να αλλάξει τον κόσμο; Ή είναι αρκετό το ότι αλλάζει ένα μέρος του κόσμου των ακροατών και των δημιουργών;

Καμία μουσική από μόνη της δυστυχώς δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο. Η μουσική όμως μπορεί να αλλάξει την εντύπωση για τον κόσμο σε έναν άνθρωπο. Ο κόσμος όλοι έχουμε νιώσει πόσο πιο όμορφος μοιάζει ένα πρωί που με έναν καφέ ακούμε ένα αγαπημένο μουσικό κομμάτι. Τώρα αν αυτό συμβαίνει ταυτόχρονα σε ένα σύνολο ανθρώπων, σε μια περιοχή, σε μια πόλη, τότε ναι, ο κόσμος αλλάζει προς την ομορφιά.

Έχουν να μας πούνε κάτι οι καλλιτέχνες σε καιρό κρίσης/αναταραχών/εξεγέρσεων; Να τους ακούμε;

Κατά καιρούς φυσικά αυτό έχει συμβεί και συμβαίνει να επωφελούμαστε από την συγκεντρωτική ματιά ενός έργου ενός καλλιτέχνη που περιγράφει μια κατάσταση, τύπου Πικάσο, »

Χέμινγουεη, Μ. Χικς κτλ. Από την άλλη, τα τελευταία χρόνια η συντριπτική πλειοψηφία των καλλιτεχνών είτε μιλάνε μόνο για τον εαυτό τους, λες και η μουσική τους δεν μιλάει, είτε λένε ηλιθιότητες γιατί πολύ απλά πρόκειται περί ηλιθίων, είτε απλά φοβούνται μήπως δεν φανούν ωραίοι τύποι. Άρα, καλό είναι να φιλτράρουμε με αληθινά ένστικτα τι μας λέει κάθε τύπου καλλιτέχνης, διότι και οι αναταραχές για κάποιους είναι πρόσφορο έδαφος για να πουλήσουν ψευτο-γκλαμουρο-επανάσταση.

Η «Πειρατεία» σκοτώνει τη μουσική;

Λοιπόν, απλά η πρόταση αυτή είναι άτοπη. Εννοείται πως η «πειρατεία» ΔΕΝ σκοτώνει τη μουσική. Η «πειρατεία», όπως θέλει να ονομάζεται, είναι διανομή άμεση και συνήθως άναρχη και παγκόσμια. Τίποτε ουσιαστικά αρνητικό, εκτός του ότι π.χ. δεν θα έχεις το αυθεντικό packaging κτλ, αλλά αυτά είναι ασήμαντα μπροστά στο γεγονός πως θα μπορείς να έχεις δωρεάν τη μουσική την ίδια.

Η αφιέρωση στον πρώτο σας δίσκο έγραφε: «Για την αναρχία και την κοινωνική απελευθέρωση». Θα έγραφε το ίδιο σήμερα; Έχεις σκεφτεί τι αφιέρωση θα μπορούσε να περιέχει ο επόμενος δίσκος σας;

Δεν είναι κάτι που έχω σκεφτεί καθόλου, αλλά οτιδήποτε και να είναι, σε κάθε δίσκο θα υπάρχει ή θα εννοείται η ιδέα της πρώτης αφιέρωσης

Ευχαριστούμε. Θα τα ξαναπούμε σε λίγες μέρες. ***(Οι Electric Litany εμφανίζονται στις 15 Μαρτίου στο Gagarin205 για να παρουσιάσουν κομμάτια από τη μέχρι τώρα αλλά και από την επερχόμενη δισκογραφική τους δουλειά).***

Underground

Γιάννης Ακτήμων

ΜΕΡΟΣ Δ'

Το πολιτιστικό κομμάτι της αντικουλτούρας δεν θα μπορούσε να αφήσει έξω τα εγχειρήματα ομάδων οι οποίες σε κάποια δεδομένη στιγμή εξέτρεψαν εκείνο το κομμάτι που θα μπορούσε γρήγορα και εύκολα, όπως το κατέδειξαν κυκλοφορίες των trendy περιοδικών της εποχής όπως το playboy, να αφήσουν να καταλήξει φάντασμα η υπόγεια κουλτούρα. Ένα εύκολο πακέτο εναλλακτισμού, που θα άφηνε απέξω το σύνολο των διαδικασιών αλλαγής, ειδικά αφότου κάποια δεδομένη στιγμή ο πόλεμος του Βιετνάμ με τις επιρροές που άφηνε στο φαντασιακό των νέων ανθρώπων θα τελείωνε.

Η χίπι μπίζνα αγοραία; Η αντίληψη ενός διαφορετικού προτάγματος θα απέμενε μονάχα ως ανάμνηση μιας «οργισμένης» νεανικής εποχής και ως φωτογραφίες σε κάποιο οικογενειακό άλμπουμ στελεχών που πλέον απολάμβαναν τα πλούτη τους; Όσο κι αν το χόλιγουντ, μέσα από ταινίες και σειρές (πρόχειρα θυμάμαι την πολύ καλή κατά τ' άλλα «όλα για το πτυχίο», στο μεταίχμιο της δεκαετίας '70 και '80 με τον Τζών Χάουσμαν), προσπάθησε να καταδείξει ως κύρια εξέλιξη την προαναφερθείσα, τα πράγματα για ένα σημαντικό κομμάτι αυτών των γενιών δεν προχώρησαν κατ' αυτόν τον τρόπο, αλλά αντίθετα τράβηξαν προς πολύ διαφορετικές ατραπούς. Ατραπούς που τόσο το επαναστατικό στοιχείο όσο και η φαντασία δεν βρέθηκαν παρά σε ελάχιστες εξαιρέσεις να έχουν απέναντι τους το βόλεμα, ενώ πιο πολύ τα κρατικά πρότζεκτ σαν το σχέδιο παρακολούθησης και καταστολής cointelpro και η δέσμη των μηχανισμών κυριαρχίας λειτούργησαν ως πραγματικοί αντίπαλοι σε όλα τα επίπεδα. Οι ομάδες, όπως οι πρόβος αλλά και οι up against the wall motherfuckers στις Η ΠΑ, είναι αυτές που σήκωσαν τη σημαία της άρνησης και της εναντίωσης, χωρίς να διστάσουν πουθενά τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική. Κάποιοι άλλοι και κυριότεροι ως επιρροή ήταν οι weathermen (weather underground), για τους οποίους όμως θα κάνουμε ξεχωριστή αναφορά στα πλαίσια αυτών των παρουσιάσεων.

Up Against the Wall Motherfuckers

Όπως είχαμε περιγράψει και σε προηγούμενο κείμενο, τα μέσα της δεκαετίας του '60 χαρακτηρίζονται από μια αύξηση στην κίνηση των δυνάμεων αντίστασης μέσα στο καπιταλιστικό οικοδόμημα και ειδικά στην επικράτεια των ΗΠΑ. Φυσικά, ως τώρα οι Μαύροι Πάνθηρες μονοπωλούσαν τη δράση και την εικόνα μια οπλισμένης για να υπερασπιστεί τον εαυτό της κοινότητας, ενώ το ψυχεδελικό underground μοίραζε από τη μια μεριά τις υποσχέσεις της διεύρυνσης της συνείδησης και από την άλλη μεριά τεράστιο αριθμό εικόνων, συγκροτημάτων, μουσικών κομματιών, ποιημάτων αλλά και εξερευνήσεων πάνω στην κουλτούρα της σύγχρονης κοινωνίας της μηχανής. Στο πλαίσιο αυτής της κρίσιμης σύμμειξης ήταν δεδομένο πως κάτι καινούριο θα εμφανιζόταν σιγά-σιγά στην επιφάνεια. Αυτό δεν έμοιαζε πως θα ήταν φυσικά μόνο κάτι που θα προέκυπτε από τον »

Underground

S.D.S. (students for a democratic society) αλλά κυρίως από την είσοδο τους σε αυτόν σκληροπυρηνικών ακτιβιστικών ομάδων, που γρήγορα θα έπαιρναν το παιχνίδι της κινηματικής δράσης στα χέρια τους. Ο καιρός δεν ήταν και πολύ μακριά για τη μετατροπή του μποέμικου χιπισμού της πλειονότητας και των εύκολων εξωφύλλων ή εμφανίσεων στα διάφορα rock 'n' roll shows σε κάτι το οποίο θα είχε εξαιρετικά βαρύνουσα σημασία και με τον έναν ή τον άλλο τρόπο θα στιγμάτιζε επί της ουσίας το πρόσωπο της Αμερικής για την επόμενη δεκαετία, σχεδόν μέχρι και τις αρχές των 80s. Ομάδες σαν τους Yippies ή τους Up Against the Wall Motherfuckers ήταν η πορεία προς ένα αδιόρατο για το μεγάλο πληθυσμό αλλά τόσο προφανές στην αίσθησή του για την πλειοψηφία της νεολαίας ριζοσπαστικοποιημένου μέλλοντος.

Οι Up Against the Wall Motherfuckers σχηματίστηκαν στη Νέα Υόρκη στα μέσα της δεκαετίας του '60, όταν γύρω στο '65-'66 οι δραστηριότητες του ζωγράφου Ben Moreas και του Dan Georgaka, ποιητή, είχαν δώσει τελικά τη μορφή σ' ένα πρωτόλειο σχήμα επαναστατικού ριζοσπαστικοποιημένου καλλιτεχνικού ακτιβισμού, που άκουγε στο όνομα black mask. Η κεντρική ιδέα ήταν μια ιδέα που είχε γίνει ήδη γνωστή στα τέλη της δεκαετίας του '50 και στις αρχές του '60 στην Ευρώπη, αυτή δηλαδή της ριζοσπαστικοποίησης της καθημερινής ζωής και της επιστροφής της τέχνης στην αρχέγονη ενοποιημένη με το χώρο και την κοινότητα ουσία της. Αν όλα αυτά εκφράστηκαν με κάποιες παραλλαγές στην Ευρώπη από τους Λετριστές και τους Καταστασιακούς, σαν τους Izoy, Debord, Cayati και φυσικά Vanegeim, στην Αμερική τότε ακριβώς, στα μέσα του '60 είναι που αρχίζουν και απλώνονται σε κύκλους μεγαλύτερους από μικρές κλίκες διανοούμενων. Ο Moreas και ο Georgakas πατούσαν ήδη σε ένα κοινό το οποίο πειραματιζόταν με την ψυχεδέλεια, άρχιζε να αμφισβητεί έναν πόλεμο, ο οποίος συνεχιζόταν χωρίς κανένα νόημα, και ταυτόχρονα εμπέδωνε σιγά-σιγά όλο και πιο βαθιά την κριτική πάνω στην παραδοσιακή οικογένεια, τους καθορισμένους, φαινομενικά απαράβατους ως τότε κοινωνικούς, φυλετικούς και διαφυλικούς ρόλους, καθώς και τη βάση των κανονικοποιημένων συμπεριφορών. Σύντομα αυτοί οι πειραματισμοί της ομάδας Black Mask, με όχημα την άγρια τέχνη και την επερχόμενη ριζοσπαστική αλλαγή, οδήγησαν την ομάδα να περάσει στην παρανομία και ν' αρχίσει να συνδυάζει μια σειρά από ισχυρές εξωκοινωνικές δράσεις και θέσεις.

Η ομάδα πήρε, περνώντας στην παρανομία κι έξω από τον αστισμό, ένα πολύ πιο σκληρό όνομα. Ένα όνομα που σήμαινε στην αργκό των αμερικάνικων δρόμων «Κόλλα στον τοίχο με τα χέρια ψηλά, καργιόλη!». Οι Up Against the Wall Motherfuckers ξεκίνησαν μια σειρά από δραστηριότητες, οι οποίες περιελάμβαναν από ενεργό σαμποτάρισμα των διαδικασιών για την αμερικανική στρατολογία ως την κατάληψη κτιρίων και τη μετατροπή τους σε κομμούνες, απ' όπου θα έβγαινε στην επιφάνεια το σχέδιο της οπλισμένης αγάπης, όπως λεγόταν μία απ' τις πρακτικές που θα συγκεκριμενοποιούνταν πιο πολύ στο μέλλον. Έτσι έχουμε free συναυλιακά event δίπλα σε αποθήκες –ελεύθερα μαγαζιά όπου μοιράζονταν δωρεάν ρουχισμός, εργαλεία ή χρήσιμα αντικείμενα. Επίσης, στα τέλη του '67, οι U.A.T.W.M προέβησαν στην κατάληψη ενός κτηρίου στο πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης, ενώ έγιναν αμέσως μετά η μόνη μη φοιτητική περιεχόμενη ομάδα του S.D.S. Παράλληλα επιτίθενται με δριμύτητα σε κάθε μορφή εμπόρευσης της τέχνης, ενώ δυο χρόνια αργότερα θα καταστρέψουν τους φράχτες του Woodstock, ώστε να μπορέσει όλος ο κόσμος να μπει δωρεάν, μετατρέποντας στην πράξη ένα κομμάτι της αντικουλτούρας που έδειχνε τα πρώτα στάδια αφομοίωσής του ξανά σε ενεργό μέρος της και σημείο αναφοράς. Το «η ζωή και μάλιστα αυτή της αρχέγονης δημιουργίας και σχέσης είναι τέχνη» έγινε το κεντρικό μότο της ομάδας και η επιρροή της απλώθηκε σε αρκετά κομμάτια του οργανωμένου και μη underground κινήματος. Ο Μορέας ήταν αυτός που μετά απ' την επίθεση της Valerie Solanas στον Andy Warhol θα πει πως «εκείνος…(δηλαδή ο

Warhol) κατέστρεψε την ίδια την ουσία της τέχνης».
Το γκρουπ θα απλωθεί σιγά-σιγά στις ΗΠΑ, ενώ θα συνδεθεί με υπόγειες διαδρομές με το Weather Underground κίνημα, καθώς και σε κάποιες περιοχές με αντιεξουσιαστικές αλλά και μαοϊκές οργανώσεις. Παρά την πρακτική του διάλυση μέσα στο σύνολο του υπόλοιπου κινήματος, λίγο πριν τον τελικό διασκορπισμό κι εκείνου, οι U.A.T.W.M. θα έχουν καταφέρει να φέρουν τους MC5 και πολλές free συναυλίες σε κατειλημμένους χώρους, καθώς και να γεμίσουν με σκουπίδια το κέντρο της Νέας Υόρκης σε ένα χάπενινγκ, κατά τη διάρκεια της απεργίας των υπηρεσιών καθαριότητας, το οποίο αναφερόταν στο σύνολο του πολιτισμού της κυριαρχίας ως μάτσο σκουπιδιών. Ύστερα από τις αρχές του '70 και για αρκετό καιρό, εκείνο που θα απομείνει ως συνέχεια είναι μια σειρά από κοινόβια και δίκτυα κοινοτήτων, του Armed Love που είχαμε προαναφέρει, αλλά και μια ισχυρή επίδραση στα καλλιτεχνικά πεπραγμένα που αργότερα θα ωθούσαν καλλιτέχνες και δημιουργούς στο ριζοσπαστισμό και τις καλλιτεχνικές δράσεις των ανεξάρτητων καλλιτεχνικών ριζοσπαστικών ομάδων σε Αμερική, Ιαπωνία και Ευρώπη στα τέλη του '70 και στις αρχές του '80, αφήνοντας πίσω τους ακόμα και στίγματα που αναγνωρίζονται σε σημερινές πράξεις και έργα των αμερικανικών κινημάτων στις αρχές του 2000.

Το σχέδιο των λευκών ποδηλατών

Οι Provos ήταν κίνημα που ξεκίνησε στην Ολλανδία το Μάιο του '65, για να διαλυθεί αργότερα κατά τα πρότυπα των U.A.T.W.M μέσα στο κίνημα και στη γένεση νέων διαδικασιών στα τέλη του '67. Πρωτεργάτες και εμπνευστές οι αναρχικοί καλλιτέχνες και θεωρητικοί Grootveld και Roel van Doyn. Ένα από τα ζητήματα τα οποία έθιγαν οι Provos, αλλά και το επαναστατικό υποκείμενο που είχαν εφεύρει, το «προβοριάτο», σύνολο όλων των εξεγερμένων με παρόμοιες μεθόδους, στην πραγματικότητα υποκείμενου του συγκεκριμένου επαναστατικού σχεδίου, ήταν και η επέμβαση με κάθε τρόπο στο φαντασιακό του κόσμου μέσα από χοντρά αστεία ενάντια στις αρχές, άγριο ακτιβισμό όπου χρειαζόταν, διάχυση μέσα στα υπόλοιπα κομμάτια των κινημάτων και παγίωση εντέλει μιας παράλληλης κοινωνίας μέσα από project σαν τα λευκά σχέδια (λευκά ποδήλατα κοινής χρήσης, λευκά σπίτια-κομμούνες, λευκά μαγαζιά αυτοδιαχειριζόμενα, ακόμα και λευκά coffee shops, όπου ο καθένας θα μπορούσε να συμμετέχει στην παραγωγή και στην κατανάλωση ινδικής κάνναβης, της οποίας και οι δύο πρωτεργάτες ήταν θερμοί χρήστες και υποστηρικτές της).

Ανάμεσα σε άλλες provo-κάτσιες, από τις πιο χαρακτηριστικές αλλά και με τη μεγαλύτερη επίδραση, ήταν το σαμποτάρισμα των γάμων της βασίλισσας της Ολλανδίας, καθώς και η εκτροπή των ειρηνικών, παρ' όλα αυτά, επεμβάσεών τους ως τότε, σε γενικευμένες συγκρούσεις με την αστυνομία, η οποία επιτέθηκε δριμύτατα. Τις «εικαστικές» επεμβάσεις του κινήματος με καπνογόνα και ψεύτικες εκρήξεις, τις αντικατέστησαν οι άγριες επιθέσεις των δυνάμεων καταστολής. Η διοίκηση της αστυνομίας του Άμστερνταμ αλλά και των περιοχών της χώρας πήρε προσωπικά το θέμα, μετά από τη γελοιοποίηση των βασιλικών γάμων, και ανήγαγε τους Provos σε έναν απ' τους βασικούς ενοχλητικούς ταραξίες που θα ήθελε να πατάξει. Η ένταση αυτή αλλά και ο θάνατος ενός απεργού το 1966, ένα χρόνο μετά την επίσημη δημιουργία του κινήματος, καθώς και η ενεργή συμμετοχή των Provos και των συμπαθούντων τους στις σκληρές συγκρούσεις και τα οδοφράγματα που υψώθηκαν στις κυριότερες ολλανδικές πόλεις, οδήγησαν αρκετό κόσμο στη φυλακή και στο νοσοκομείο, όμως έφεραν στο κέντρο της πολιτικής σκηνής το ζήτημα της αυτοοργάνωσης και της προστασίας από τους «φύλακες»! Η καταστολή, οι προληπτικές συλλήψεις, η κατάφωρη παραβίαση κάθε έννοιας πολίτη, στην οποία είχαν συνηθίσει οι Ολλανδοί ως τότε, δημιούργησε ένα πανίσχυρο κίνημα αλληλεγγύης. Τελικά η κοινωνική πίεση ήταν το συστατικό που έκανε τόσο το δήμαρχο του Άμστερνταμ όσο και το διοικητή της αστυνομίας, γνωστό για τις ακροδεξιές του θέσεις, στην παραίτηση και στην αυτοδιάλυση του κινήματος επισήμως, με το κίνημα των Kabooters να είναι ο κύριος διάδοχος, ενώ ορισμένα μέλη του αργότερα οδηγήθηκαν ακόμα και στην κατάκτηση, με ριζοσπαστικά προγράμματα δεκαετιών, ισχυρών θέσεων μέσα στην αυτοδιοίκηση του Άμστερνταμ, όσο και άλλων περιοχών.

Στην Ολλανδία, τουλάχιστον, το πνεύμα της «λευκής» παράλληλης κοινωνίας μέσα απ' το underground και της μάχης με τις αρχές σε όλα τα επίπεδα για την υπεράσπιση αυτών των εγχειρημάτων βρήκε τελικά πρόσβαση σε κομμάτια εργατών όσο και σε μποέμικες φοιτητικές ομάδες με σαφή αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά, όχι μόνο στο πολιτιστικό πεδίο αλλά και στο πολιτικό. Το Underground στην Ολλανδία είχε νικήσει σε πάρα πολλά σημεία των θέσεών του. Στην Αμερική, όμως, και τη Γερμανία, αλλά και στην Ιαπωνία και το Μεξικό εκείνης της περιόδου, τα πράγματα θα έδιναν ακόμα πολλά ενδιαφέροντα κινήματα και μορφώματα, στα οποία θα έχουμε την ευκαιρία να επεκταθούμε στο επόμενο και μεθεπόμενο τεύχος.

Cinema-Προτάσεις

Γιάννης Ραουζαίος

Κορυφαία ταινία το Hugo του Μάρτιν Σκορτσέζε, παρότι βρέθηκε απέναντι απο το Artist, γεγονός που την οδήγησε μακριά από την κατάκτηση των Όσκαρ. Δεν παύει να αποτελεί την καλύτερη ταινία τέχνης όλων των εποχών, ξεπερνώντας ακόμα και την εξαιρετική τεχνικά δημιουργία του Άβαταρ, βάζοντας όμως στο δημιουργικό του κέντρο, την αμιγή κινηματογραφική καλλιτεχνική προσέγγιση, χρησιμοποιώντας μάλιστα μια μυθιστορία με κέντρο τον πρωτοπόρο του σινεμά Ζωρζ Μελιές και την αγάπη του για τα αυτόματα, προδρόμους των σημερινών ρομπότ. Η ταινία ξεκινά με ένα καταπληκτικό close up που φτάνει ως το σταθμό του τραίνου στο Παρίσι, για να καταλήξει εντέλει σε μια διαπίστωση του αγοριού-ήρωα, η οποία κλείνει αυτό το εσωτερικό οδοιπορικό, έχοντας φτάσει στη λύτρωση από ένα δρόμο που δεν ήταν η πεπατημένη. ****1/2

....

Το The Artist από την άλλη πλευρά, καταφέρνει και κερδίζει τα Όσκαρ, εστιάζοντας στο δίπολο Μπίλλυ Γουάιλντερ αλλά και στο Τραγουδώντας στην βροχή, μέσα από μια ιστορία που χρησιμοποιεί άνετα τη φόρμα του βωβού σινεμά, για να μας μιλήσει ουσιαστικά για το πνεύμα του σινεμά και των ανθρώπων του την κρίσιμη περίοδο της μετάβασης προς τον ομιλών κινηματογράφο. Δεν είναι τυχαίο που οι Γάλλοι στο πρόσωπο του Artist μετρούν πλέον τόσες βραβεύσεις από τις Κάννες έως το Λος Άντζελες! ****1/2

....

Τζων Κάρτερ. Το πρώτο ουσιαστικά φιλμ μιας τριλογίας που στηρίζεται στα βιβλία του Έντγκαρ Ράις Μπάροουζ. Καλά εφέ και τρισδιάστατες εικόνες, που όμως δεν στέκονται στο ύψος των προσδοκιών. Ενώ από τη μία έχουμε μια χορταστική περιπέτεια, από την άλλη, σαν ξεκίνημα κάτι τόσο μεγαλεπήβολου, φαντάζει αρκετά αδύναμο. Η ανάπτυξη της ίντριγκας είναι κάπως μερική με μια κορύφωση που σε αντίστοιχες προσπάθειες, όπως αυτή του Λούκας, θα είχε σίγουρα πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα και μεγαλοπρέπεια. **1/2

....

Άθικτοι, των Eric Toledano και Olivier Nakashe, με τους Francois Cluzet και Omar Sy. Εξαιρετική κωμωδία βασισμένη σε αληθινά γεγονότα και με είκοσι εκατομμύρια θεατές να την έχουν παρακολουθήσει ήδη στη Γαλλία, αποτελεί με διαφορά την εκεί εισπρακτική επιτυχία της χρονιάς. Ένας μικροκακοποιός από τα προάστια του Παρισιού μόλις έχει αποφυλακιστεί και ψάχνει για δουλειά, όταν αυτή ανέλπιστα του προσφέρεται από έναν παραπληγικό ευκατάστατο συνθέτη και μελετητή της κλασσικής μουσικής. Αν και αρχικά οι δύο αυτοί κόσμοι έτσι όπως εκπροσωπούνται από τους δύο χαρακτήρες μοιάζουν ασύμβατοι, τελικά ο ένας θα κερδίσει τον άλλο, και μια αληθινή φιλία θα γεννηθεί, διανθισμένη μάλιστα σε όλη τη διάρκεια του φιλμ με πολλά αστεία ευτράπελα και καταπληκτική μαύρη μουσική... δίπλα στο Μπαχ και το Χάιντελ! Μια πρωτότυπη ιστορία και μια ευτυχής σύμμειξη ταυτόχρονα του εμπορικού και του καλλιτεχνικού στοιχείου! ****

Θεόδωρος Αγγελόπουλος

Η πρώτη φορά που είχα την ευκαιρία να δω δουλειά του Θεόδωρου Αγγελόπουλου ήταν κατά τη διάρκεια της πρώιμης εφηβικής μου ηλικίας στα αθηναϊκά δυτικά προάστεια. Όντας ένας μικρός σινεφίλ και λάτρης της ιστοριογραφίας, είχα στις πρώτες μου επαφές με τη ριζοσπαστική πολιτική σκέψη την ευκαιρία να μελετήσω ενδελεχώς στο βίντεο φίλου, αλλά και μόνος μου, το Θίασο του μεγάλου Έλληνα σκηνοθέτη αλλά και την Αναπαράσταση. Ο Θίασος, μια απ' τις πλέον πολύπλοκες αλλά και αναλυτικές ματιές πάνω στον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο, και ταυτόχρονα στη σκηνή εκείνης της περιόδου πάνω στο πολιτικό, πολιτιστικό αλλά και ιστορικό βάρος που αυτή αντανακλούσε.

Ο Αγγελόπουλος, όπως και ο Μπέλλα Ταρ, επηρεασμένος, με διαφορετικό τρόπο όμως, και μέσα από έντονα πολιτικά σκεπτικά, απ' το σινεμά του μεγάλου Ούγγρου σκηνοθέτη Miklos Yanco, δίνει ένα στίγμα βαθιάς επισκόπησης μέσα από εσωτερικά πρίσματα των ιστορικών γεγονότων που προσεγγίζει. Τα πλάνα είναι πολλές φορές μακρινά, ενσωματώνουν το ατομικό και το πρόσωπο μέσα στις τεράστιες κινήσεις του πλήθους της ιστορίας και της μυθιστορίας των διάφορων ιδεολογικών ρευμάτων. Στην Αναπαράσταση. τις Μέρες του '36 αλλά και σε κορυφαίες δουλειές σαν το Θίασο και το Βλέμμα του Οδυσσέα, πρώτα απ' όλα εκείνο που ενδιαφέρει είναι ένα σινεμά ιδεών, που θα αντικατοπτρίζει το σκηνοθετικό υποκείμενο, μέσα από τις γωνίες και τη σεναριακή αφήγηση που αυτός προσεγγίζει το αντικείμενό του. Με μια αποστασιοποίηση σχεδόν μπρεχτικού χαρακτήρα στους ενσαρκωμένους σε ιδέες ηθοποιούς, τελικά έχουμε έναν κινηματογράφο πάρα πολύ διαφορετικό απ' τα ανάλογα πονήματα του νέου ελληνικού weird cinema όπως ο Λάνθιμος ή η Αθηνά Τσαγγάρη. Εκεί οι προσεγγίσεις είναι περισσότερο υποκειμενιστικές και φαινομενολογικές. Η εικόνα απορροφάται από τον προσωπικό ψυχισμό. Στον Αγγελόπουλο, αντιθέτως, η ποίηση είναι ιδέα και όλα αυτά μαζί συνηγορούν στο να συγκροτήσουν μεγαλοπρεπείς μαξιμαλιστικές συνθέσεις εικόνων. στις οποίες εκείνο που έχει σημασία είναι το διανυσματικό ποιητικό συμπέρασμα που η εξίσου ποιητική προτείνει στο τέλος της.

Στο πέρασμα του χρόνου και μέσα από την επαφή τόσο με τους Κεντροευρωπαίους όσο και με τη γαλλική διανόηση, με την οποία τόσο σχετίστηκε μετά τις σπουδές του στη Σορβόννη, αλλά και την αναγνώρισή του ως του σημαντικότερου Έλληνα δημιουργού των τελευταίων 50 ετών δίπλα στον Κούνδουρο, τον Κακογιάννη (και προσωπικά θα έλεγα και τον Αλέξη Δαμιανό), ο Αγγελόπουλος φτάνει στα ύψιστα επίπεδα καταξίωσης, και μάλιστα φέρνει στη χώρα από τις Κάνες ένα Χρυσό Φοίνικα, στο πρόσωπο του "Αιωνιότητα και μια μέρα" ως καλύτερης ταινίας! Κατάφερε να συνεργαστεί, αν και δύσκολα σε κάποιες περιπτώσεις εξαιτίας του απόλυτου και εκρηκτικού ταμπεραμέντου του, με ηθοποιούς σαν το Μαρσέλο Μαστρογιάννι, το Γούλιαμ Νταφόε, την Ιρέν Ζακόμπ, ακόμα και με τον κολοσσιαίο Χάρβεϊ Καϊτέλ (στον οποίο χρωστάει και το περίφημο "fuck you" κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων του Βλέμματος του Οδυσσέα).

Στα τέλη της δεκαετίας του '90 κ ενώ είχαμε πίσω μας εικόνες βαθιά χαραγμένες στο κινηματογραφικό ασυνείδητο, όπως με το Μάνο Κατράκη πάνω στη σημαδούρα στο Ταξίδι στα Κύθηρα, ή το Μαστρογιάννι και τα σήματα Μορς που κάνουν τα δάκτυλά του καθώς πεθαίνει τσιμπημένος απ' τις ίδιες του τις μέλισσες , έχουμε σιγά-σιγά μια στροφή και προς το συναισθηματισμό, με την εσωτερική προβολή και μίξη του προσώπου Αλεξάνδρου και της ιστορίας στο Αιωνιότητα και μια μέρα, αλλά και στα αφαιρετικά συναισθηματικά τοπίου του Λιβαδιού που δακρύζει κι ενός ιμπρεσσιονιστικού αυτή τη φορά ελληνικού εμφυλίου, τόσο διαφορετικού απ' τον κολοσσιαίο Θίασο! Έχει να κάνει αυτό με το πέρασμα του χρόνου στον ίδιο το σκηνοθέτη; Έχει να κάνει με την απάλυνση κάποιων πλευρών της υπερανάλυσης; Το ζήτημα είναι πως η ματιά γίνεται πιο ανθρώπινη και λιγότερο τέλεια αλλά αγαλμάτινα μεγαλειώδης και απόμακρη. Αυτό δεν σημαίνει όμως και πάρα πολλά. Η πορεία ενός τέτοιου καλλιτέχνη, φυσικά και διασχίζει ακόμα και αντιφάσεις προσωπικές και καλλιτεχνικές, οι οποίες αν μη τι άλλο την θρέφουν και της δίνουν επιπλέον ζωή.

Ο Αγγελόπουλος έφυγε επί των επάλξεων της τέχνης στην οποία δόθηκε ολοκληρωτικά ψυχή τε και σώματι. Αναζήτησε μέχρι την τραγική του συνάντηση με τη μηχανή ενός Έλληνα αστυνομικού εκείνο το τέλειο πλάνο που θα συμπλήρωνε μια ακόμα απ' τις ιδέες που προφανώς φανταζόταν καθώς βρισκόταν στα γυρίσματα άλλης μιας ταινίας του. Οκ! Υπό μία έννοια, στο τέλος ενός δημιουργού ανθρώπου αλλά και βαθύ γνώστη της κινηματογραφικής δημιουργίας, ενός παγκόσμιου δημιουργού, μπορώ να δω τη γέννηση ενός κινηματογραφικού θρύλου. Επειδή δεν μου αρέσουν οι νεκρολογίες ούτε και οι απλές ιστορικές καταγραφές της πορείας κάποιου, νομίζω πως αυτό είναι ήδη αρκετό...

BERLINALE

Γιάννης Ραουζαίος

Το φιλμ «Bel Ami» ήταν μια πολύ δυνατή προσπάθεια δίπλα σε φιλμ όπως το «Ο Καίσαρας πρέπει να πεθάνει» των αδελφών Ταβιάνι, που απέσπασε τελικά και το Χρυσό Λέοντα, με μια ομάδα καταδίκων να παίζει Σαίξπηρ, αλλά και το πολύ καλό «Barbara» με τη σούπερ σταρ στη Γερμανία, Anna Hoss. Στο διαγωνιστικό τμήμα του φεστιβάλ αυτά ήταν κυρίως τα φιλμ που άφησαν τις καλύτερες εντυπώσεις. Ειδικά όσον αφορά το «Bel Ami», που σύντομα θα έχουμε –όπως και το φιλμ των Ταβιάνι— την ευκαιρία να το παρακολουθήσουμε και στις ελληνικές αίθουσες, με ένα καστ που αποτελείται από τους Robert Pattinson, Christina Ricci, Uma Thurman και Kristin Scott Thomas, δεν μπορούσαμε παρά να έχουμε αρκετά υψηλές προσδοκίες. Δεν διαψευστήκαμε, καθώς και το βιβλίο που αποτέλεσε τη βάση του σεναρίου «έδειχνε» προς πολύ γερά δομημένους χαρακτήρες κι όχι καρικατούρες. Στο «Bel Ami», λοιπόν, έχουμε κάτι σαν την άνοδο και… την άνοδο ενός τυχοδιώκτη, ο οποίος σε μια μεταφορά, όπως μας τόνισε ο σκηνοθέτης, της σημερινής εποχής στο Παρίσι του 1890, ξεκινά από μια πάρα πολύ φτωχή οικογένεια της αγροτικής γαλλικής επαρχίας, μια οικογένεια της οποίας τα χαρακτηριστικά απεχθάνεται, για να καταλήξει να συντρίψει τους αντιπάλους του στην καλή κοινωνία, μέσα από μια πορεία αναρρίχησης, όπου κάθε μέσο εμπρός του αποτελεί ένα επιπλέον εφαλτήριο για να προχωρήσει στην κατάκτηση του στόχου του, επιτυγχάνοντας τελικά την επιτυχία και την πλήρη ένταξή του σε αυτήν. Σε αυτό τον βοηθούν πάρα πολύ η φυσική του ομορφιά και η αγάπη που τρέφουν γι' αυτόν όλες οι γυναίκες με τις οποίες σχετίζεται. Όμως τι μένει απ' αυτόν;

Ο ίδιος ο Robert Pattinson, που υποδύεται το νεαρό αριβίστα, μας απάντησε: «Ο George είναι ένας εξαιρετικά ευαίσθητος χαρακτήρας που θεωρεί, όμως, τον εαυτό του ταγμένο να γίνει πλούσιος και να ξεπεράσει τη φτώχεια με την οποία μεγάλωσε και την οποία απεχθάνεται, τόσο αυτήν όσο και τους φορείς της. Στο φινάλε νιώθει ο απόλυτος νικητής, καθώς έχει συντρίψει τον ισχυρότερο εχθρό του και το μόνο που βλέπει πλέον μπροστά του είναι η δυνατότητα για νέες νίκες, απέναντι σε όποιον συναντήσει στο δρόμο του, προς ακόμα πιο υψηλές κοινωνικές θέσεις.

Είναι ένα βαθιά πεσιμιστικό φινάλε!» Η Christina Ricci μας είπε για τη σχέση που αναπτύσσουν στην ταινία, έχοντας δώσει παράλληλα μια εξαιρετική, θεατρικού επιπέδου ερμηνεία: «Σε όλη τη διάρκεια της γνωριμίας τους η Klo ελπίζει πως αυτός παρότι είναι ένα άγριο ζώο πληγωμένο και πεινασμένο για δύναμη, η αγάπη της θα τον αλλάξει. Στο τέλος είναι τσακισμένη, συνειδητοποιώντας πως μάλλον αυτό δεν θα γίνει, όμως αυτή συνεχίζει να τον αγαπά και αυτό είναι ακόμα πιο τραγικό». Η δε Uma Thurman αλλά και η Kristin Scott Thomas δίνουν ρεσιτάλ στο δίπολο μια δυναμικής, πολύ μπροστά απ' την εποχή της γυναίκα η πρώτη και μιας αδύναμης, καλοκάγαθης αλλά λίγο αφελούς γυναίκας της αριστοκρατίας η δεύτερη.

Τα φιλμικά γεγονότα, όμως, για μένα στη φετινή Μπερλινάλε ήταν δύο. Πρώτα απ' όλα, το αφιέρωμα στο Rotte Fabrique, δηλαδή στο στούντιο που είχε δημιουργήσει στο Βερολίνο και στη Μόσχα ταυτόχρονα και στην εταιρεία διανομής που διένειμε υλικό από το φάσμα της νέας σοβιετικής κινηματογραφίας, διαμέσου της Γερμανίας, καθώς ήταν πολύ δύσκολο να λειτουργήσει η διανομή της αλλιώς. Η ιδέα ανήκε σε ένα γερμανό κομμουνιστή, ο οποίος είχε στηρίξει όλη την προσπάθεια για τη σύνδεση των δύο κινηματογραφικών πλευρών του ορίζοντα, και που, όταν κάποια στιγμή μια δεκαετία αργότερα ο σταλινισμός θα επιβάλλει την παρουσία του, δίπλα στον επερχόμενο ναζισμό, αυτός θα σκοτωθεί υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες. Καλλιτέχνες, όμως, όπως ο Poydovkin ή ο Jika Vertwf θα έχουν βρει ως τότε μέσα από το έργο τους το δρόμο προς τις συνειδήσεις μια ολόκληρης νέας γενιάς κινηματογραφιστών στη Δύση! Το δεύτερο ήταν η δεκαεξάωρη προβολή σε δύο μέρη του εκπληκτικού ντοκιμαντέρ «Η ιστορία του Σινεμά». Η σκωτσέζικη αυτή παραγωγή, βαδίζοντας στα ίχνη των αναλύσεων του Chris Maker, όπως στο φιλμ-υπόδειγμα, «Μια ημέρα στη ζωή του Andrei Arsenevich», μας κρατάει καθηλωμένους σε μια εξιστόρηση-μαραθώνιο πάνω στο κινηματογραφικό μέσο, που κάθε σοβαρός φίλος του σινεμά θα ήθελε να παρακολουθήσει σε όλο της το εύρος! Αριστούργημα! Η κυκλοφορία του τον Απρίλιο και το Μάιο, στο εξωτερικό σε DVD και στο διαδίκτυο, πιστεύω πως θα βάλει πολλά πράγματα στη θέση τους και θα προσφέρει πολλές πληροφορίες αλλά και στοιχεία για τη μελέτη της έβδομης τέχνης, και μάλιστα συγκεντρωμένα.

Τέλος το «Flying Swords of Dragon Gate» με τον Jet Li είναι ίσως το καλύτερο τεχνικά κινέζικο 3D, που είχαμε έως τώρα την ευκαιρία να δούμε! Καταπληκτικές σκηνές μάχης αλλά και χορογραφίες πολεμικών τεχνών που αξιοποιούν ουσιαστικά την τρίτη διάσταση της κινηματογραφικής εικόνας!

ΑΛΤΑΪ – WU MING

Εκδόσεις Εξάρχεια
www.exarchiapress.gr

«Καράβια γρήγορα σε θάλασσα βαθιά συγκλονισμένη. Τα πανιά μαζεμένα, τα κατάρτια βγαλμένα. Πάρε από δίπλα τον καιρό. Σώσε τους, να σε θυμούνται. Διώξε τον φόβο, μην τον αφήσεις να εμπλακεί. Βουνό το κύμα απάτητο, όμως εσύ έχεις φροντίσει για το δρόμο.»

Όταν μια ομάδα Ιταλών κινηματικών ακαδημαϊκών ξεκινάει το βιβλίο της με ποίημα του Αρχίλοχου, θα σκεφτεί ο αναγνώστης πως έχει να κάνει με ενδελεχείς γνώστες της μεσογειακής ιστορίας που ήθελαν να κάνουν φιγούρα. Και πάλι όμως η επιλογή ξενίζει.

Πολλοί θα γνωρίζουν ήδη πως το Αλτάι αποτελεί συνέχεια του Εκκλησιαστή, του σπουδαίου βιβλίου της ομάδας Luther Blisset (η οποίαμετονομάστηκε Wu Ming) που τάραξε τα νερά της λογοτεχνίας τη δεκαετία του ’90, ξαναγράφοντας την ιστορία των Αναβαπτιστών και του «Βασίλειου των Τρελών» του Μύνστερ. Η ιστορία του Αλτάι διαδραματίζεται στα 1569, 30 χρόνια αργότερα από το τέλος του Εκκλησιαστή, και εμπεριέχονται κάποια κεντρικά πρόσωπα του τελευταίου: ο Γιόσεφ Νάζι, ο δυναμικός Εβραίος έμπορος που απέκτησε μυθικό όνομα μέσα στα χρόνια, η δόνα Γρασία, μεγάλη προσωπικότητα και ερωμένη του ήρωα του βιβλίου, και βέβαια η μυθική φιγούρα: ο Γκερτ ο Πηγαδοφερμένος, ο Λουδοβίκος , ο Τιτσιάνο ο Αναβαπτιστής, **ο Γερμανός**. Το Αλτάι πήρε το όνομα του από τα κυνηγετικά γεράκια των Μογγόλων, τα οποία κι εμφανίζονται σε ένα περιστατικό του βιβλίου: *«Εσείς οι Ευρωπαίοι αγαπάτε τη συντροφιά του σκύλου», είπε ενώ χάιδευε το πουλί με το δάχτυλό του. «Ένα πειθήνιο ον που προσπαθεί με κάθε τρόπο να ευχαριστήσει τον άνθρωπο, όπως ένας υπηρέτης πιστός στον αφέντη του. Το κυνήγι με το γεράκι, αντίθετα, είναι ζήτημα εμπιστοσύνης και αμοιβαίου συμφέροντος».*

Η ομάδα συγγραφής του Αλτάι δεν έπεσε στην παγίδα της συγγραφής ενός σήκουελ. Η τοποθέτηση της δράσης στην Ανατολική Μεσόγειο αυτή τη φορά φέρνει τον αναγνώστη σε μια γνωριμία με ένα σκηνικό ολότελα διαφορετικό από το βορειοευρωπαϊκό του Εκκλησιαστή. Βαλκάνια, Κύπρος, Μικρά Ασία, ακόμα και απόηχος από τα βάθη της Ανατολής, δίνουν έναν άλλο τύπο κοινωνικών σχέσεων. Από τις ευρωπαϊκές ηγεμονίες και τους υποτελείς του Εκκλησιαστή, πηγαίνουμε στα Βαλκάνια και την Οθωμανική Αυτοκρατορία, στο πλήθος των μικροεξουσιών και φατριών που αλληλοδιαπλέκονται συνεχώς σε μια ιστορία εμπιστοσύνης και προδοσίας, όπου η διάκριση εχθρού και φίλου αλλάζει τόσο γρήγορα που τελικά δεν υπάρχει.

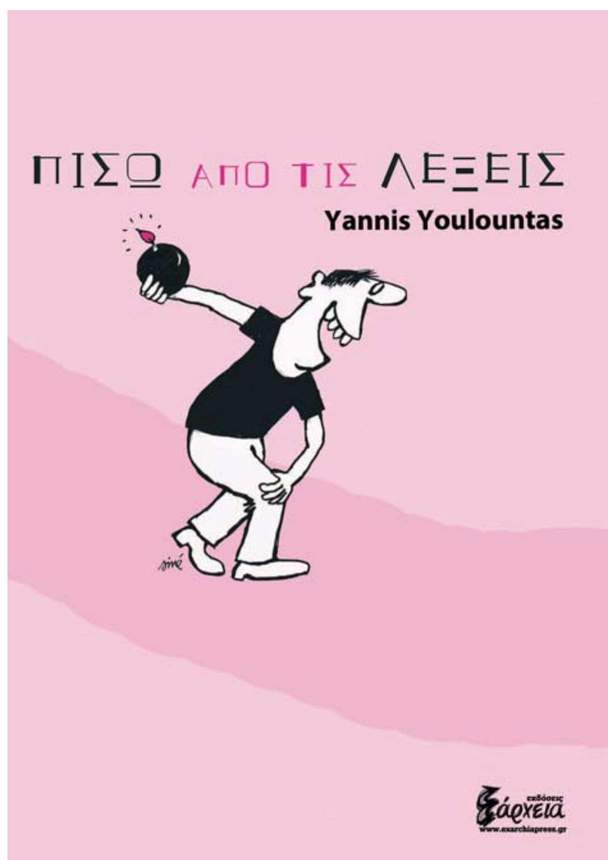
«Καράβια γρήγορα, σε θάλασσα βαθιά συγκλονισμένη. Τα πανιά μαζεμένα, τα κατάρτια βγαλμένα.»
Δυναμικές προσωπικότητες που στραβώνουν το γιαλό και όχι το τιμόνι τους, σε έναν κόσμο με διαρκείς και βίαιες ανακατατάξεις, όπου έθνη, πόλεις, φατρίες, επαναστάτες και απελπισμένοι μάχονται ο καθένας τον αγώνα του.

«Πάρε από δίπλα τον καιρό. Σώσε τους, να σε θυμούνται. Διώξε τον φόβο , μην τον αφήσεις να εμπλακεί.»
Μέσα σ’ αυτή τη δίνη, ο ήρωας του Αλτάι , προϊόν των πιο αντιφατικών ταυτοτήτων, ανάδελφος, βρίσκει νόημα στο συλλογικό όνειρο όπως το εκφράζει η εξίσου αντιφατική προσωπικότητα του Γιόσεφ Νάζι. Η σοφία και το βαρύ περπάτημα του Γερμανού, η σαγήνη και η φρόνηση της Αριάδνης (προσωποποιημένο το μυστήριο της Γυναίκας) περιτριγυρίζουν την πορεία του ήρωα και φτιάχνουν ένα πλαίσιο που λίγοι λογοτέχνες έχουν κατορθώσει να υφάνουν. Ο ήρωάς μας μένει συνεπής(;).

«Βουνό το κύμα απάτητο, όμως εσύ έχεις φροντίσει για το δρόμο».
Η ιστορία έχει συντρίψει ανθρώπους και όνειρα, αλλά τα θραύσματά τους είναι ανάμεσά μας. Οι Wu Ming κατόρθωσαν για άλλη μια φορά να αφηγηθούν μια ιστορία βαθιά ανθρώπινη, για άνδρες και γυναίκες που προσπάθησαν να γίνουν ιστορία και όχι να την υποστούν. Όποιος έχει γίνει μέρος μιας συλλογικής προσπάθειας, ειδικά στις μέρες μας, θα διαβάσει το βιβλίο μονορούφι, άλλοτε με σαρδόνιο χαμόγελο, άλλοτε με συγκίνηση, άλλοτε δαγκώνοντας τα χείλια από την αγωνία της δράσης, άλλοτε με βαθιά περισυλλογή για τα τεκταινόμενα, και θα βγει πλουσιότερος μετά από κάθε σελίδα.

Ο Αρχίλοχος ήταν ένας ποιητής που ύμνησε την αντίσταση του ταπεινού ανθρώπου, σε πείσμα της Ηρωικής εποχής του. Το Αλτάι είναι η εξιστόρηση του Ταπεινού και του Υψηλού.
Είναι η εξιστόρηση του Ανθρώπινου.

Σπύρος Τζουανόπουλος

Σατιρικό, φιλοσοφικό λεξικό τσέπης από τις εκδόσεις Εξάρχεια

(www.exarchiapress.gr)

Παραδείγματα λημμάτων:

ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ
Η αποανάπτυξη δεν είναι ουτοπία. Συμβαίνει ήδη και θα πραγματοποιηθεί είτε μέσα στη χαρά από την επινόηση νέων τρόπων ζωής είτε μέσα στον πόνο που προκαλεί μια βίαιη κι αιφνίδια ύφεση. Ουτοπία σήμερα είναι η ανάπτυξη.
ΑΠΟΛΥΤΟ
Κάθε τι απόλυτο ψεύδεται απόλυτα.
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ
Ρομπότ με συμπεριφορά ζώου που χρησιμεύει για τη μετακίνηση του κώλου των ζώων που έχουν συμπεριφορά ρομπότ.
ΑΥΝΑΝΙΣΜΟΣ
Το φύλο είναι ένα σαρκικό ρολόι που πρέπει να κουρδίζεται καθημερινά.
ΑΥΤΟΧΕΙΡΑΣ
Ο αυτόχειρας διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να έχει πλανηθεί. Αλλά όχι να μετανοήσει.
ΓΡΑΦΩ
Φωνάζω σιωπηλά.
ΖΩΗ
Δεν είναι η ζωή που είναι πολύ σύντομη, εμείς δεν είμαστε πολύ γρήγοροι στο ν' αποφασίσουμε να ζήσουμε αληθινά.
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
Θεραπεία που συνίσταται στην αφόδευση προς τα μέσα.
ΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΦΥΛΑΚΗ)
Η ζωή στην κοινωνία είναι: 6 χρόνια περιφρούρηση, 12 χρόνια προληπτική φυλάκιση, 40 χρόνια σε στρατόπεδο εργασίας και, για το τέλος, 20 χρόνια προοδευτική μα αθεράπευτη, απόλυτη απομόνωση.
ΚΟΥΤΟΧΟΡΤΟ (ΤΡΩΩ)
Τα κουτόχορτα καταπίνονται πολύ πιο εύκολα, όταν οι περιστάσεις είναι τέτοιες που σου κόβεται η αναπνοή.

www.exarchiapress.gr

μία εκδοχή

ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΜΠΑΡΕ ΤΣΕΠΗΣ

Από τις 15 Μαρτίου 2012 - Κάθε Πέμπτη & Παρασκευή στο Θέατρο ΦΟΥΡΝΟΣ

Τηλέφωνα επικοινωνίας/ κρατήσεων: 210 6460748, 6978 649091

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ “ROSWITHA”